Oil Company. On account of reasons beyond the control of Government, supplies were delayed and therefore certain minimum irregularities could not be avoided.

LEGISLATIVE BUSINESS.

Presentation of Select Committee Report.

Mr. SPEAKER (The Hon'ble Sri V. Venkatappa).—The Hon'ble Minister for Law and Labour may now present the Report of the Select Committee on the Mysore Legislative Assembly (Prevention of Disqualification) Bill, 1951.

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour).—Sir, I beg to present the Report of the Select Committee on the Mysore Legislative Assembly (Prevention of Disqualification) Bill, 1951. The report will be distributed among the Hon'ble Members.

Request for more time for Budget Discussion.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. (ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು).—ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿವಸ 12 ಘಂಟೆಯವರಿಗೆ ಇದರ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಆದರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಇನ್ನು ಕೇವಲ 2-3 ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಮಾತ್ರವಿರುವುದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಮಾತನಾಡಲು ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡತಕ್ಕ ಉತ್ತರವನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಸ್ವಲ್ಪ, ನಾಳೆ ದಿವಸ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಈ ಇಡೀ ದಿವಸವನ್ನೇ ಇದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಸ್‌ಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ?

* ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು (ಪ್ರಧಾನ ಸಚಿವರು).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಡ್ಜೆಟ್ ಚರ್ಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಪ್ರಮುಖರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಎರಡು ದಿವಸಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದೆ. ಈಗ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಮೂರು ದಿವಸಗಳು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶ, ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಯಾವ್ಯಾವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಈ ದಿವಸ 11 ಘಂಟೆಯೊಳಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವರ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸಿದರೆ 11 ರಿಂದ ಒಂದು ಘಂಟೆಯವರೆಗೆ ಜವಾಬು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಪುನಃ ಸಾಯಿಂಕಾಲ ಐದು ಘಂಟೆಗೆ ಸೇರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿದರೆ 5ರಿಂದ $7\frac{1}{2}$ ಘಂಟೆಯವರೆಗೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರವರು (ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆ ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಮೊದಲು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಭೆಯಿರುತ್ತದೆಂದು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಬದಲಾಯಿಸಿದರ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ 5 ಗಂಟೆಗೆ ಸೇರಲು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬಹಳ ಜನ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿರುವ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ—ಜನರಲ್).—ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಅನೇಕರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಗ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕದಿರುವವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

General Discussion on the Budget For 1951-52.

Mr. SPEAKER (The Hon'ble Sri V. Venkatappa).—The General Discussion on the Budget may now be resumed.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿನ ನನಗೆ ಮೊದಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಸಂತೋಷಪಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಹೋದ ವರ್ಷ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷವೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಂದಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು 1951-52ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ತಃಖ್ತೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಾರಿ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 37 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಡಿಫಿಸಿಟ್ ತೋರಿಸಿ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಶ್ರಮವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬಹು ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ ಈ ಆಯ ವ್ಯಯ ತಃಖ್ತೆಯನ್ನು ಸರಿತೂಗಿಸಿ ನಮ್ಮ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸದೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಆಯ ವ್ಯಯ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ಧಯ್ಯನವರು)

ತಃಖ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ 3 ಚಿಲ್ಲರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ, ಆಹಾರ, ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಇತರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಖರ್ಚುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಆಯವ್ಯಯಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮನ್ವಯವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಖರ್ಚು ಬಹಳ ದುಬಾರಿಯೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಹೇಳಿದರೂ ಅದರಿಂದ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದೆವೋ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುವಾಗ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಏನು ಆಶೋತ್ತರ ಕೊಟ್ಟೆವೋ ಅದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಂದೆರಡುಸಲ ಫೈನಾನ್ಷಿಯಲ್ ಮೆಮೋರ್‍ಯಾಂಡಂ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಮನುಷ್ಯನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ 75 ಲಕ್ಷ ಜನರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿಮಾಡಿ, ಜನರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯು ಎಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ಇದು ನಾಲ್ಕನೆಯ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣ ಎಂದು ಆಗಲೇ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜನರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ, ಸುಖ, ಸಮಾಧಾನ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿತ್ತು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅನ್ನ, ಮೈಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಶಾಂತಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದು ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಂಕಟದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಅವರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆಕಟ್ಟಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗಾಗಿ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆದರೂಕೂಡ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ತೊಂದರೆ ಹತೋಟಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸಹಿಸುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಹತೋಟಿಯು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತೊ, ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತೊ, ಅದು ವಿಷಕ್ರಿಮಿಯಂತೆ ಹರಡುತ್ತಿದೆ. 1951-52ಕ್ಕೆ ದೇಶವು ಸ್ವಯಂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಈ ದಿವಸದವರೆಗೂ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ದವಸಧಾನ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಹೋಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅನೇಕರು ಈ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರ ನೆರೆಹೊರೆಯವರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಅನೇಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನೂ, ಅನರ್ಥ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ಬಗೆಯ ಜನರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಆಂಟಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ, ಅನೇಕ ಅನ್ಯಾಯದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಯತ್ನ ವಿಫಲವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸುಖಶಾಂತಿಗಳು ಲಭಿಸದೆ, ಈ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಳಸಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿ, ಹತೋಟಿ ಆಜ್ಞೆಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು ತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈಚೆಗೆ ಹೋಟಲುಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಬಂದರೂ ಅನ್ನ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೂ ವರ್ಷ-ವರ್ಷ ಹೋಟಲುಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ. ಇಂಥ ಆಹಾರ ದುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹೋಟಲುಗಳು ಹೆಚ್ಚಲು ಏಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು? ದಿನೇ ದಿನೇ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಅಭಾವ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಧಾನ್ಯ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತಿದೆ! ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿ ಜನರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮರೆತು ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯವರು ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕಾಳಸಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹತೋಟಿಯೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ದೊರೆತು, ಜನರು ಏನಿಲ್ಲ ಎಂದರೂ ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬ ಆಹಾರ ತಿಂದು ಬದುಕಿರಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಹತೋಟಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಇದನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತಾವುಗಳು ಈ ರೀತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡಬಹುದು: ಇದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನವಲ್ಲ, ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹತೋಟಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದುಕಡೆ ಹತೋಟಿ ಇದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ತೆಗೆಯುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು. ಮದರಾಸು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಆದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಡೆದುಹಾಕಿದ ಹೊರತು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಶೇಕಡ 80 ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಖವುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಮೇಲೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಟೀಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 70—80 ಭಾಗದಷ್ಟು ಟೀಕೆಗಳು ಆಹಾರದ ಅಭಾವದಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಆಹಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಬಟ್ಟೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಸಹ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಜನಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದಾದರೂ ಎಷ್ಟು? ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವೂ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಅವನು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಏನಿದ್ದರೂ ಒಂದು ಜೊತೆ ಪಂಚೆ ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು, ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಹಳ್ಳಿಯವರ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಮೈ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಬಟ್ಟೆ ಬೇಕು. ಆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೂ ಸಹ ದೊರೆಯುತ್ತಾ

ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಬಟ್ಟೆ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಅಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳದೇ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆಗೆ ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದಿರಿ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದಮೇಲೂ ಸಹ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನವರು ಏನು ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನೇ ಅಕ್ಷರಶಃ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮವೇ? ಇದೇ ರೀತಿ ನಾವು ಮುಂದುವರಿದರೆ, 4—5—10 ಸಾವಿರ ಪದವೀಧರರನ್ನು ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಅವರು ಯಾವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕು? ಈ ಜಾಡ್ಯ ಬರೀ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಈಗಂತೂ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಗತಿ ಏನು? ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ನಾಗರೀಕತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಅವರು ಆದರ್ಶ ಮಹಿಳೆಯರಾಗಲು, ಉತ್ತಮ ಮಾತೆಯರಾಗಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆಯೇ? ಅವರನ್ನು ಗಂಡಸರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೈಪೋಟಿಮಾಡತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದು ಇಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯುಟೀವ್ ಕೆಲಸದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇದೆಯೇ? ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ರಮದಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬುಡಮೇಲುಮಾಡಿ, ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ನಿಜವಾದ ಆದರ್ಶ ಮಹಿಳೆಯರಾಗಲು ಮತ್ತು ಯಾವ ಒಂದು ಅಂತಸ್ತನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೋ ಆ ಅಂತಸ್ತನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಡೊಮೆಸ್ಟಿಕ್ ಸೈನ್ಸ್ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಈಗಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಇದುವರೆಗೂ ಜಗನ್‌ಮೋಹನ ಬಂಗಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾನ್ವೊಕೇಷನ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಈ ಸಾರಿ ಕ್ರಾಫರ್ಡ್‌ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದಿರಿ. ಆಗ 1,800 ಜನ ಡಿಗ್ರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಗತಿ ಏನು? ಬರೀ ಬಾಯಲ್ಲಿ "go back to the villages ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರೇ ವಿನಾ ಕಾರ್ಯತಃ ಅದು ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸಿನಿಮಾ, ನಾಟಕ, ರಸ್ತೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಪಟ್ಟಣಗಳ ಶೃಂಗಾರಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಪಟ್ಟಣಗಳು ಇಷ್ಟೊಂದು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿರುವಾಗ ಪಟ್ಟಣ ಬಿಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಮನಸ್ಸುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಭಾಷಣಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಫಲವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಪದವೀಧರನಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ, ಡಿಗ್ರಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು 2 ವರ್ಷ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡಿ ಹಳ್ಳಿ ಜನರ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಡಿಗ್ರಿ ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂಬ ನಿಯಮ ತಂದ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ, ಸಮಾಧಾನ ನೆಲಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ತರುಣರನ್ನು ಹಾಗೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ. ಅವರು ಏನಾದರೂ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ಏನೂ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಗೋ ಅಥವಾ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಗೋ ಸೇರಿಕೊಂಡು, ಸ್ಲೋಗನ್‌ಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರವನ್ನೇ ಬುಡಮೇಲು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಸ್ವಭಾವ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಅಪಾಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡು ಈ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾಯಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆಮೇಲೆ ಈ ಆಯವ್ಯಯದಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸತಕ್ಕ ಹಣ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರೇ ವಿನಾ ಗ್ರಾಮದ ಜನರ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಲೀ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಲೀ, ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ, ಅವರ ಒಂದು ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅವರ ದಿನಚರಿಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಲೀ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಇದರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಮಧ್ಯಸ್ಥಗಾರ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಈ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೇವಲ ರೈತರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಹಳ್ಳಿಗಳ ಉದ್ಧಾರದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಪೋಲಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ತಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಆಶೆ ಇದ್ದರೆ ಆ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ರೈತರ ಏಳಿಗೆಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಸರಿಯಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ತಾವು ಅಧಿಕಾರಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಡಿಲ ಮತ್ತು ಅನೀತಿಯುಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳದೇ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ Anticorruption Director ನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಲಂಚ ರುಷುವತ್ತು ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿತ್ತೋ ಅದು ಈ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ರವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಮತ್ತೂ ಜಾಸ್ತಿ ಆಯಿತೋ ಭಗವಂತನಿಗೇ ಗೊತ್ತು. ಈ ರೀತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅನೀತಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಿಗುಪ್ಸೆ, ತಾತ್ಸಾರ ಮನೋಭಾವವುಂಟಾಗಿ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇವೆ. ತಾವುಗಳು ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿರಿ. ಆದರೆ ತಮ್ಮಗಳ ಹತ್ತಿರ ಅಥವಾ ತಮ್ಮಗಳ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೂ ಯಾವ ಜನ ಸೇರಿದ್ದಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧಕರು, ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರು. ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ವಿಧ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಯಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು).

ದಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಹಂಗಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯಿಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಂಡರು. ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ದೇಶದ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ದೌರ್ಭಾಗ್ಯವೇನೆಂದರೆ ನೀವುಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ, ನಿರ್ವಂಚನೆಯಿಂದ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಮುಂದೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದರೆ ಬರಲಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಿಡಲಿ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದರೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಏನು ಒಂದು ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಲಸ್ಯವುಂಟಾಗಿದೆ, ಲಂಚರುಷುವತ್ತು ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಗ್ಗಿಸಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಹೋಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಆದರೆ ತಾವು ಹಂಗಿಗೆ, ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯಿಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಜನರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಲಂಚಕೋರತನ ತಾಂಡವವಾಡುತ್ತಿದೆ. ಬ್ಲಾಕ್‌ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವೇನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಜನಗಳಿಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಕೆಲವು ಜನಗಳು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವತತ್ವದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಒಬ್ಬ ತತ್ವ ಜ್ಞಾನಿ ಇದು ಬಹಳ ಜನಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನರು ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ತತ್ವ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಅದು ಈಗ ನಮ್ಮ ಈ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳದೇ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೋದವರ್ಷ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾದಳಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ವರ್ಷ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸ್ಕೌಟ್ ಸೇವಾದಳಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾದಳಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಹಣ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ! ಅದು ಮಾಡಿದಂತಹ ದೋಷವಾದರೂ ಏನು? ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸೇವೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹಣ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಆಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲೂ ಸಹ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಸೇವಾದಳಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು, ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯದೆ ಅದರ ದಕ್ಷತೆ ಬಹಳ ಕೀಳುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಳಿದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಅನೇಕ ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವುದಾದರೂ 2–3 ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲೇನೂ ತಮಗೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನಿಗಾ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಹಾರ, ವ್ಯವಸಾಯ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಾವಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲೇ ತಮ್ಮ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಮುಂತಾದ ಇಲಾಖೆಗಳೂ ಸೇರಿತೆಂದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿರಾಮ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಿಂದ ದೇಶ ಏನನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿತ್ತೋ ಅದು ಆಗಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ದುಷ್ಟ ಶಕ್ತಿಗಳು ಎದ್ದು ನಿಂತು ನಿಮ್ಮನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿವೆ !! ಆದರೂ, ಈಗಲೂ ಆದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ಅವರಿವರ ಹಂಗಿಗೊಳಗಾಗದೆ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧನೆಗೆ ದುಡಿಯುವುದಾದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ ನೆಲಸುವಂತಾಗಬೇಕು. ಎಷ್ಟೋ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ! ಆದರೂ ದೇಶ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಬರುತ್ತಿದೆಯೇ ? ಬರೀ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾವು ಭಾವಿಸುವುದಾದರೆ ಈ ಒಂದು ಆಡಳಿತ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದು ಲೇಸೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ).--ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಿನ ಭಾರತದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಹಣಕಾಸಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಆಶಾದಾಯಕವಾದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವೇ ಸರಿ. ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣವನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ತಾವು ಭಾಷಣಮಾಡುವ ದಿನವೇ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ವಾರ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯಾದರೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ, ವೈದ್ಯಶಾಖೆ, ಆಹಾರ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಯೋಜನೆ, ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇತ್ಯಾದಿ ದೇಶೋನ್ನತಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹರು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆಗೆ 348·54 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಒದಗಿಸಿ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯದಲ್ಲಿ 24·84% ನಷ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ! ಇದರಿಂದ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು, ಹೋಮ್ ಸೈನ್ಸ್ ಕಾಲೇಜು—ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಕೇವಲ

ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕಡೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರ, ಭಾಷಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಲೈಬ್ರರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ 13½ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಈಗ ಕೇವಲ 7 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲೇ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೈಬ್ರರಿ ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಲೈಬ್ರರಿಯೊಂದಕ್ಕೆ 54,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಲೈಬ್ರರಿಗೆ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪುಸ್ತಕ ಬಂಡಾರಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 7 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ತೀರಾ ಶೋಚನೀಯ. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ 12—13 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಭಾಷಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಡೆಗೆ ತಾವು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೇ ಬೇರೊಂದು ಯೋಜನೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಕನ್ನಡ ಎಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಷೆಗೂ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಮೂರು ಮೂರು ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರುವವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಕವಿಶ್ರೇಷ್ಠರಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅಂತೆಯೇ ವಿಶ್ವಕೋಶ ಭಾಷಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಜ್ಞಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಶ್ವಕೋಶ, encyclopedia ತಯಾರಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ 2½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗೊಂದು ಅರ್ಥಕೋಶ (Dictionary) ಇದೆ. ಇದನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಆಗಲೇ 7-8 ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಆಗಲೇ ಹಳೆಯದೂ ಆಯಿತು; ಪ್ರತಿಗಳೂ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಮುದ್ರಣ ಮಾಡಿಸಿ ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನಿಂದ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು.—ಅಂತೂ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅದರ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದಲ್ಲದೆ State Aid to Industries ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾವೂ ಕೂಡ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವೆರಡರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯವಾದೀತೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕಸ್ತೂರಿಭಾಯ್ ಲಾಲ್‌ಭಾಯ್‌ರವರು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು, ಇಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಿಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಏನು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನೂ ಗೋಪ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದು ಹೇಳಿ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಂತೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಅವಗಾಹನೆಗೂ ಒಮ್ಮೆ ತರುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಪೋರ್ಸಲೀನ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರೋ ಪೋರ್‌ಸಲೀನ್ ಭಾಗ ಒಂದು, ಬರಿಯ ಸೆರಾಮಿಕ್ಸ್, ಎಂದರೆ ಮಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದು ಭಾಗ ಒಂದು, ಹೀಗೆ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಿವೆ. ಈ ಸೆರಾಮಿಕ್ಸ್ ಭಾಗದಿಂದ 75 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸೆರಾಮಿಕ್ಸ್ ಭಾಗವನ್ನು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರವೀಣರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಸ್ತೂರಿಭಾಯ್ ಲಾಲ್‌ಭಾಯ್ ಅವರು ಕೂಡ ಹೀಗೆಯೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರು ಕೂಡ ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸೆರಾಮಿಕ್ಸ್ ಭಾಗವನ್ನು ಬಡಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರೋ ಪೋರ್‌ಸಲೀನ್ ತಯಾರಿಕೆಗೇ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—A very retrograde proposal?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು.—ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರಣ top-heavy administration ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಇದ್ದರು. ಅವರೇ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳ ಆಡಳಿತವನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಒಬ್ಬರು ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬರು ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸವಿದೆ. ನಾನು ವ್ಯಕ್ತಿಶಃ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಖೋತಾ ಸೂಚನೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಂತೂ ಸೆರಾಮಿಕ್ಸ್ ಭಾಗವನ್ನು ಮುಚ್ಚಬಹುದು. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೆರಾಮಿಕ್ಸ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಣ್ಣು ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅಮೇರಿಕ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಜಪಾನ್—ಈ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಯಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು).

ವಿನಾ ಮಿಕ್ಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸೆರಾಮಿಕ್ಸ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಮಣ್ಣು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈಗ ಎಗ್ಜಿಬಿಷನ್‌ಗೆ ಬಂಗಾಳದಿಂದ ಸೆರಾಮಿಕ್ಸ್ ತಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟಲುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೂರು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದು ಸೆಟ್ಟು ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಬಂಗಾಳದಿಂದ ಬಂದಿರುವುದೂ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಮಣ್ಣು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸೆರಾಮಿಕ್ಸ್ ಪ್ರವೀಣರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ವೆಸ್ಟಿಂಗ್ ಹೌಸ್ ಸ್ಕೀಮು' ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಏನೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಲ್ಯಾಂಪ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪೋರ್ಸಿಲೀನ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಈ ಮೂರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದೆ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಆಶೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬಹು ಬೇಗ ಮನ ಸೋಲುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಡಳಿತ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಈಗಿರುವಂತೆಯೇ ಇಟ್ಟು ಇವುಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮತ್ತು ಪೋರ್‌ಸಿಲೀನ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ; ಲ್ಯಾಂಪ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನಿಂದ ಲಾಭ ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—Lamp Works is a joint-stock company which cannot come into this at all. ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಊಹೆಗೂ ಮಿತಿ ಇರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು.—ಆದರೂ ಕೂಡ ಈ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹತೋಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಚೀಫ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರವರಿಗೆ ಇದರ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಚನೆಯಿದೆಯೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ನಾನು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಕಾಲವಿಲ್ಲದೇಯಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಇಂತಹ ನ್ಯಾಷನಲೈಸೇಷನ್ ಬೇಡವೆಂದು ಜನರು ಹೇಳುವಂತಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ತತ್ವವೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದೇ; ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೀಗಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವೆಂದರೆ ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಡೆ ಜನ ಕೈ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಮೈಲಿ ರೋಡ್‌ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಇದೆ? ಇದರಲ್ಲಿ 44 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಭ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಅವರ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಹೀಗೆ ನಷ್ಟದಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—9 ಸಾವಿರ ಎಂದು ಅಂಕಿ ತಪ್ಪಾಗಿ ಮುದ್ರಣವಾಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆಯೇ ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. 48 ಸಾವಿರ ಎಂದಿರುವುದು 68 ಸಾವಿರ ಎಂದಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಲಾಭ 29 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ; 9 ಸಾವಿರ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು.—ಖಾಸಗೀ ಜನರು ನನಗೆ ಬೇಕು ತನಗೆ ಬೇಕೆಂದು ಬಸ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ನಡೆಸಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಲಾಭ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೇ ನಷ್ಟವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಕಾರಣವೇನು? ಸರಿಯಾಗಿ ಇದರ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸದೇ ಇರುವುದೇ ಕಾರಣ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇವೆ ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕು.

ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಬಹಳ ಲಾಭ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಷೇರುದಾರರಿಗೆ ಶೇಕಡ 20ರಷ್ಟು ಡಿವಿಡೆಂಡ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲಾಭ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—Sugar Factory is again a joint-stock company.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು.—ಅಲ್ಲಿಯ ಚೇರ್ಮನ್ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ನೇಮಕವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 60ರಷ್ಟು ಷೇರುಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಷೇರುಗಳು. 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಇದಕ್ಕೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಕ್ಕರೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೆಂಬುದು ಸಂದೇಹಾಸ್ಪದವಾದ ವಿಷಯ. ಬಂದ ಲಾಭವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಷೇರುದಾರರಿಗೆ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಮುಂದುವರಿಸಲು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಪರದೇಶದಿಂದ ಬರುವ ಸಕ್ಕರೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಕ್ಕರೆ ದೊರೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ರಕ್ಷಣೆಯೇನೋ ಇರಬೇಕು............

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಯರು.—ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಲ್ಲದೇ ಇರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ವಿಷಯವೇ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು.—ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಕಬ್ಬಿನ ರಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉಳಿಯುವ Bagasse 'ಪರ್'ಪನ್ನು ಈಗ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸೂಚನೆ. ಇದರಿಂದ ಕಾಗದವನ್ನು ತಯಾರಿಸಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗುರುತು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ, ಆದರೆ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಲು ಕಾಲವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ನಗರಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು. ನಗರಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ, ಇಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಅನೇಕರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಗರಗಳು ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆ ನಮಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಬೆಳೆದಷ್ಟೂ ಜೀವನದ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕು. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವವರೆಲ್ಲರೂ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಊಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಇದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕರಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಅರ್ಧ ಹೊಟ್ಟೆಗೂ ಊಟವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಧನಿಕರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಬಡವರೂ ಇದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಬಹಳ ಜನರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ವಿನಾ ಇಲ್ಲಿ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂದು ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ 9 ಔನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ 5·5 ಔನ್ಸ್ ಮಾತ್ರ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೊಡುವ ಅಕ್ಕಿ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ಕೂಡ ತಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಕಸಕಡ್ಡಿ ಎಲ್ಲ ಹೋದ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ಔನ್ಸಿಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದೇ ಕಷ್ಟ. ಅದೇ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ರೇಷನ್ 9 ಔನ್ಸಿಗೆ ಇಳಿಸಿದಾಗ ಕೂಡ 7 ಔನ್ಸ್ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೊನ್ನೆ 8 ಔನ್ಸ್ ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಕಿಸ್ತಾನದೊಡನೆ ಒಪ್ಪಂದವಾದ ತಕ್ಷಣವೇ ತಮಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ಪ್ರಾಂತ್ಯದವರಾದ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ 15 ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ ಪಾಕೀಸ್ತಾನದಿಂದ 2 ಲಕ್ಷ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಈ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬೇಗ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಯೂ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಏರಿರುತ್ತಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಏರುವುದರಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಈಗ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಜೀವನೋಪಾಯ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಂದರೆ Cost of living Index, ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತ ಮಾತನಾಡಲು ನನಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದಂಶವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುವುದೇನೆಂದರೆ ಜೀವನೋಪಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚುವೆಚ್ಚಗಳು ಬರುವಂಥ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ, ದಾವಣಗೆರೆ ಸಿಟಿ ಮತ್ತು ಕೋಲಾರ ಚಿನ್ನದಗಣಿ, ಮೈಸೂರು ಇತ್ಯಾದಿ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವಂಥ ನಾನ್‌ಗೆಜೆಟೆಡ್ ನೌಕರರಿಗಾದರೂ ತಾವು ಈ ತುಟ್ಟಿ ಭತ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರೆ, ಒಂದು ಸಿಟಿ ಅಲೋಯೆನ್ಸ್ ಎಂದಾದರೂ ಖಂಡಿತ ಕೊಟ್ಟೇ ತೀರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪನವರು (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ 37½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಫಿಸಿಟ್ ಆಗುವಂತೆ ಅಂದರೆ ಆದಾಯಕ್ಕಿಂತ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನ್ನ ಬಟ್ಟೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಮತ್ತು ತಲೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿ ಅಂದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ತನಕ ಅಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ, ಏನೇನು ಬೇಕೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಒದಗಿಸಲು ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗಬಹುದೆಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ 308·96 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲಾ ಬಗ್ಗೆ 40·87 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗಾಗಿ 74·31 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಾಕಪ್ಪಾ ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸುಖ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಳೆಯ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೇ ಸಾವಿರ ಪಾಲಿಗೂ ಮೇಲಾಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿರುವ ಹುಡುಗರು ಎಷ್ಟೋ ಭಯಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂಥಾ ಭಯಭಕ್ತಿ ಇದ್ದಂಥ ಹುಡುಗರು ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿ ಬಂದನಂತರ, ಈ ದಿವಸ ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಕಸುಬು ಬರೀ ನಾಡು ಬಾಂಬುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಎಸೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕದ್ದೇ ಆಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ Quantitative Expansion ಆಗಿ ಹೋಗಿ quality ಯಲ್ಲಿ ಪೂರಾ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿರುತ್ತೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಅಂಥಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪನವರು.—ಹೀಗೆ ಬರೀ ಒಂದು Quantitative Expansion ಗಿಂತ qualitative Expansion ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಉತ್ತಮವಾದ ಫಲ ಬಂದು ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೋದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತೂ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಈ ಸಾಲಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ-ಅಂದರೆ 12 ಲಕ್ಷ 96 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಡಳಿತಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಅಂದರೆ ಈ ಎರಡು ಇಲಾಖೆಗಳೂ ಸಹಕರಿಸದೆ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಕೆಲಸವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ 1-4-50 ರಿಂದ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ. ಕೇವಲ 1½ ಅಥವಾ 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಸಹ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ಹಿಂದು ಮುಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇವರು ಹಣವನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ನವರು ಕಲಸವನ್ನೇ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪನವರು)

ನಿಧಾನ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇವರುಗಳ ತಿಕ್ಕಾಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿದವರಿಗೆ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಣ ಪಾವತಿಯಾಗದೆ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿವೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆಗಳು ಉಂಟಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾನೇ ಅನೇಕರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಖಂಡಿತ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಹೋದ ವರ್ಷವೇ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದಂಥ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇನ್ನೂ ಆಗದೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುತ್ತೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಬರಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುವುದೊಂದೇ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇದರ ಸುವ್ಯವಸ್ಥತೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದರೆ ಅದನ್ನು ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ದಾರಿ ಹಾಕಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಕೆಲಸ ಸರಾಗವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಕೂಡ 1950ನೇ ಇಸವಿ ಏಪ್ರಿಲ್ 1ನೆಯ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಇಲಾಖೆಗೆ ವಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಪಾವತಿಯಾಗದೆ ಕೆಲಸ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲೂ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಪಾರ್ಕು ಅಥವಾ ಸರ್ಕಲ್‌ಗಳ ಕೆಲಸ ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಪಾರ್ಕು ಅಥವಾ ಸರ್ಕಲ್‌ಗಳ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈಗ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ತಿಳಿಸಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ದ್ವಿಗುಣ ಸ್ವಭಾವದ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾಸನ್ನೂ ಸಹ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು, ಮೊದಲು ಯಾರ್ಯಾರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಅಷ್ಟಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಪಾವತಿಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಎಷ್ಟು ಪಾವತಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕವರೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ತಾವು ಅವರಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣಕ್ಕೆ ಸತಾಯಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಖಂಡಿತ ಸಹಿಸಲಾರೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅಂಥಾ ನಿದರ್ಶನಗಳಿದ್ದರೆ ತಾವು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಕೂಡಲೇ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪನವರು.—ಏನೇ ಆಗಲೀ ತಾವು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಹೋದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಇರುವುದನ್ನಾದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗಲೂ ಸಹ ಇದರಲ್ಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಯಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಈ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಕೆಲವು ಕಾಫೀ ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳು ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ, ತರೀಕೆರೆ, ಕೊಪ್ಪ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಆಹಾರ ಸಚಿವರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆಂಬ ಸಂಗತಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿರುತ್ತೆ. ಆದರೆ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಫಿ ಎಸ್ಟೇಟನ್ನು 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರಿಗೆ, ಅವರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 1,000 ಆಳುಕಾಳುಗಳಿಗೆ ನೀವೇಕೆ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು? ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಕೆರೆಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ, ಅವರು ಅಲ್ಪ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿ ಬೆಳೆದು ಕೊಳ್ಳಲಿ. ಕೊಪ್ಪ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಮಲ್ದಾರರು ಎಷ್ಟು ಭತ್ತವನ್ನು ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಆ ಕಾಫೀ ಪ್ಲಾಂಟರುಗಳಿಗೇ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ನಾವು ಅವರುಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಶ್ರೀಮಂತರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೇವಲ ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಬೆಳೆಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಹಣವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೇ ವಿನಾ ಈ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಬಾರದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಅವರು ಉತ್ತೇಜನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ರೂಪದಲ್ಲಿವರಮಾನ ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಅದು ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಗೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ತಾವಿನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಒದಗಬಹುದಾದ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಪೈಕಿ ಬಹುಶಃ ಇಂದು 20–25 ಸಾವಿರ ಪಲ್ಲ ದವಸ ಇವರ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೇ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ತಾವು ಇವರಿಗೆ ಖಂಡಿತ ಈ ಆಹಾರ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತೇಜನ ತೋರಿಸಬಾರದು.

ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಅಬಾದು ಮಾಡಿ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟುದಾರರು ಅದನ್ನು ಕೂಡುತ್ತಾರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಇದರಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಇದನ್ನು 1/5 ಭಾಗವಿದ್ದರೆ ¼ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಲು ರೈತರು ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೆರೆ ಕಾಂಗಾರಿಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ? ಚೆನ್ನಾಗಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಬರುತ್ತದೆ, ರೈತರಿಗೂ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರು ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಕೆರೆ ಅಬಾದಾದರೆ ಈ ದಿನ 50 ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಜಮೀನು 500 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೇರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಜಮೀನ್ದಾರನಿಗೂ ಅನುಕೂಲ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಬರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಂಗಾರಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬಾರದು. ರೈತರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಭಾರ ಹಾಕುವುದು ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಅರ್ಧ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದ ಮಾತು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೊಪ್ಪ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಡಿ.ಡಿ.ಟಿ. ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾ

ಗಿದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಒಬ್ಬನು ನಾಲ್ಕೈದು ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಹೆರಿಗೆಯಾದ ಕೂಡಲೆ ಮರಣ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಡಿ.ಡಿ.ಟಿ. ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಆರೋಗ್ಯವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗು ಮಾಡಬಹುದು. ಮೈದಾನದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೆಲವು ಕೂಲಿಗಾರರು ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಿರತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೂಲಿಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಲೆನಾಡಿನ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಮೊದಲು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಮತ್ತು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಡಿ.ಡಿ.ಟಿ. ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು.

ಐ. ವಿ. ಸಿ. ಹಣವನ್ನು ಮಲೆನಾಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಕಡೆ 500 ಎಕರೆಗಳವರೆಗೂ ಜಮೀನು ಸಾಗು ಮಾಡಬಹುದು.

ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ತಪ್ಪಭಿಪ್ರಾಯ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೆಗಳ ಪೈಕಿ ಸೇಕಡ 75 ಕೆರೆಗಳು ಸರಿಯಾದ ರಿಪೇರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿವೆ. ಕೆಲವು ಕೆರೆಗಳು ಒಡೆದು ಹೋಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಗುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ರಾಗಿ, ಬತ್ತ ಯಾವುದೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಕೆರೆ ಕಾಂಗಾರಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚುಬೆಳೆಯಾಗಲು ಅನುಕೂಲವಿದೆ.

'ಸೀಟಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ಮತ್ತು ಸಿನಿಮಾಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿರುವ ತೆರಿಗೆ' ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕೆಲವರು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ನಾನು ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬಡತನದಿಂದ ಇವು ಹಾಕಿದರೆ ತೊಂದರೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಾರದು. ಹೆಡ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಮೋಟಾರು ತೆರಿಗೆ ವಗೈರೆ ಹಾಕಿದರೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ 2½ ಆಣೆಗಳ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವುದೇನೂ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಬರುವ ಲಾಭ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟಲ್ಲ. ಮಲೇರಿಯ ಬಂದರೆ ಡಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈಗ ಫ್ರೂಟ್ ಪ್ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಸೆಂಟರ್ ಎಂದು ಮಾಡಿರುವುದು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈಗ ಇಟ್ಟಿರುವ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಈ ವರ್ಷದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರವಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಜನರಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನ ಮತ್ತು ಅತೃಪ್ತಿ ಏಕೆ ನೆಲಸಿದೆ, ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಈ ವರ್ಷವಾದರೂ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 40–45 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಮತ್ತು ಸುಮಾರು 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ರಿಸರ್ವ್ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ತತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮುಖ್ಯವಾದ ತತ್ವ ಪರಿಪಾಲನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಆ ರೀತಿ ಆಗದಿರುವುದರಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿ ಅತೃಪ್ತಿ, ಅಸಮಾಧಾನ ಇದೆಯೆಂದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಯಾವ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನೇಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಸರಿಸಿರುವ ಕೆಲವು ನೀತಿಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಗಾಂಧಿ ತತ್ವದ ನಿರಾಕರಣೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತತ್ವ ನಿರಾಕರಣೆ ಹೇಗೆಂದರೆ ಖಾದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲದೆ ಅದು ಮುಂದುವರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವುದು-ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದು ಮತ್ತು ಸೇವಾದಳಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವುದು—ಈ ಮೂರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಸೇವಾದಳದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇವಾದಳದವರು ಸೇವೆಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಇಡೀ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಅನುಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅನೇಕ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರೂ ಕೂಡ ಈ ಸೇವಾದಳ ಅನುಸರಿಸುವ ತತ್ವ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ಅದು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಜನರು ಮೇಲ್ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸೇವಾದಳದ ಹೆಸರೇ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಗಾಂಧಿ ತತ್ವದ ನಿರಾಕರಣೆ. ಇದು ಆಗಬಾರದು, ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಜೋತಾ ಸೂಚನೆ ಬಂದಾಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದು, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜಾಸರ್ಕಾರವು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನನುಸರಿಸದೆ ನಿರಾಕರಣೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರ. ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಜ್ಯುಡಿಷಿಯರಿ, ಎಗ್ಜಿಕ್ಯುಟಿವ್ ಮತ್ತು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್—ಇವುಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಜ್ಯುಡಿಷಿಯರಿ ಮತ್ತು ಎಗ್ಜಿಕ್ಯುಟಿವ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧವಿರಕೂಡದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್‌ಸಹ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗಿರಬೇಕು ; ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ತಜ್ಞರೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ 15 ನಿಮಿಷ ಅವಕಾಶಕೊಡಿ, 5 ನಿಮಿಷ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಈ ದಿವಸ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮದ್ರಾಸು ಮತ್ತು ದೇಹಲಿಯಲ್ಲಿ 2½ ತಿಂಗಳಿಂದ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಬಜೆಟ್ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗಾದರೆ ನಾವು ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪನವರು)

ವರು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರೂಲ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕಾನೂನು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಒಮ್ಮತವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಕಾನೂನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆ ರೀತಿ ಬಾರದೆ ನಮಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ತಪ್ಪಿಹೋಗಿದೆ. ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರ್ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರಬೇಕು. ಈಗ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೈವಾಡವಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದು ತಪ್ಪು; The Executive must not have its influence felt even in shadow form on the Legislature. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರನ್ನು ಎಗ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವಂತೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ಅಧಿವೇಶನವು ಮುಗಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ರೂಲ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯವರು ರಚಿಸಿರುವ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಅಂಥ ಕಾನೂನನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ.

ಈ ಎರಡು ನಿರಾಕರಣೆಯ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದಾಗಲೀ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಲೀ ಪರಿಗಣಿಸದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಈಗಾಗಲೇ 70 ಲಕ್ಷದಿಂದ 93 ಲಕ್ಷದವರೆಗೂ ಏರಿದೆ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಇರಬಹುದು. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಆಹಾರ ಹತೋಟಿಯ ಕಾರಣದಿಂದ 4-6 ಲಕ್ಷ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬಹುದು. ಏನೇ ಆಗಲೀ ಕೊನೇಪಕ್ಷ 10 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಎಂದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷದಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂತಾಯಿತು. ಆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆಯೇ? ಆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೋ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ. 1940 ರಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಷ್ಟು ಜನ ಆಗ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಈಗ ಅವರಿಗೆ 10 ವರ್ಷ ಆಯಿತು. 10 ವರ್ಷದ ಆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಹುಡುಗರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಈಗ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಏರುತ್ತಿರುವುದರ ಪರಿಣಾಮವೇನು; ಇದರಿಂದ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ನಾನಾ ಅಭಾವಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದರ ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೃಷ್ಟಿ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದು ಶೋಚನೀಯ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತೇನೆ. ಇರತಕ್ಕ 15 ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೂ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯ ಬಂದಾಗ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತತ್ವವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ವಿಷಯ ಆಗಲೇ ಅನೇಕ ಜನರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯದಿಂದ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರತಕ್ಕ ಈ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನು ಈಗಲೇ ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಟೀಕೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು financial gap ವಿಚಾರ. 375 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 10 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಸರಿಹೊಂದಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಇವತ್ತು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಾನ ನಿರೋಧ ಷುರು ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯ ಎಷ್ಟು ಖೋತಾ ಆಗುತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕು. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೇರೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ 38 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಖೋತಾ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಖೋತಾವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಏನು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು.—ಯಾವರೀತಿ ಖೋತಾ ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಆ ರೀತಿ ಯಾರೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆಯಾಯಾ ವರ್ಷದ ಹಿಂದಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಮುಂದಿನ 10 ವರ್ಷದ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನ್ನು ಯಾರೂ ತಯಾರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು.—10 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇವತ್ತು ಸಲಹೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇನ್ನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮೈಸೂರು ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿದರು. ಸೈನಿಕರ ಸರ್ವೀಸ್ ಟೆನ್ಯೂರ್ ಗ್ಯಾರಂಟಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅವರ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅವರನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರೂ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇವತ್ತು 2,000 ಜನ ಕೆಲಸದಿಂದ ವಜಾ ಆಗಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. 1,500 ಜನರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಟೆನ್ಯೂರ್ ಹೋಯಿತು. ಪರಿಹಾರವೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ, ತಾವು ರಿ-ಹೆಬಿಲಿಟೇಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಂದು ಹೊಸ ಸಮಸ್ಯೆ ಆಗಬಾರದು. ಅನೇಕ ಆಫೀಸರುಗಳ ಮನೋಭಾವ ಈಗ ಬಹಳವಾಗಿ ಕೆಟ್ಟಿದೆ. ಅವರ ತಯಾರಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ವಿನಾಶಕಾರಕ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ. ಆ ವಿನಾಶಕಾರಕ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹೈದರಾಬಾದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಆಯಾಯಾ ಸೈನ್ಯಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಕೊನೇಪಕ್ಷ ಅಷ್ಟಾದರೂ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅದರ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನೆರ

ವೇರಿಸಿದೆ ಎಂದು ಖಂಡಿತ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಗೃಹ ಸಚಿವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಹಾಕಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಆಯಿತು ಇನ್ನೂ ಜವಾಬು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನಾದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ದುಷ್ಟಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಯೋಚನೆಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು. - ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಓದಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದೇ ವಿಚಾರ ವಿ. ಪಿ. ಮೇನನ್‌ರವರು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು.—ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಜನ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ......

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು —ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ವಿಚಾರ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು.—ಈಗ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತಾವು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಪರವಾಗಿ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಉತ್ತಮ.

ಆಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಆಹಾರ, ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಎಂಬುದನ್ನು ಅನೇಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಈಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೇಗಿರಬೇಕು, ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದುವರೆಗೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಲ್ಲದ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತೋ ಈಗಲೂ ಅದೇ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದು ಈಗ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತಾ ಇವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಇಂಡಿಯನ್ ಸಿಟಿಜನ್‌ಷಿಪ್‌ಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿರುವಂತಹ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸದೇ ಈಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಬಹಳ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ ; ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಹಾರ ಹತೋಟಿ ವಿಚಾರ. ಹತೋಟಿ ಇರಬಾರದು ; ಇದು ಇರುವವರೆಗೂ ಲಂಚ ರುಷುವತ್ತು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ; ಅದು ಇರುವುದು ಜನಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲ. ಕಡೆಯದಾಗಿ ಯಾವಯಾವ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ನಿರಾಕರಣೆಯಾಗಿದೆಯೋ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಆ ರೀತಿ ಆಗದಹಾಗೆ ಮಾಡಿ, ಒಪ್ಪಿರುವ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟು, ಇರತಕ್ಕ ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚೆನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಂಡಿಸುವುದು ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಆಯವ್ಯಯಗಳು ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದು ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ದೇಶದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರುವವರು ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕೊಡುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಆರೋಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಆ ಆರೋಪಣೆಗಳಿಗೆ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವಕಾಶಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ: ಆದರೂ ಸಹ ಈಗ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನೀವು ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ತೀರಾ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ ; ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಟೀಕೆಗಳಿಂದ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಾರ್ಪಾಡೂ ಸಹ ಆಗಿಲ್ಲ. ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಹಿಂದಿನಂತೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಾವು ವರ್ಷೇವರ್ಷೇ ಟೀಕೆಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುವುದು, ನೀವು ಮನಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ತಯಾರುಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುವುದು. ಹೀಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ಟೀಕೆಗಳಿಂದ ಆಗುವ ಪ್ರಯೋಜನವಾದರೂ ಏನು ?

ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮಾತುಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ! ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಒಂದು ಬ್ಯೂರೋಕ್ರಾಟಿಕ್ ಮನೋಭಾವನೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ನೀವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಿರೋ ನೀವೂ ಅದೇ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದೀರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆಹಾರದ ಹಂಚಿಕೆ ನೋಡಿ. ಇದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆಮಾಡಿ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ವಜಾ ಮಾಡಿದಹೊರತು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ನೈತಿಕಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ, ಜನತೆ ಅನೀತಿಗಿಳಿಯುತ್ತಿದೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀತಿಪತನವಾಗುತ್ತಿದೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟಾದರೂ ತಾವು ಅವರುಗಳ ಮಾತನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಆಹಾರದ ಹಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯುವರೆಗೂ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಸುಮಾರು 14½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದಿಷ್ಟೂ ಯಾರಿಗಾಗಿ? ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೇವಲ 13½ ಲಕ್ಷ ಜನಗಳಿಗಾಗಿ !!

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—14½ ಕೋಟಿಯಲ್ಲ. ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಖರ್ಚು, ಸಬ್ಸಿಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿ 8½ಕೋಟಿ ಮಾತ್ರ !

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—8½ ಕೋಟಿಯೇ ಆಗಲಿ. ಪಟ್ಟಣ ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿನ ಕೇವಲ 13 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗಾಗಿ ಇದಿಷ್ಟೂ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೀರೇ ಹೊರತು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ? ನೆಪಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೇವಲ ಒಂದಾಣೆ, ಎರಡಾಣೆ ಭಾಗದಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ದವಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದೂ ಕೇವಲ ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ನೌಕರರುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡವರಿಗೇ ಎಂದು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚೆನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು).

ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಬಡವರಿಗೇನೂ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಧಾನ್ಯದ ವಸೂಲಿ ಕಡೆ ನೋಡಿ: ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ 150 ಸೇರು ಆಹಾರವೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗೆ 150 ಸೇರುಗಳೆಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ, ಅದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕಾರು ಸಾರಿ ಹೋಟೆಲ್ ತಿಂಡಿ ತಿಂದು ಊಟಮಾಡುವವರಿಗೂ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಖಂಡಿತ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಈಗ ಲಂಚಕೋರತನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆವಳಿಕೆ ಈ ದಿನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂಬದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತು ಎಕರೆಯಿರಲಿ, 100 ಎಕರೆಯಿರಲಿ, ಏನೇ ಬೆಳೆದಿರಲಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಪ್ಲಸ್‌ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ತಲೆಗೆ 540 ಸೇರು ದವಸಬಿಡಬೇಕೆಂದಿತ್ತು. ಅಂಥಾದ್ದು ಈಗ 150 ಸೇರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ 50-60 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಂಚ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದಂತೆ ಹತೋಟಿಯನ್ನೇಕೆ ತೆಗೆಯಕೂಡದು? ಇಷ್ಟೊಂದು ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸೋಚ್ಛೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದನ್ನು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ! ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 'ಪ್ರಜಾಪೀಡಕ' ಸರ್ಕಾರವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು.

ಆ ಮೇಲೆ, ಆಹಾರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯಿರಿ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ: ಇಷ್ಟಾದರೂ ಏನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆದಿದೆಯೇ? ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಜನಗಳ ಸಹಕಾರ ನೀಡಬೇಕು, ಜನಗಳು ಸಹಕರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದರೇನು, ಈಗ ಜನರು ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೇ ಏನು? ಹಾಗೆ ಜನತೆಯ ಸಹಕಾರವಿಲ್ಲದಮೇಲೆ, ಜನತೆಯ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲದಮೇಲೆ ಇಂಥಾ ಸರ್ಕಾರ ಏಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಇನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ ...

ಡಬ್ಲ್ಯು. ಹೆಚ್. ಹನುಮಂತಪ್ಪನವರು.—ಆಡಳಿತ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ, ಎಂದರೆ, ನೀವು ಆಡಳಿತ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆಕೊಟ್ಟರೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತೇವೆ!!

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚೆನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಬ್ಯೂರೋಕ್ರಾಟಿಕ್ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನೀವು ಇದೇ ರೀತಿ Challenge ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ನೀವು ಬಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ 4 ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ದೇಶಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೂ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ತಂದಿದ್ದೀರೇ ಹೊರತು ಇನ್ನೇನೂ ಇಲ್ಲ. 8½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ..................

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಈ ವರ್ಷ 8½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. 1943 ರಿಂದ ಹತೋಟಿ ಆಜ್ಞೆಗಳು ಶುರು ಆದ ಲಾಗಾಯತಿನಿಂದ ಇಷ್ಟಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚೆನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—1943ರಿಂದ ಶುರುವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ, ಹಿಂದೆ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನೇ ನೀವೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರೇನಾದರೂ ಶಾಸನ ಬರೆದಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಆ ನೀತಿ ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ, ಯಾವ ನೀತಿ?

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಮೊನ್ನೆ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಅವರು ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಬರುವಾಗ 75 ಜನರನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಬಸ್ಸನ್ನು ಹಿಡಿದು ಪೋಲೀಸಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಮೆಯಿನ್ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ, ಎಷ್ಟೋ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳ ಮುಂದೆ ಹಾದುಹೋಗುವ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಜನರನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ ಆತನಿಗೆಷ್ಟು ಧೈರ್ಯ!! ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಎಷ್ಟು ಭಯ!!

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅದು ಪೋಲೀಸಿನವರ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ; ಆ ಮನುಷ್ಯನ ಗುಣವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ! ಪೋಲಿಸ್‌ನವರು ಇದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಆತನ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚೆನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಅದು ಪೋಲೀಸಿನವರು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರತಕ್ಕ ತರಹವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಡ್ರೈವರುಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಧೈರ್ಯ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ದಕ್ಷತೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ನೋಡಿ. ಇದಕ್ಕೇ ದಕ್ಷತೆಯಿಲ್ಲದ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು. 1946ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತರುತ್ತೇನೆ. "ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳ ಅಭಾವ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೂ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ" ವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಸಬರ್ಬ್ ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಇವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅಂದು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಅವರ ಪಾರ್ಟಿಯವರೇ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಯಾವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಆ ದಿವಸ ಹಾಗೆ ಭಾಷಣಮಾಡಿ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿ ಅಧಿಕಾರ ಲಾಲಸೆಯಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೇ ಹೊರತು ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ?

*ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡಲ್ಲ, ಮೂರಲ್ಲ 5 ಲಕ್ಷವಿರುವುದನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ರಮೇಣ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿ ಇಂದು 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಬೇರೆಯವರಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಸಾಧಕಬಾಧಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಏನೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳಿಗೆ ತೀವ್ರ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚೆನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಅವರು ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಲ್ಲದೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅವತ್ತೂಕೂಡ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. 1942ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಅದು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೀಗ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳವರಿಗೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ಬಡಜನರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಏನೂ ಇಲ್ಲ! ಇದು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ದಯವಿಟ್ಟು 38ನೆಯ ಪುಟನೋಡಿ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿತ್ತು, ಈಗ ಎಷ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಎಷ್ಟು ಮನೆಗಳಾಗಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚೆನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಆಗಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರಿದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ತಾವು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ದೇಶದ 75 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದವರು ಈಚೆಗೆ 1947ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? 1/10ನೆಯ ಭಾಗದಷ್ಟು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ 50 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜೆಗಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆಷ್ಟು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ? ಜೊತೆಗೆ, ಹಿಂದೆ ಬಲಾತ್ಕಾರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು, ಅದನ್ನೂ ಈಗ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಭೆಯವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಾಜಿಗೌಡರು, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದಾಗ ಅವರು ಸಭೆಗೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಇದೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಿದ್ದರು. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳದಿಂದ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಐದಾರು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಅದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿಷಯವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗಾದರೂ ತಿಳಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಅದೆಂಥಾ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಯಾರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚೆನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥಾ ಕಾರಣದಿಂದ—ಅಂದರೆ ಅವರು ಅನರ್ಹರೆಂದು ಹೋದರೇ, ಅಥವಾ ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೋದರೇ—ಎಂದು ಯಾವುದನ್ನೂ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಆಮೇಲೆ, ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಲಂಚದ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಲಂಚ ಎನ್ನುವುದು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೇ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಚೌಕದಲ್ಲಿ ನೋಡಲಿ, ಯಾವ ಕಾರಿನವರನ್ನು ಕಂಡರೂ ಆತನು ಸಲಾಮ್ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಏನಾದರೂ ಕೊಡಲಿ ಎಂತ. ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ತಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಹೀಗೇಕೆ ಮಾಡಬೇಕು?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಸುಮ್ಮನೆ ಈರೀತಿ vague ಆಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಯಾರು, ಯಾರಿಗೆ ಸಲಾಮ್ ಮಾಡಿದರು, ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಯಾರಿದ್ದವರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿ, ತಮಗೇನಾದರೂ ಹೊಡೆದರೇ ಹೇಳಲಿ, ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಸುಮ್ಮನೆ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚೆನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸರ್ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆ ಪೋಲೀಸಿನವನು ಸಲಾಮ್ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಓಡಾಡುವ ಕಾರುಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ಬೇಕಾದರೂ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ಬಿಗಿಇದೆ, ಪೋಲೀಸರ ಭಯವಿದೆ. ಅದೇ ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟ್ ಬೌಂಡರಿ ಬಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಸಿಟಿ ಬೌಂಡರಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಮೋಟಾರು ನಡೆಸುವವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ಧಯ್ಯನವರು ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ, ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಪೋಲೀಸು, ಮಿಲಿಟರಿ ಬಿಟ್ಟು ಬರೀ ಆಹಾರ ಒಂದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದ ಮಾತು. ನೆನ್ನೆಯದಿನ ನಾನೂ ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರೂ ಕೋಲಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟೆವು. ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ಹೊರಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಬಸ್ಸನ್ನು ಆರೂ ಮುಕ್ಕಾಲು ಘಂಟೆಗೆ ತಂದು ಕೇವಲ 16 ಮೈಲಿ ದೂರವಿರುವ ಹೊಸಕೋಟೆಗೆ ಎಂಟೂವರೆ ಘಂಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರು. ಅದು ಕೆ. ಜಿ. ಎಫ್.ಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಬಸ್ಸು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಎಷ್ಟುಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೋಗಿರಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಊಹೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅನೇಕ ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೋಗುತ್ತಾ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತುಹೋಗಿರುತ್ತವೆ. ಮೈಲಿಮೈಲಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಬಸ್ಸು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತಿರುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತುವುದೇ ಇಲ್ಲ; ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೇ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಫೀಜನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಥಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಫ್ರೀಷಿಪ್, ವೇತನಗಳು ಮುಂತಾದ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಡವರಾದವರ್‍ಯಾರಿಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಈ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಆದರೆ ಫೀಜನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಡಿ. ಫ್ರೀಷಿಪ್‌ಗಳು, ವೇತನಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ.

ಪೋರ್‌ಸೆಲೀನ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಸುಮಾರು 20 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ಸಾಮಾನುಗಳು ಆಗ ಹೇಗಿತ್ತೋ ಈಗಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ. ಆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದೋ ಏನೋ, ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಮ್ಯಾಚ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಯಾರು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು? ಅದು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ, ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚೆನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ inefficiency ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕು.

Sri S. RANGA RAO (Chitaldrug District–General).—Sir, immediately after the presentation of the Budget by the Hon'ble Finance Minister, I must confess that my first impression was a feeling of great dissatisfaction. But after carefully going through the Budget of the previous years, especially of those years prior to the establishment of Responsible Government, I have now a feeling that this budget is quite satisfactory and I cannot but congratulate the Hon'ble Finance Minister on his achivement. I will substantiate my statement with facts and figures. The classification of the budget is more clear and is also helpful to us in comparing the budgets of other States which have also followed similar classifications. While adjusting to the new system of accounts, I must congratulate the Finance Department for having so efficiently done it and presented the Budget in a most satisfactory manner (hear, hear).

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವುದು ತಡವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಗ್ರಹಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಓಟಿಗೆ ಹಾಕುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ಕೂಡ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಬೇಕು ಬಾಕಿ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನ ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತಿತ್ತು; ಹೀಗೆ ಪಂಜಾಬ್ ಮೆಯಿಲನಂತೆ (like Punjab Mail) ಓಡಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹೋಟೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಬಿಸಿಬಿಸಿಯಾದ ಊಟವನ್ನು ಬಡಿಸಿ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ರೈಲು ಹೊರಟುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿದೆ, ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಮುಂದಾದರೂ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು.

***The Hon'ble Sri K. CHENGALARAYA REDDY** (Leader of the House).—I want to say that so far as general discussion of the Budget is concerned, I do not know whether in other States more time is allowed. But it is true that so far as Demands are concerned more days are allotted. Even in Madras, and other States also, the time allotted for the general discussion of the Budget is about the same as we are giving. ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶಕೊಡುವ ರೂಢಿ ಇಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ.

Sri S. RANGA RAO.—Janab Imam spoke of grants in aid by the Central Government and wanted us to stand on our own legs. He forgets that his Government was giving a subsidy of Rs. 19,36,500 to the British Government. Before the dawn of freedom the previous Government was incurring a huge expenditure in connection with war. As seen in the revised estimates in 1946-47 the expenditure was Rs. 3,51,00,500. They were also spending a huge sum of money for army and defence. In 1946-47 they have spent Rs. 30,19,000 for Army and Defence. In addition to this they were giving a sum of Rs. 28,25,000 to the Palace. The total expenditure on these heads for the year 1946-47 was Rs. 4,28,85,500. Now with the dawn of freedom, the situation has changed. Most of the above-stated items of expenditure are met by the Central Government and special subvention grants are also given. We must really be pleased that situation has changed and money has begun to flow from the Centre instead of going out when the British Government was ruling the country.

Even in the system of accounts in the Sandal Oil Factory where they were taking sandalwood from the Forest Department, no money was being given to the Department in return. They were simply saying that they get Rs. 60 lakhs or Rs. 70 lakhs profit. But all the time the cost of sandalwood was not taken into consideration. If that had been taken into consideration the profit would have come down to Rs. 6 or 7 lakhs. But this year a sum of Rs. 62,83,000 has been given to the Forest Department towards the costs of sandalwood taken from the Forests. That shows that the correct system of accounting has

commenced and that the Government have been placing true facts before us.

Sri G. A. ACHARYA (Bangalore District—General).—Thank the Public Accounts Committee for that.

Sri S. RANGA RAO.—In 1946-47 Government have spent Rs. 3,52,00,000 for nation-building departments and as the Hon'ble Finance Minister said in his speech, Rs. 9,25,00,000 have been provided in the current budget. Capital expenditure in 1946-47 was Rs. 1,60,00,000 only and proposed capital expenditure in 1951-52 is Rs. 7,63,00,000. So there is very good improvement in the Budget provisions for both nation building departments and capital expenditure for the several industrial concerns.

Regarding shortage of food supply, many Hon'ble Members of the Opposition have made much of the fact that we are meeting certain expenditure on account of food losses. In 1946-47 alone a loss of Rs. 1,70,00,000 was adjusted to Revenue account on account of supplies alone as can be seen on page 171 of the General Budget Estimates of 1947–48. So the question of losing on food supply commenced even before 1946-47. As a matter of fact in 1951-52 we are meeting a deficit of only Rs. 16 lakhs when compared to Rs. 1,70,00,000 in 1946-47. In spite of the fact that the difficulties have increased and we have to supply more of food, the deficit is only Rs. 16 lakhs from the Revenue account. As is stated in the Hon'ble Finance Minister's Budget speech, Lakkuvalli, Tunga and Nugu Projects are under completion and also if sufficient electric power is given to Vedavathi Valley Basin, I am sure that in the course of the next few years it will be possible for us to tide over the food crisis and we may not have to meet any loss for the supply of food.

For giving relief to victims of fire accident, a new item of expenditure has been shown in the Budget. Rs. 1 lakh has been provided for it.

* * *

ಮೊದಲು ಮನೆಗಳು ಸುಟ್ಟುಹೋದಾಗ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಗ್ರ್ಯಾಂಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ other miscellaneous loans ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೇ ಮುಡುಪಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದೂ ಕೂಡ ಸಾಲದು; ಇದನ್ನೇ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

I now come to the very next important point. Many Members of the Opposition and a few Members of the Treasury Bench have stated that the financial condition of our State is not sound. I strongly disagree with them and by quoting facts and figures I will prove that our State is financially as strong as ever. In 1946–47 if we take the assets and liabilities into consideration, cash and investments were Rs. 61'85 crores. Now they are Rs. 62·27 crores. There is therefore an increase of Rs. 42 lakhs.

ಅಸೆಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಲಯಬಿಲಿಟೀಸ್ (assets and liabilities) ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು 1946–47ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ 33·52 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ cash and investments 1–4–50 ರಲ್ಲಿ 18·59 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ 18.59 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಖರ್ಚಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಹಣವೆಲ್ಲ ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ 1946-47ರಲ್ಲಿ loans and advances ಬಗ್ಗೆ 2·37 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದ ಕಡೆ, ಇಂದು 4·98 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, Capital 25'92 ಕೋಟಿ ಇದ್ದದ್ದು ಈಗ 38·59 ಕೋಟಿಗೆ ಏರಿದೆ. ಹೀಗೆ ಆ ಹಣವು ಸಾಲದ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಅಲ್ಲದೆ public debt 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೀರಿಸಲಾಗಿರುತ್ತೆ, ಡಿಪಾಜಿಟ್‌ಗಳನ್ನು 2·67 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರತಕ್ಕ ಕಲವು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ 13 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಹಣ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಈ ರೂಪದಲ್ಲಲ್ಲದೆ, ಬೇರೊಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಎಲ್ಲಿಯೂ ವ್ಯಯವಾಗಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಫುಡ್ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಹಿಂದೆ ಇದನ್ನು ರೆವೆನ್ಯೂಬಾಬಿನಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ 1946–47 ರಲ್ಲೇ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ 70ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ 1947–48ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ 50ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿಯೂ, ಹೀಗೆ 1946-47 ರಿಂದ 1947–48ರ ವರೆಗೆ ಸುಮಾರು 3ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಖರ್ಚನ್ನು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲೇ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಆಹಾರದ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಹೇಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತ ಬಂಧಿದ್ದರೋ ಈಗಲೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳ ಖರ್ಚಿಗಿಂತ ಈಗ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಖರ್ಚನ್ನು ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

(SRI S. RANGA RAO)

ಇನ್ನು ನೇಷನ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲವನ್ನೇನೂ ಮಾಡಿದಂತಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು ಈ ಬಗ್ಗೆ 2ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು public debt ಕಮ್ಮಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ತಾವು ಈಗ ಕೈಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳ ಪೈಕಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾವಧಾನದಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. The public loan liabilities of the State are Rs.16·19 crores. This is slightly less than what it was in 1946-47. There is also another important feature to be noted. After allocating a portion to the Centre as a result of federal financial integration and taking the Sinking Fund of Rs.4,13,00,000 into consideration, the public debt will be about Rs. 6 to 7 crores. This is much less than one year's revenue income. Judged from every standard the financial position of the State is intrinsically as sound as ever.

ಇನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸುವುದಾದರೆ ಕೆಲವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರತಿಫಲ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಡಿಫಿಸಿಟ್ ಬಡ್ಜೆಟ್ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಫರ್ಟಿಲೈಜರ್ಸ್ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಧಾನ ನೀತಿ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವುವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿವೆಯೋ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿವೆಯೋ ಅಂಥವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬಹುದು. ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಸಹ ಒದಗಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ತಾವು ಆಲೋಚಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ತಮಗೀಗ ಡಿಫಿಸಿಟ್ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಾಗಿರುವುದು ಸಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಸರ್ಪ್ಲಸ್ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಆಗಬಹುದು. ಆ ರೀತಿ ಸರ್ಪ್ಲಸ್ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಷೇರ್ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಬಗ್ಗೆ 1946-47ರಲ್ಲಿ 55 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದವು; ಈಗ 1950-51ಕ್ಕೆ ಅದು 133ಲಕ್ಷ ಆಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 78ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದಂತಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕೇಂದ್ರದವರಿಂದ ನಮಗೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರುವ ಇನ್ನು 345ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು 10ನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿಂತು ಹೋಗಿ ನಮಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಉಂಟಾಗಬಹುದೆಂದು ಕೆಲವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ತಹಲ್‌ವರೆಗೆ ಆಗಲೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವಂಥ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗಳೂ ಮತ್ತು ನೇಷನ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಾರ್ಯಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಯೋಜನೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಷ್ಟರ ವೇಳೆಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಡಾಯಿಸಿಕೊಂಡು, ಹಾಗೆ ನಮಗೆ ಕೇಂದ್ರದವರ ಸಹಾಯ ನಿಲ್ಲುವ ವೇಳೆಗೆ, ಇವುಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಆಗ್ಯೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಗಳೂ ಉಂಟಾಗಲಾರವೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ನಾನಾದಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಹಾಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಾಬೂನು ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಷಾಪ್, ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ವಿನಾ ಮತ್ತ್ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲುಕ್ಸಾನಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಇನ್‌ಷೂರೆನ್ಸಿನ ಇಲಾಖೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಪುನರ್‌ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಾಣೀವಿಲಾಸ ವಾಟರ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ನಿಂದ ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ service at cost ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರೂ ಸಹ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಜೂಜಾಡುವುದನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೆಟ್ಟಿಂಗ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಂಬುದು ಖಂಡಿತ ಹೋಗಲೇ ಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೆಲವು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. The existing exemption under the Sales Tax Act for Filature silk, Foreign silk and sale of electrical energy must go.

ಇನ್ನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಟ್ರೇಡ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಅಥವಾ ಏಜೆಂಟರಿಗೆ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ 84 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸದರಿ ಹುದ್ದೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರತಿಫಲವೇನೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಹುದ್ದೆಯನ್ನೇ ತಾವು ಕೂಡಲೆ ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ವಿಚಾರ. In 1950-51, the profit expected was Rs. 2·72 lakhs. The revised figure is Rs. 9,000 and now the Hon'ble Minister says that it is Rs 29,000, and probably even this would disappear when the actual amount is known. In the Budget of 1951–52, it is proposed to increase the working expenses by Rs. 2·2 lakhs and there is still an expectation of profit of Rs. 1·61 lakhs, the only hope being increase in the gross receipt by Rs. 3.72 lakhs though the gross receipts in 1950-51 has fallen by Rs. 5.27 lakhs. So I am afraid, the Government Road Transport has got to be thoroughly overhauled.

ಮೌಂಟ್ ಕಾರ್ಮೆಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ 2½ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಡಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬದಲು ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೂಡಲೆ ತಕ್ಕ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಭಿಕ್ಷುಕರ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಗಾಗಿ 2ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. 117 ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭಿಕ್ಷುಕನಿಗೂ

ವರ್ಷಕ್ಕೆ 1709 ರೂಪಾಯಿ 8 ಅಣೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. ತಿಂಗಳಿಗೆ ಇದರಂತೆ 142ರೂ. 8ಅಣೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಎಂಟು ಜನರಿರುವ ಸಂಸಾರದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಂಬಳಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭಿಕ್ಷ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು! ಈ ರೀತಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನಿಂದ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗ್ರ್ಯಾಂಟು ಬೇರೆ ಇದೆ. ಇದರ ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ಭಿಕ್ಷುಕರಿರುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಿಕ್ಷುಕರ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಮುಚ್ಚಬಹುದು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ವ್ಯಸನವನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಗಾಂಧಿ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ತಯಾರಾಗಿರುವ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಲ್ಲ. ಖಾದಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸೇವಾದಳಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನೇ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೀಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಏರ್ಪಾಡಾಗಬೇಕು, 15ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಗಾಂಧಿ ತತ್ವವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಮಾಡಿರುವ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಲ್ಲ. ಈ ಬಾಬುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡರು (ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ನೈಪುಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಾಗಲೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವನೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಈ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಅವರು ಎಷ್ಟು ನೈಪುಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರುವರೋ ಅಷ್ಟೇ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ನೈಪುಣ್ಯತೆಯನ್ನು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಆಯವ್ಯಯಪಟ್ಟಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ನನ್ನದೊಂದು ಅರಿಕೆ. ನಾನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿದವನಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳನ್ನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒಂದೆರಡು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗಿರಬಹುದಾದ ನೈಜ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಮೂಡಿವೆ. ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಎಷ್ಟು ಮಾನ್ಯವಾದವುಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ; ಬಹುಶಃ ಮಾನ್ಯವಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಕ್ಷಮಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ದೇಶದ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವಾಗ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು ಮೂರು—ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಧಾಯಕಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿತವಾಗಿರುವ ತೆರಿಗೆಗಳು ಯಾವುವು ಎಂಬುದು ಮೊದಲನೆಯ ವಿಷಯ, ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಎರಡನೆಯದು, ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದೆ ಎಂಬುದು. ಇದು ಮೊದಲನೆಯದರಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸದಾ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನದಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಮೂರನೆಯದು, ಈ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಜೆಗಳ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪೂರೈಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು. ಈ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಗಳಿಗೆ ಕೈಹಚ್ಚಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು, ಯಾವ ನೀತಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾಗರೀಕತೆಯು ಮುಂದುವರಿಯದಿದ್ದಾಗ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಖರ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದನ್ನೇ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಚೆಗೆ ನಾಗರೀಕತೆಯು ಬೆಳೆದ ಹಾಗೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವಾಗ ಅನುಸರಿಸುವ ತತ್ವವು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಈ ತತ್ವ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಖರ್ಚಿಗೆ ಹುಟ್ಟುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇ ಅಲ್ಲದೆ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳು ದುಡಿದು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಮುಖ್ಯಸಾಧನ ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೂ ಒಪ್ಪಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದಿವೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರದ ಖರ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದೇ ಮುಖ್ಯಗುರಿಯಾಗಿರಬಾರದು. ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಲು ಪ್ರಗತಿಪರ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವಾಗ ಆಯಾ ಮನುಷ್ಯನ ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವವನ್ನೂ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳೂ ಇಂದು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿದರೆ—ಕೇವಲವಿಹಂಗಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ನೋಡಿದರೆ ಸಾಕು, ತತ್ವಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲು ತುಂಬಾ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಹರ್ನಿಶೆ ದುಡಿಯುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 80 ಜನರ ಮೇಲೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಭಾರಹೊರಿಸಬಹುದೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಭಾರ ಹೊರಿಸಿದೆ, ಧನಿಕರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತರ ಮೇಲೆ ಅವರು ಹೊರಬಹುದಾದ ಭಾರಕ್ಕಿಂತ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಹೊರೆ ಹೊರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹೀಗೆ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ವಸೂಲಾದ ಹಣದ ಬಹುಭಾಗ ಅಹರ್ನಿಶೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿಯುವ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಧನಿಕರಿಗೇ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಒದಗಬಹುದಾದ ಆಧುನಿಕ ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು, ಆಧುನಿಕ ರೀತಿಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಅನುಕೂಲಗಳು ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ, ಮುಂದುವರೆದಿರುವವ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡರು).

ರಿಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ದೊರಕಬಹುದೋ ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಾರಣ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಬಡವರ ಮೇಲೆ, ಒಂದೊಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟೇ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಜೀವಿಸುವವರ ಮೇಲೆ ಅಗಾಧ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆ ಬಿದ್ದಿರುವಾಗ ಶ್ರೀಮಂತರ ಮೇಲೆ ಕೇವಲ ಕಡಿಮೆ ಭಾರ ಬಿದ್ದಿದೆ ಎಂದು ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಪಕ್ಷಪಾತದ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾಲ ಧರ್ಮವನ್ನನುಸರಿಸಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯ. ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಪತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ಧನಿಕರು, ತಾವು ಅದು ದುಡಿದು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ತಿಳಿಗೇಡಿತನವೆಂದು ಹೇಳದೇ ವಿಧಿ ಇಲ್ಲ. ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಸೇರಿ ದುಡಿದುದರ ಫಲವಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದದ್ದು. ಅದು ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಅವರ ಚಾಕಚಕ್ಯತೆಯಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಅದೃಷ್ಟಬಲದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿಯೋ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗುವುದುಂಟು. ಸೇರಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಆ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳ ಏಳಿಗೆಗೂ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವ ಪ್ರಗತಿಪರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರ್ತದ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಬಿಟ್ಟರೆ ಏನು ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ, ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆ ಸುಖ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇರಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕಾಲ ಧರ್ಮ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಾನತೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಆ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಪಂಗಡಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ. ಅದರಿಂದಾಗಬಹುದಾದ ಪರಿಣಾಮವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಊಹಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಲ್ಲ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸುಭದ್ರತೆಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜನ ಜೀವನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಬಹುದು? ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಂತಿ ಇವುಗಳ ಗತಿ ಏನಾಗಬಹುದು! ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ, ದೇಶದ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಪರ ನಿಯಮಗಳನ್ನನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಬಿನ್ನೈಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಡವರಿಗೂ ಬಲ್ಲಿದರಿಗೂ ಇರುವ ತೀವ್ರ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಪಕ್ಷಪಾತ ನೀತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನಸಾಕು. ಅಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗುರಿ ಆ ರೀತಿಯಾದ ಪಕ್ಷ ಪಾತ ತೋರಿಸುವುದಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. ಅನೂಚಾನವಾದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಆ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸದೇ ಇರಬಹುದು. ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಯ ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಬಳ ಒಂದು ಕಡೆ 2,900 ರಿಂದ ಪಾರಂಭವಾಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ 15 ರೂಪಾಯಿಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನಿಗೆ 15 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ, 18 ರೂಪಾಯಿ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ, ಒಟ್ಟು 33 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಸ್ವಚ್ಛಂದ ಜೀವನ, ನಿರ್ಮಲ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ವೇದಾಂತ ಹೇಳಿದರೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದು ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿವೇಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಏನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. 50 ರೂಪಾಯಿ ಕನಿಷ್ಠ ಸಂಬಳ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಖರ್ಚೆಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಬರುವವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ನಾನಾದರೂ ತತ್ವದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಹೀನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಾನತೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಂಬಿಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಇರುವವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಳಿತಾಯವಾಗದೇ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಕೊಟ್ಟಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಳಗಿರುವವರನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿದರೆ ಅವರಿಗೂ ಒಂದು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ದುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತಕ್ಕ ದುಡ್ಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ತತ್ವಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಸಾಧಾರಣ ಸುಖ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಸಂಬಳವಿರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ ಇಷ್ಟೇ ಕೊಡಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಪಾತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ತತ್ವದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಮಾವಧಿ ಸಂಬಳ ಇಷ್ಟಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಆದರಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ತೀರ ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳವಿರುವವರಿಗೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಕೊಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಸಂಪೂರ್ಣಪಾನ ನಿರೋಧ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಹೆದರಿ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರದೆ ಇರುವುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇಂದು ಸಾವಿರಾರು ಸಂಸಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಮಕ್ಕಳು ಕಣ್ಣೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೈ ತೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಭೀಕರ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯವಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಕಾಲಾನುಕಾಲಕ್ಕೆ ಜನರು ಶಾಂತಿಯಿಂದ, ಸುಖದಿಂದ, ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಆ ತತ್ವಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ನಾನಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮತ್ತು ಬಾಬುಗಳ ವೆಚ್ಚದ ವಿಷಯ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿವರಗಳಿಗೆ ನಾನು ಕೈ ಹಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗ

ಧೈರ್ಯ ಬಂದರೆ, ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ, ಅವುಗಳಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತತ್ವದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಂಸಾರದ ವೆಚ್ಚದ ಬಾಬನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಆದಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯ ಎಷ್ಟೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮನುಷ್ಯನು ತನ್ನ ಖರ್ಚನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಗಲ್ಲ. ಖರ್ಚು ಮೊದಲೇ ನಿರ್ಧರವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ತೆರಿಗೆಗಳ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬಹುದೋ ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರವು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ—ನಾನೇನೂ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪರಿಶ್ರಮ ಹೊಂದಿದವನಲ್ಲ ಆದರೂ—ಕೆಲವು ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇರಬಹುದೆಂಬ ಒಂದು ಶಂಕೆ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾಯರವರು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೂ ಏನೇನು ಸೂಕ್ತ ಸಾಧನಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಆದಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಮನಸ್ಸಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿನ ಫಲ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಲಭಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳುವಷ್ಟು ಧೈರ್ಯ ನನಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ \ ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದೆಲ್ಲಾ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುವುದು. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನನುಸರಿಸುವ ವಿಷಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳದಲ್ಲ, ಖಾಸಗಿಯವರದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳದಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳಮೇಲೆ ಬದ್ಧಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಂದಿ, ಮತ್ತೆ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ನೀತಿ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬರೀ ಬಾಹ್ಯಾಡಂಬರದ ಮಾತಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ. ಇದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾದರೂ ಅದು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದೋ ಅಷ್ಟು ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮದೆಲ್ಲಾ ಸರಿ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಕೆಂದಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬಹಳ ಇದೆ. ಅವರು ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರುವುದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ದಯಾ, ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಿಗಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಂತ ಮಗನಾಗಲೀ, ತಮ್ಮನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧಿಯೇ ಆಗಲೀ, ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವನನ್ನು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ವ್ಯಕ್ತಿ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ, ದೇಶ ಮುಖ್ಯ. ಆದುದರಿಂದ ನಾವು ದೇಶೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರು, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ ಎಂಬ ಸತ್ಯಪಥವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಈಗ ಏನು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ತಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿರ್ಭಯದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಈಗ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಅನೀತಿಯನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದೆಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Janab MAHMOOD SHARIFF (Mysore *cum* Mandya *cum* Hassan—Muslim).—Mr. Speaker, Sir, at last the Budget figures which were so anxiously awaited have been made available to us for scrutiny. Although these Budget figures were kept a close secret till the last moment, some of us expected that this year's Budget would be a deficit one. With some of the revenue-yielding departments having passed to the Centre it was expected that the gap between the revenue and the expenditure would be a wide one necessitating the imposition of taxation on several articles. But then, as the Memorandum bearing on the Budget discloses, things have been rather carefully managed and the deficit amount stands only at Rs. 37 lakhs which, regard being had to various demands on the public exchequer, is not much.

The Hon'ble Finance Minister has made a rapid survey of the developments in the several departments and of the programme and the policy which they want to pursue in the coming year. In spite of the progress maintained by the members of the Government and their keenness to see that they would shoulder the responsibilities in a better manner, there are no two opinions that so far as the common man is concerned, he is thoroughly dissatisfied. The chief grouse entertained by him is shortage of food and clothing and his anxiety to keep the hungry wolf away from his door. So much has been said about it and so much is perhaps going to be said that it is unnecessary for me to labour the point but I cannot refrain from

(JANAB MAHMOOD SHARIFF)

sounding a note of warning that they will have to employ more vision and follow a determined and forceful policy. Already we have been hearing so much about some untoward incidents in the border area which should be nipped in the bud.

So far as the shortage of food is concerned I have considered the whole aspect of the question rather seriously and I feel that as Mysore State is abounding in natural resources we should therefore face such a situation. It is known by all that large stocks have gone underground. This will have to be brought to the surface. The Government of the day should see that by all means this has to be done and no consideration as to whether a person belongs to this party or that party, or whether he is going to help them in the coming elections, and such other considerations should prevail at all. The only consideration that should prevail is the conception of the sacredness attached to the high office of the Ministry. If these considerations are not going to be applied and if the stocks that have gone underground are not brought to the surface, I think, the situation due to food shortage about which we are so anxious would deteriorate.

The gap which is just now referred to between the revenue and the expenditure is proposed to be made up by imposition of tax. Taxation, Sir, has got a very bad odour about it. The common man feels that he is already overburdened and that no additional burden can be borne by him. In spite of it, I welcome and commend to my brother legislator, the imposition of the tax for the health services. When I was in office and I was called upon to supervise the activities of Medical and Public Health Department, I had very stoutly fought for the imposition of this tax. I did so because the affairs of this most important department should be managed better. I regard the Health Department as a most important department, because I regard health as the greatest national asset. Without a happy physical outfit, it is not possible for one to enjoy whatever improvements are made in other fields of activities. Whatever improvements are made in the other departments will not be of any avail without health. Already the operations which are being conducted in order to bring down the incidence of malaria, plague and cholera are working very satisfactorily. Already there is a general satisfaction expressed by people living in Malnad areas. Therefore, we must pursue these operations. Out of the money which is going to be collected by means of this taxation, a part should be utilised for this purpose. I should sound a note of warning that this amount should not be merged in the general revenues. Out of this we should begin to pay at least Rs. 200 for every medical graduate seeking service. There is no need for me to refer to the discontentment prevailing among the doctors. These doctors spending about 5 or 6 years for acquisition of medical knowledge outside have become disgruntled. We must pay them at least Rs. 200 and also pay them an additional malnad allowance of at least Rs. 50. It is very sad to note that in the budget no amount has been allocated for building quarters for them. One of the reasons which had made these people rather unwilling to go to malnad areas is the want of quarters. Out of this money we will have to buy equipment not only for the major hospitals but also for the minor hospitals. So far as equipment is concerned, many of the people who return from America and other places after higher education, say that there is no equipment available for them and the knowledge acquired in those countries cannot be made use of. If they want to use their knowledge, such equipment is very necessary. Therefore, new equipments should be purchased.

Another thing is about D.D.T. The whole plan for the manufacture of D.D.T. in Mysore is ready and probably it is on the table of the Hon'ble Finance Minister. The whole thing has been worked out and as stated by my Hon'ble friend Sri Mallikarjunappa D. D. T. spraying

has shown excellent results. We have therefore to pursue D. D. T. work. So far as Mysore is concerned, we have got all the ingredients available here. I may draw the attention of the House to the fact that the Government of India also wanted to contribute a half share for the manufacture of D. D. T. if we undertake this plan. There are several people in the Indian Institute of Science to help us in that direction.

I am now going to say a few words, Sir, about the amalgamation of the two departments, the curative and the preventive sides of medical service. Before I do so, with your permission, I should like to touch upon a very delicate and important fact of public life resulting in a sense of frustration in the minds of the minority communities. Unfortunately, they feel that they are not only not tolerated but they are not treated as a part of the people. Whatever may be the conditions outside, whatever happens outside, so far as Mysore is concerned, till now equal treatment was meted out to all whether they belonged to the minority or majority group, thus resulting in friendship, fellow feeling and a comradery of spirit amongst all, enriching the life of the State. After the attainment of Responsible Government, minorities are feeling that the majority community is not conscious of their special needs and requirements. Although the minorities have realised that they have to align themselves with the majority community and work for the common good of the country, yet the majorities are deaf to their interests. Why I am stressing upon this point is this. So far as the Muslim community is concerned, it is seen that since the last one year and a half apart from the fact that several concessions granted to this community have been abolished, in the matter of services too, many of the gazetted officers have been weeded out. During the course of 6 or 7 months about 7 officers have been either made to retire or made to take leave. Why should these 6 or 7 officers be victimized, I do not know. I wish to state one instance. A lecturer Janab Rashid by name, was working in the Education Department; he is a person fully qualified in M.Sc., working as a Lecturer; when the question of his promotion was considered, an order comes from the Public Service Commissioner saying that the Muslim community is over-represented and therefore his application will not be considered and this particular post was given away to a non-Muslim. Some of the Muslim educationists coming from outside and who have qualified themselves in several technical subjects, for example wireless, are sent away to some corner places without keeping them in major institutions. I take this opportunity to appeal to the legislators here to see that the minorities are the subject-matter of trust, to be dealt with justly and squarely.

Coming to the amalgamation of these departments, there must be a united medical service for the whole State. At the Ministers' Conference held in Delhi about 2 years ago, this question was mooted and different Provinces and States were in favour of these two departments being amalgamated in the interest of efficiency and economy. Excepting Calcutta and Madras all others were almost unanimous in their opinion that the Health Department should not merely concern itself purely with the preventive side but should also take into its fold the diagnostic or the curative aspect. On account of the fermentation of ideas arising out of the War, it is being seen that the preventive aspect has got to be given prominence and not merely the diagnostic aspect. Therefore it is high time that both these departments should be placed in charge of a Director of Health Services and under him two officers or two assistants may be appointed so that both the Departments can work in collaboration and co-ordination with each other and also in a spirit of co-operation and the medical services can also be better manned.

There is one more point which is very important. There is a widespread complaint not only in the major hospitals but also in the minor hospitals in respect of want of proper supplies of medicine required for daily use. I have toured round the whole

(JANAB MAHMOOD SHARIFF)

State and I have seen doctors crying hoarse that simple medicines and appliances are not available. For example they say lint, sulphur and other elementary things which are very necessary and essential for ordinary ailments are not available. We have been spending Rs. 15 lakhs for the purchase of these articles. I have also considered this aspect. The Medical Stores which have been causing us a lot of headache during the last 30 years have not been properly organised. The Medical Stores must be in charge of a senior medical officer. In 1918 the Government passed an order in regard to having a central stores like this which could be depended upon to keep adequate stocks of medicine and supply the same to the hospitals all over the State. It is very necessary that this stores should be placed in charge of a doctor of the status of a Senior Surgeon, because it is he who can understand the requirements of the department, who can keep himself abrest of day to day scientific discoveries and indent upon proper quality of medicines. It is he who can discriminate between the various drugs that may be required for hospitals in the State. From this point of view, when I was in charge of the Department, I had posted a doctor by name Narayana Rao to be in charge of the Medical Stores. But I am sorry to note that within six months after I handed over charge, that man was removed from that place and a young man belonging to the Revenue Department has been placed in charge of the Stores. How is it possible for him to know what pennicillin is and what other drugs are? It is impossible. Therefore, once again I bring it to the notice of my former colleagues that this posting of a person from the Revenue Department should be abolished and that a senior medical man might be posted.

Regarding the point about the disparity in age of some officers, the Hon'ble Leader of the House the other day was pleased to state that about 210 reports were before the Government and that the Government were contemplating the dismissal or retirement of these officers. I for one should consider that this kind of treatment is not justifiable. These officers have served you for about 25 or 30 years and the dates of their birth were given long ago by their elders with or without their knowledge. So far as Muslims are concerned, they would have no horoscopes with them and whatever dates of birth their elders give are accepted. And now just because there is some disparity they cannot be shunted out. That is not just. I consider that a sort of contract is established between them and the Government. They have offered their services on the basis of a particular age and you have accepted that age and even the Insurance Department has accepted that age as correct. To remove them therefore now is unjustifiable. It is just possible that some test case might come up before courts in this behalf. The Government may also bear this point in their mind before disposing of the cases finally.

These are some of the suggestions which I wanted to make and I think that the Government will be good enough to bear in mind what I have said and consider the same.

SRI G. A. ACHARYA (Bangalore District—General).—Sir, I am extremely thankful to you, Mr. Speaker. Most of my Hon'ble friends have spoken and pleaded for more and more facilities, but nobody has tried to show the way to get more money. An analysis of the statement of the assets and liabilities for 1950 discloses a cash balance of hardly 41·22 lakhs and 23·39 lakhs, respectively. Perhaps in the history of Mysore this is the smallest balance shown during the course of 30 years. I was told that in 1920 or so there was such a small balance specially under temporary deposits as well as cash balance. Again Sir, I am placing this before you Mr. Speaker to exactly know where we are so that we may take care of our commitments in future. Out of Rs. 5,473 lakhs liabilities last year as mentioned in the Budget Memorandum, we had in all about 51 per cent by way of securities. No doubt it is unnecessary to keep any securities so far as special reserve is concerned. But, sir, out of a revenue of 9½ crores, apart from the public debt which the Centre

is going to share and which we need not consider now—this much I can say at any rate, I am not prepared to say that our finances are well-placed or ill-placed ; it is for the financial experts to say about it but what I am more concerned with is,—making allowance for interest Rs. 82 lakhs and Rs. 20 lakhs for sinking fund, in other words 10 per cent of our actual revenue specially reserved for these two items, I ask Sir, after allowing six crores for Establishment and 10 per cent towards interest, what remains over for other services? I am very thankful to those who have prepared this memorandum because it gives a real picture, the picture under the establishment and dearness allowance, etc., about 6 crores plus one crore for sinking fund and interest, which amounts to 7 crores now. Now Sir, this is our position. As a matter of fact I cannot understand how our Finance Minister was able to manage the affairs of the State with a cash balance at such a small figure as 60 lakhs. It is really very precarious balance and I must pay my compliments to the Finance Minister on his courage in handling the financial affairs at such levels. Others have given the par value or premium or discount. As for me I must say that during this period there must have been very many difficulties for the Finance Minister and for the way by which he has faced them, I should compliment him and I say that it requires courage and conviction to manage the finances of the State. But let me also caution the Finance Minister because he has himself admitted that on the one side people are crying for more and more facilities. I only wish that our Financial Minister had a mint also so that he could mint as much money as he wants and satisfy the entire House especially when they want more and more facilities. It is not that I am against giving more and more money for these nation-building activities; but the question is where is the money to come from? As a matter of fact, take for example our powers for raising a loan. In fact I remember our Finance Minister telling us in August 1950—I will read it.

I really thought that he had already received a loan because he expressed in, may I say, very wide terms. I will quote what he said, so that you can understand what exactly is the significance that I have attached to it. It was a speech made by the Hon'ble Sri Dasappa on the 30th August 1950. In short, he has said: "Why should the Centre discriminate between the State of Mysore, the State of Madras and the State of Bombay?" It was in reference to a loan of Rs. 5 crores. In fact, in categorical terms he assured us that he would see that he got that loan. That is what exactly he told us here, because he knew he had committed himself. He had committed himself to very many capital works. One is the Fertiliser Factory. He forgets that the basic raw material for this Factory is sulphur. I do not know how he is going to get it. But whatever it is, even granting that we are going to earn on a future date 10 per cent or 20 per cent profit, I for one will not mortgage my present assets with an expectation of 10 or 20 per cent dividend for tomorrow. No, sir. The most important thing now is this. With our resources as they are to-day, I ask the Hon'ble Finance Minister whether it is ever possible to give a practical shape to all the ideas that he has expressed during the course of these two years. Not that I am incapable of understanding the existing resources. Again, in his speech he has told us: "Yes, we are going to borrow; for our borrowing, we require the permission of the Centre." Again in his present budget speech, in regard to capital, he says: "(1) One and a half crores promised by Government of India; (2) One crore promised for Power Supply to Irrigation Pumps; (3) One crore to be taken back as a loan in respect of securities to be surrendered." I really do not understand what exactly he means there. Now Rs. 3½ crores have to be obtained as an additional loan from the Centre or Bank or market? What I want to say is this. Unless and until you are sure of money, do not commit yourself to any big schemes. No doubt we do require plans and schemes, but where is the money? You are not sure of it. Depending upon these 4 or 5 crores which he has stated

(SRI G. A. ACHARYA)

in his budget speech, supposing we start the works and for some reason or other there is delay in getting the loan. Then do you mean to say that our works should be stopped? No. What I am therefore impressing upon our Hon'ble Finance Minister is, let him commit himself to other capital works only after assuring himself that he is going to get the money. It is all very well to say that we are making schemes and schemes, but face the facts. With hardly Rs. 9—10 crores, how is it ever possible to meet a capital expenditure of Rs. 30 to 40 crores? It is difficult. Everybody is suffering from want of money. I for one would say that those estimates in the Budget will not come to fruition, because we know we have no resources. I am telling this in order to show where exactly we are. It is true that the Centre must come to our help. Let it not be said by anybody that the Mysore State economy was far better than the economy of the State of Mysore. (Interruption) Let it not be said that the economy of the Mysore State now compared to the economy of the State of Mysore before integration has fallen. Let nobody say that because of this integration our economy has fallen when compared to the previous years. It is for us also to tell the Central Government that they and the Ministers of the Central Government, whenever they visited Mysore, have spoken in glorified terms that we are doing this and that. But when it is a question of asking them loan, I do not know what exactly is the result. This much I can say that our Hon'ble Finance Minister is trying his best to get loan but I am afraid that we may not succeed cent per cent. What I want to say is that the Central Government must be impressed that our capital works are quite good and that they must sympathetically consider our proposal. Even the Reserve Bank of India also should understand that Mysore State has progressed far and they also must sympathetically consider our proposal.

Lastly with all respects to the Hon'ble Finance Minister, I submit that you may incur expenditure only on essentials, but for God's sake do not commit yourself to future expenditure on capital works. By all means spend as much money as you possibly can towards irrigation and generation of power supply. Even in regard to generation and distribution of power I want you to spend more money for distribution of power forthwith because if you distribute power to other areas, you are bound to get more revenue. I do find sometimes the Hon'ble Finance Minister expressing in a pessimistic tone also though he may not accept it. I say that unless and until we are able to get a surplus budget, any copper spent in expectation of high dividend will not be of any avail and he will be thereby doing a disservice to the future generation of Mysore and our economy will not be up to the mark because it is very necessary that the name of Mysore and the financial soundness of Mysore must be maintained for eternity, if I may say so.

With these few words, I can only compliment the Hon'ble Finance Minister for having stood the test and I hope he will look into his budget estimates and see that all future commitments by which he expects to get a return are held up for the present. Thank you.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಅರ್. ಗುರುರವರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವರ್ಷದ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತಾ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹಣ ಕಾಸಿನ ಭದ್ರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಹಣ ಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನು ಈಗ ಕ್ರಮ ಕ್ರಮವಾಗಿ ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಈ ವರ್ಷ 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಸುಯೋಗವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇದು ಹೆಮ್ಮೆ ತರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಯಾವ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳೂ ಈ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡದೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನವೊಂದೇ ಹೀಗೆ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಪಾರವಾದ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಚಾರವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಉದಾಸೀನತೆ—ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ

ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಭಾರತ ಸೇವಾದಳದವರು ಏನು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹೋದ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಂದ ಖೋತಾ ನಿರ್ಣಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೆಂಬುದನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಎದುರು ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ನನ್ನ ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟು "ನೀವು ಕೇಳಿರುವ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಾಲದು ನಾನಾಗಿದ್ದರೆ 5 ಲಕ್ಷವಾದರೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸ್ಕೌಟ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಹೋದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಸುಮಾರು 8 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ವಿನಾ ಭಾರತ ಸೇವಾದಳಕ್ಕೆ ಏನೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕುರಿ ಸಾಕುವವರ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ 21 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ, ಜೇನು ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ 62 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ, ಕೋಳಿ ಸಾಕುವವರಿಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 6 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ, ಹೋರಿಗಳ ತಳಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 2 ಲಕ್ಷ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಯುವಕರನ್ನು ತರಪೇತು ಮಾಡುವ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಇಂಥ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೊಡದಿರುವುದು ಒಂದು ಲೋಪ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಯುವಕರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು.—ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಗುರುರವರು.—ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಇಂತಹ ಬಾಬುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅಷ್ಟಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿರುವಾಗ ದೇಶದ ಯುವಕರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ, ಏಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಬಾರದಾಗಿತ್ತು? ಹಾಗಾದರೆ ಯುವಕರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆಯೆ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಅಂದರೆ 1950–51ನೆಯ ಸಾಲಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಗುರುರವರು.—47 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜೋಯಿಸರು.—ಸೇವಾದಳಕ್ಕೆ ಈ ಸಾರಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ 47,000 ರೂಪಾಯಿ ಏನೇನೂ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಬರುವ ಸಾಲಿಗೆ ಏನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೇ, ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಗುರುರವರು.—ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನೇ ಸ್ಕೌಟಿನವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಲೋಪವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋದವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷ 12½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಸಂತೋಷಕರವಾದ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ನಿಮ್ನ ವರ್ಗದವರ ಮನೆಗಳಿಗಾಗಿ 19½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ. ಅವರಿಗೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಇತರರ ಸಮಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಎಂಬ ಇಷ್ಟವಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಜನಾಂಗದ ಮೇಲೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಣಾಮವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಬಾಹ್ಯ ಜೀವನದ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಆಗುವ ಯೋಜನೆಯಿರಬೇಕು. ಅಷ್ಟು ಹೊರತು ಬರೀ ಒಂದು ಸರ್ಕಲ್ ಅಥವಾ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನರಿಗೆ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಮನೆಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ 19½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವರುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಕ್ಕಾಗಿ 32,760 ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವರ ಮನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ 19½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಸಲದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಹ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು. ಬಹುಶಃ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರವರ ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಶ್ರಮವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮವೇನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಷಾದಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆ, ಅಂದರೆ G. M. F. ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ Government's Manipulated Figures ಏನೋ ಎಂದು ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ಹಾಗಿರಲಾರದು ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿಯೇನೆಂದರೆ, ವ್ಯವಸಾಯದ ಇಲಾಖೆಯವರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂಡಿ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಅವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ ತರುಣದಲ್ಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕಳಿಸದಿರುವುದು ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದು ಏಕೋ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬಂದ ಸಾರಿ ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದ ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಿದ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ಬಿಲ್ಲು ಬಂದಿತು. ಇಂಥ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಇರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆಯೂ, ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆಯೂ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೇ ಈ ಸಭೆಯು ಕೊಡುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ, ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಭಾಷಣಗಳಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಗುರುರವರು)

ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri H. C. LINGA REDDY (Kolar District—General)—Mr. Speaker, Sir, I welcome the Budget proposals placed before this House by the Hon'ble Minister for Finance. At the very outset I should congratulate the Government for the sound financial position that has been enunciated in the budget proposals. His Highness the Rajpramukh has been pleased to say in his Address at the beginning of this session, that the financial position is intrinsically sound. The proposals that have been placed before this House fully justify this statement. After all, the deficit shown is only 37½ lakhs; even last year it was a deficit Budget that was placed before the House, but we see now from the revised Budget that there is a surplus. So also this year. Though various items of expenditure have increased on various nation building activities, the deficit shown is only 37½ lakhs, and I am sure that by next year, as it happened last year, the revised will show that it is a surplus Budget. And after all it would not have been very difficult for the Finance Minister to cut down two or three items and make it a surplus Budget. But we have got to know that the conception of State has changed from Police State to Welfare State. The work is not merely to collect taxes and maintain law and order, but there is so much for the Government to do specially after the advent of Responsible Government. Specially after the advent of Responsible Government, there is a cry and clamour on the part of the people that much has to be done by the Government and these plans and programmes have got to be carried out through the various departments. It is not necessary for me at this stage, when so many friends have touched upon various important matters in the various departments, to repeat them. But I would confine myself to a few departments.

Of all the departments, I should say, the Electrical Department has been working very well. Probably it is electricity that is electrifying the Hon'ble Minister for Electricity and the Electrical Department and I wish that the electricity electrifies the other departments also. I do not mean to say that there is not much to be done or that what has to be done has been completed in the Electrical Department. It has given power to a number of villages, to a number of towns and also a number of pumping sets. Various projects and programmes have either commenced in the State or are at various stages of development. I should say that the Department has been on the whole working well. I want to make one or two suggestions with regard to this department. With the opening of the telephone industry in our State just near Bangalore I think that it will be possible for the Government to supply telephones to various district headquarters. They will be very useful. At least it may begin with district headquarters. We have been talking of electric trams and electric trains as in Madras, Bombay and other places. I hope the Government will draw up a scheme for providing electric trams in some of the important cities like Bangalore, Mysore, Davanagere and Kolar Gold Field, and in other important towns also, and electric trains between Bangalore and Mysore, Bangalore and Davanagere and connecting many important places of the State.

I would like to say a few words with regard to retrenchment. There is scope for a lot of retrenchment. Unfortunately, barring the retrenching of a few peons and one or two officers in the State, sufficient retrenchment has not been effected. There is the Economy Officer's report making various suggestions. But Government have not taken it up in right earnest and effected retrenchment. For example, there are the posts of Sub-Division Officers. I do not know what work these officers are doing specially in the district headquarters where there are sub-division offices. There is practically no work at all for them. Papers come from the Deputy Commissioner and there will be a lot of delay in the Sub-division Offices

in sending the papers to the Amildar and the Revenue Inspector. It is only a forwarding office—" submitted to " and " received from ". That is all that is being done by the Sub-Division Officers. There is debt conciliation work and land reclamation work entrusted to them. But that is not much work and that may be got done through the Assistant to the Deputy Commissioner. Then there are the posts of Revenue Inspectors. Formerly there was one Revenue Inspector for each hobli. Subsequently each hobli was divided into two parts, one Revenue Inspector being placed in charge of each part of the hobli. What is the extra work or improvement shown by the Revenue Inspectors I want to know? Except that they have been encouraging strife taking part in local politics in villages and increasing litigation, except this piece of work, they have not done any useful work. Originally it was intended that these extra Revenue Inspectors should do development work. But they are not doing any development work. By retrenching these posts, much savings can be effected.

There is the question of reduction of districts. Even last year, this question had come up. Many Members felt that there should be reduction in the number of districts. In Madras and other places, the revenue units are very big areas in charge of Collectors. Here we have divided our State into nine districts each very small in area. There will not be sufficient work at all and after all the Deputy Commissioner will be a supervising authority and the persons that actually have got to look to the needs of the people are the Amildar and the local officers. I think therefore that by reducing the number of districts also, much savings can be effected.

I now come to the Food and Agricultural Departments. Many friends have voiced forth the feeling that the controls have been playing a lot of havoc. Whether these controls should be removed or not is very controversial and I do not think it is advisable, specially when the time is so short at my disposal, to go into that question when we ourselves cannot take an independent line of action. There is a very strong case made out by many people that the controls should be relaxed to a very great extent. We procure foodgrains from villagers but we are not paying any attention to supply foodgrains to the villagers at all. Specially in the Kolar District, in the draught-affected areas, even from non-surplus holders acquisitions have been made and very forcible methods are adopted. There is even watch and ward kept on the raiyats in Malur Taluk and many other places. I do not know what benefit the Government will be deriving by keeping watch and ward over the raiyats? It will not be possible to collect more grains by this system of not trusting the raiyat, by not taking him into confidence and by instigating and insulting him. In these draught-affected areas Government have not begun any relief works at all. In Kolar, Mulbagal, Malur and in many other places there are not sufficient rains and crops have failed. Government have been saying that they would begin relief works. But they have not actually taken up any relief work. On the other hand stringent procurement of foodgrains is going on and I would request the Government to turn their attention towards the draught-affected areas of the district and give relief to the raiyats.

About the Department of Industries many friends have given their valuable ideas and I should like to say that the Industrial Department should pay attention towards decentralisation of the industries. All our industries are accumulated in Bangalore and Mysore Cities Even the Government of India are starting industries in these cities. I request the Hon'ble Minister for Industries to see that some industries at least are started in the rural areas and other district headquarters.

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA—The biggest industry is Gold Mining.

Sri H. C. LINGA REDDY.—That is inevitable. Gold Mines are there; mining is ours but the gold is being taken away by others.

Sri M. V. KRISHNAPPA.—There is underground movement there (Laughter).

Sri H. C. LINGA REDDY.—But, unfortunately, Government have not chosen to start any college there at all.

We hear the loudest cry that these industries, some of them at least, would be transferred to the hands of the private agency. How far this will be useful, should be considered. Yesterday during the question hour, the Industries' Minister stated that not only industries which are incurring losses may be handed over but also some of the good income-fetching industries may be handed over. Mysore State being a model State and an industrial State, the other States are learning a good deal from us. If some of the income—yielding industries are handed over, our finances would suffer to a great extent and we would not derive any revenue; specially at a time when there is a cry that we have got to nationalise the industries it is very unfortunate that the State should think of transferring some of the industries to the hands of private agencies. On the other hand we have got to pay more attention, we have got to appoint expert bodies to go into the question why these industries in the State are not working profitably and get their recommendations.

Then, the transport system. As many friends have pointed out, it is very unfortunate that this department has been working very unsatisfactorily; I do not want to name the officer during whose regime it has been working very unsatisfactorily. Mechanics, drivers, conductors and other people in the department are suspended wholesale, dismissed wholesale and so many others are being taken without any reason and no recruitment rules are being followed and I should say that there is a break-down in this department for the last one month.

Sri M. N JOIS.— Does the Hon'ble [Mi]nister agree that there is a break-[do]w[n] th[e]r[e] ?

The Hon'ble Sri H. SIDDAIYA.—It is his opinion without knowing facts.

Sri H. C. LINGA REDDY.—I have seen with my own eyes these buses stopping on the roads. When buses due at 8 o'clock in the morning arrive at the bus stand in the evening along with several other buses scheduled to arrive in the evening, and if somebody were to happen to be in the bus stand, especially wearing a Khadi cap, it would be impossible to give explanations to the people who will be criticising the Government. I request the Government to pay their earnest attention to this aspect of the matter and to see that the department is thoroughly overhauled and that all these defects are set right. For example, there is the Bangalore Transport Company. I hear that it is working very well. I hope some such arrangements would be made. When we are hearing that the road transport system is working well in Hyderabad and Cochin, I do not know why in Mysore the Department which began so well and from which we were expecting very heavy profits and which we expected to be helpful to people, is not working properly.

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—See to-day's *Deccan Herald* about Cochin State.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Probably they may be following us. That does not mean that this department should not be set right.

About the separation of the Judiciary, there is a cut motion; but I do not know why there is delay in the matter.

About the increase of population, I think, our administrators have not been thinking properly and have not been paying as much attention as is necessary towards this problem at all. Until and unless we pay attention to this increase of population, it will not be possible to plan correctly and improve the standard of living of the people at all. I do not mean to say that you should introduce birth control. But the man power must be harnessed and made use of for the nation building activities of the State. For example, formerly, we had the system of voluntary labour in the villages and there was a certain amount of compulsion also. But somehow, I do not know for what reasons, it has been

given up now; so much work has got to be done by raising a land and labour army and making them work. By this, it would be possible to do a lot of work in the country. With these observations I welcome the budget proposals and I thank the Hon'ble Speaker for the opportunity given to me.

(Sri W. H. Hanumanthappa rose),

The Hon'ble Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I would like to suggest that we may go on till 12-30 P.M. and adjourn so that we may meet in time in the afternoon. Anyway, it is left to the Hon'ble Chair to fix the time.

ಶ್ರೀ ಡಬ್ಲ್ಯು. ಎಚ್. ಹನುಮಂತಪ್ಪನವರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—Thank you, Mr. speaker for the opportunity given to me. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀ ಆಚಾರ್ಯರವರು ಮಾತನಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಸಚಿವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲೇಕೋ ಒಂದು Note of Pessimism ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಒಂದು Note of Optimism ಕಾಣುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಚುನಾವಣೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಅರ್ಥಗರ್ಭಿತವಾಗಿದೆ. ಚುನಾವಣೆ ಹೇಗೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ಈಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅವರೇನೋ ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅನುಮಾನ, ಕಳವಳವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ; ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೇ ಜಯ. ಯಾರು ಇದುವರೆಗೂ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದರೋ, ಯಾರು ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗಳಿಸಿದರೋ, ಯಾರು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಎದೆಗುಂದದೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಗೇ ಜನತೆ ತಮ್ಮ ಓಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನ ತಯಾರಿಕೆಯ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಸಚಿವರು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ವೇದಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತಾರೆ. ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ವಿವರಣೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮೆಮೋರಾಂಡಮ್ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಅವುಗಳ ಅರ್ಥ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅವರೇ ಭಾಷ್ಯಕಾರರಾಗಬೇಕು. ಅವರು ತಯಾರಿಸಿರುವ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಬರೀ Care and Caution ನಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಕೂಡಿದುದಲ್ಲದೆ, Vigour, Vitality and Vision ನಿಂದ ಸಹ ಕೂಡಿದೆ. ಮುಂದೆ ಏನೇನು ಅವಶ್ಯಕವೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆಯೇ ಮತ್ತು ಜನರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದೆಯೇ ಮತ್ತು ಇದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಗಳಿಂದಲೂ ಇದು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ವರ್ತಕ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು alienate ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ನೀತಿ ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ. ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಅವರನ್ನು alienate ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವೀಗ ಸಿಮೆಂಟು, ಕಬ್ಬಿಣ ಮುಂತಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಮಲ್ಟಿ ಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ, ವರ್ತಕರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿರುವಿರೆಂದು ಚೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರೂ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪೆನಿಗಳೇ ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾವೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ವರ್ತಕರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರುಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಕಾದ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಎದುರು ಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, without fear or favour, ನಿದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ, ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲೂ ನಿಗಾ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಈಗ ಬಂದಿದೆ; ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟಗಳಿದ್ದರೂ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇದನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರು ಇನ್ನೊಂದು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಟೀಕೆಮಾಡುವಾಗ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಟೀಕೆಮಾಡಬೇಕು. ಹಣದ ಅಭಾವವಿದೆ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಆಹಾರವನ್ನೊದಗಿಸುವ ಕೆಲಸ ಕಷ್ಟವೆಂಬುದು ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಯಾವ ಸಲಹೆಯನ್ನೂ ಕೊಡದೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಟೀಕಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಾರದು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಜ್ಯುಡಿಷಿಯರಿ ಮತ್ತು ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಮೊದಲೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಯಾವಾಗ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೋ ಆಗಲೇ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷವಾದರೂ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರದೇಯಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯ. Father of Modern India ರಾಜಾ ರಾಮಮೋಹನರಾಯರವರು 1832ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಮಾಡುತ್ತಾ ಜುಡಿಷಿಯರಿ ಮತ್ತು ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೂ Father of the Nation ಆದವರೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಹಿರಿಯರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಡಬ್ಲ್ಯು. ಎಚ್. ಹನುಮಂತಪ್ಪನವರು.)

Top heavy administration ಕೆಲವು ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿದೆಯೆಂಬುದು ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ವರದಿಯಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ top heavy administration ಇದೆಯೋ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಖೋತಾ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ.

ಇನ್ನು ತೂಕ ಮತ್ತು ಅಳತೆ ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇರಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಖಂಡಿಗ ಇದೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬೇರೆ ಕೊಳಗ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಶಾಸನವನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ರೆವೆನ್ಯೂ ಬೋರ್ಡು ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿರುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಇರಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಮುಜರಾಯಿ ಅಪೀಲು, ರೆವನ್ಯೂ ಅಪೀಲು ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಆ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ವಹಿಸಿದರೆ ಆ ಕಾರ್ಯ ಬೇಗ ಬೇಗ ಆಗಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಈ ನಗರದಲ್ಲಿ ಏಳೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜೆಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆಗಳನ್ನೊದಗಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಥಸಚಿವರನ್ನು ವಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಆದಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದೂ ಸಾಲದು. ಏಳೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ವಸತಿಯನ್ನೊದಗಿಸಬಹುದೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಸಾವಿರ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಸೈಟುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕಾದರೆ lay-out ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ, ಹೀಗೆ ವಿಂಗಡಿಸಿದ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಶೇಕಡ 6 ರಂತೆ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು lease ಮಾಡಿದರೆ ಜನರು ಜಾಗ್ರತ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯಾಗಲೀ, ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಾಗಲೀ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ lay-out ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಮೋರಿ, ನೀರು, ದೀಪ ಮುಂತಾದುದನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.' ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹಳೇ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ conjestion ಆಗಿ, slums ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಕುಂದಕ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಲೀಜ್ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಇನ್ನು ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ವಿಷಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹತ್ತರಿಂದ ಸಾಯಂಕಾಲ ನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆ ವರೆಗೂ ನೀರು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಮಿಲಿಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಸರಬರಾಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದನ್ನು ಹದಿನಾರು ಮಿಲಿಯನ್ ಗ್ಯಾಲನ್ನಿಗಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದರೆ ಈಗಿರುವ ಪಂಪಿಂಗ್ ಕ್ಯಪಾಸಿಟಿ ಸಾಲದು. ಇದಕ್ಕೆ 39 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿನ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಬೇಗ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದು ನೀರಿನ ಅಭಾವವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೌದೆ ಅಭಾವ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಅಭಾವವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ರಿಜರ್ವ್ ಡಿಪೋಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಸ್ಪೆಷಲ್ ರೈಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸೌದೆ ತಂದು ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೀಟಿಂಗ್ ಸರ್ಕ್ಯೂಟ್ಸ್ ಜನರಿಗೆ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಸೌದೆ ಇದ್ದಲು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಜನರ ಕೂಗನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಆಹಾರದ ವಿಷಯ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರವಿಲ್ಲವೆಂಬ ಕೂಗು ಎದ್ದಿದೆ. ಈ ಆಹಾರಾಭಾವ ಪಾಕಿಸ್ಥಾನ ಬೇರ್ಪಟ್ಟದ್ದರಿಂದಲೂ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದಲೂ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಬ್ಸಿಡಿ ಮೂಲಕ ಸಹಾಯ ದ್ರವ್ಯ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರುಗಳು, ಬುಲ್‌ಡೋಜರುಗಳು ಮುಂತಾದ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನೊದಗಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸಹಕಾರವಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರವಿಲ್ಲದಿರುವುದು. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಯಂತ್ರ ಸಾಧನವನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಪ್ರಚಾರ ಯಂತ್ರವನ್ನು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಪರಕೀಯರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟು ಜಡತ್ವದಿಂದ ಮಲಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಗೆ ಅವರಿಂದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೋ ಹಾಗೆ, ಧರ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ "ಧರ್ಮೋ ರಕ್ಷತ ರಕ್ಷಿತಃ" ಎಂದು ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರು ಆಹಾರಾಭಾವದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದು, ಅವರಿಗೇ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ ಹುಟ್ಟಿ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿ ಆಹಾರೋತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ವಿನಂತಿ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ದೇಶದ ಆಹಾರಾಭಾವವನ್ನು ನೀಗಿದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರದ ಕೀರ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಪಾನನಿರೋಧದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮದ್ಯಪಾನ ಹೋಗಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಆದರೆ ಹಣದ ಅಭಾವದಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೆಟ್ಟಲು ಮೆಟ್ಟಲಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದೇ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಚಿಲ್ಲರೆಯಾಗಿ ಹರಾಜು ಮೂಲಕ ಕೊಡುವುದು ಉತ್ತಮ, ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ.

ಇನ್ನು ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವಿಚಾರ. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬಂಗಾರದ ಗಣಿಯಂತಿವೆ. ಇದು 50 ಸಾವಿರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇದು. ಇದನ್ನು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತಮ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮವಾದ ಬೀಜವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು

ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನಮ್ಮ ಖರ್ಚುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿ, ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಆರೋಗ್ಯದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಲದು. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆರೋಗ್ಯವಿದ್ದರೆ, resisting power ಇದ್ದರೆ ಅತನು ಎಂತಹ ಖಾಯಿಲೆಯನ್ನಾದರೂ ನಿಗ್ರಹಿಸಬಲ್ಲ. ಈ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಹಾಲಲ್ಲ, ತುಪ್ಪವಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ adulteration! ಹೀಗಾದರೆ ಮನುಷ್ಯನ ಆರೋಗ್ಯವೆಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ! ಆಯಸ್ಸು ಹೇಗೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ? Adulteration ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಹಾಲನ್ನೊದಗಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದೇ ಮಾತು. ಇದೇ ಕಬ್ಬನ್ ಪಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಲೈಬ್ರರಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಲು ಅನೇಕರು ಹೊರದೇಶಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಈ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಚೆಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಹಣವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಮೊದಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ 13 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು decentralisation ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮತ್ತು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಒಂದು ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನೂ, ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Janab MOHAMED HANIEF (Bangalore—Muslim).—Mr. Speaker, Sir, I do not propose to traverse the whole ground but content myself with inviting the attention of the House to one or two points. At the present moment we appear to be passing through very trying times. The maintenance of law and order is the primary duty of the State. Disturbing signs are not wanting and the State has got to be vigilant to see that no untoward incident takes place which would disturb the tranquillity of the State. We have the army and the Police and in addition there are several institutions that are trying to come into existence which will in effect be the peace army of the State. We have got the Scout movement; we have got the Sevadal movement,; we have got the R. S. S. movement; we have also other institutions which are attempting to discipline the youth in order that the youth may be of some service to the country. We have also got institutions such as University, Colleges attached to that, high schools, etc. The boys in these institutions should also be trained and disciplined in order that they may be of some use at the moment of trial. I respectfully request the Government to give very serious consideration to this aspect, for, otherwise the advantages of good administration will be lost to us. Encouragement of heavy or minor industries and maintenance of health and other things will be of no avail if disturbance takes place all over. On this point I would request the Government to consider the causes that are giving rise to these disturbing conditions. One cause, which is commonly recognised for this unrest is want of food, want of shelter, want of clothing, high taxation. Having no money to buy things with which to maintain life, a citizen of this country is to-day placed in a very trying position. He has to meet the bare expenses; in addition he has no money to pay heavy taxes. This has led to a lot of discontent, justifiable or unjustifiable. Discontent is taking a violent turn and this violence has to be put down at all costs and that could be done only by strictly maintaining law and order without any partiality to this or that party.

The second point on which I wish to invite your attention is Education. In the University, education is becoming very costly. Those who are anxious to study will hereafter find it difficult to take advantage of the institutions that are in existence because of financial difficulty. You have allotted a large sum of money for education. Educational institutions, I feel, do yield an income and that income to a very large extent meets the expenses of those institutions. Government have got to incur expenses for the maintenance of Colleges and High Schools and their buildings. When the Government's policy is to make education available to all and sundry, why should it at the same time raise the College fees? The financial condition of the University may not be very satisfactory. Other sources must be found, but College fees should not be raised for purposes of making good those shortages.

The Hon'ble Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—May I point out that the Governmant have made no such proposals regarding the matter? It is the University that has made such proposals so far.

Janab MOHAMED HANIEF.—I am very glad to be told that it is not the Government that is contemplating the raising of the fees. The University is doing because the Government is not in a position to make good the deficit; the University should take other steps to augment their resources. I request the Government to go to the help of the University and not make the University adopt a course of conduct that will in effect be an act against the interests of the students.

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—He wants service at the cost of the University.

Janab MOHAMED HANIEF.—Of course, we are working in a western atmosphere. Western atmosphere makes education very costly. We have forgotten our old days, our old methods. We have got to go back to the old methods. The old methods are certainly very good. In those days people could sit under a tree and study. They did not require big buildings of the type we are having now. I do not want to say anything more on that. Education should never be made costly. Education should be made available to every student who is capable of getting it. Please do not burden him with this extra tuition fee. (A Voice: Even University Education?) In all stages of education, it must be the ambition of the State to give free education to all in all stages, everywhere. That is my view.

While on the question of University Education, I may be permitted to refer to a case. I would most respectfuily draw the attention of this august House to the founding of the Urdu Chair in the Mysore University. Whatever be the attitude of the Government and the people towards Urdu, there is a Chair for Urdu in the University which was brought into existence after long consideration and because of the necessity to have such a Chair. Now rumour has it that that Chair will be abolished.

The Hon'ble Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Please do not believe rumours.

Janab MOHAMED HANIEF.—A Chair for Islamic Culture, it is learnt, is going to be established in its place. We do not want a Chair for Islamic Culture. We do want a Chair for Urdu. Urdu is a language not of the Muslims, not of the Hindus, but is the result of united efforts of both. It is a living language. In spite of a good many things said against it, it is really the *lingua franca* of India at the present moment; call it what you will 'Hindustani' or 'Urdu', it is the *lingua franca* of India. There are large sections of people who read Urdu and there is a large section of students studying in Colleges whose optional is Urdu. If that is the case, what justification there is or there can be for the abolition of Urdu Chair in the University and replacing it by what is called the Chair for Islamic Culture? A Chair for Islamic Culture cannot be justified in any circumstance in the Mysore University. A Urdu Chair is very necessary. I hope and trust that both the University and the Government would make efforts to maintain this Chair.

While on this, I would once again draw the attention of this august House to the position of a certain Lecturer. He is a M.Sc. in Geology. He was entertained in the University and he had put in eight months' service. I am subject to correction on that point. When the question of his promotion came up for consideration, he was told that his name is put in the temporary list as there was over-representation of Muslims in the University. When you talk of efficiency, when you talk of nationalism, when you say that all communalism must be wiped out, with what justification was his name put on the temporary list even though he had necessary qualification and efficiency? Let us seriously think about this. Nip the idea of communal preference in the bud. If it is not done now, when will it be done? Are we really national? Or is nationality only

a garb? It will not be for the good of the country. I request those in authority to reconsider his case.

Another piece of startling information was given to us about another young man who has returned to Mysore from foreign countries after having qualified himself for higher appointment suitable to his qualifications. He is a first class man. He came back and could not join his original post. He was waiting here for some time for being posted and is now in England for further studies. He was not given a place suitable to his qualification. And now when a question is asked on the floor of this House as to where that person has gone, the answer is that he might have probably gone to Pakistan. Government are in full possession of the facts of this case. They know that that person is now in England for further studies after having waited here for a long time for a suitable job. And yet the answer is that he might have probably gone to Pakistan!

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—Did Government say that?

Janab MOHAMED HANIEF.—A question was asked if that person had gone to Pakistan, and the Government answer was that possibly it was so. 'Possibly so' is a very objectionable statement, especially when the Government are in full possession of the actual facts of the case.

The Hon'ble Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—May I know which case the Hon'ble Member is referring to?

Janab MOHAMED HANIEF.—I am referring to Janab Syed Yusuff who was sent for foreign studies. He came back after studies and as per the contract he was not provided with appointment. He was under some sort of suspension. Eventually he went to England for further studies.

The Hon'ble Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—What did the Government say?

Janab MOHAMED HANIEF.—They said that he is possibly in Pakistan.

The Hon'ble Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—We do not know. We have no information.

Janab MOHAMED HANIEF.—I would respectfully request the Hon'ble Minister to kindly call for the papers. It is there on record that the man reported himself for duty here and has gone to England for further studies. The papers are on record and must be available for verification. People highly qualified are not given suitable places. With the change of political outlook, there should be change in the economic outlook also. Mahatma Gandhi after a good deal of study, held that western methods of life are not suited to our country. In the year 1920 he said that the only method of getting over the difficulties which the British Government were placing before us was to say good bye to the western methods and adopt our own methods suited to our own needs, specially with regard to food and clothing. Ours is a land of small holdings. The raiyat holds a small piece of land. He was cultivating that piece of land and getting food for himself and his family and selling the surplus to provide himself with other things. Now we are attempting to grow more food and increase the food supply. We are attempting to convert small holdings into huge farms. Our experiments have not proved successful. A lot of money has been spent on Grow More Food Campaign. But the results that have been achieved are not at all encouraging. May I not ask you to stop these experiments and adopt Gandhian methods—small holdings of land in which the individual is his own master? Give him the assurance that only the surplus will be taken away from him after satisfying his requirements. This will make those who have come away to towns to go back to their villages being certain of their food and being certain of their share of labour which is by right theirs. I would request the Government to at least try the scheme as experiment in selected sreas. One acre of land and one pair of bullocks may be given to him and he may be asked to grow his own food. Let him also make his own clothing. I am surprised to see the members of this House asking the Government to make a huge allotment for production of Khadi.

(JANAB MOHAMED HANIEF.)

That is not the Gandhian method. Each man has under that scheme to make his own clothing. Why not attempt that instead of allotting large sums of money for purposes of producing Khadi and selling it for profit? I would in all earnestness request the Government to introduce this scheme in the Mysore State and make a beginning, though the Government of India have lost faith in Mahatma Gandhi in this respect,

Mr. SPEAKER.—The House will now adjourn and meet again at Five of the Clock.

The House adjourned at Thirty Eight Minutes past Twelve of the Clock and reassembled at Five of the Clock. Mr. Speaker (The Hon'ble Sri V. Venkatappa) in the Chair.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಏಳುವುದು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಕಾಲವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ 5 ಘಂಟೆ 5 ನಿಮಿಷ ಆಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಏಳಬಹುದು?

Janab SYED ABDUR RAHMAN (Chikmagalur *cum* Shimoga Muslim)—We want to be free at 7 O'clock.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—50 ನಿಮಿಷ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಾಕಿ ಉಳಿಯುವ ಕಾಲ ನಮಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. 6 ಘಂಟೆಯವರೆಗೂ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದು. They should adjust themselves.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—We thought that the Budget discussion had been closed and there remained only the reply by the Government.

Mr. SPEAKER.—But there are some members who want to speak. Sri M. C. Venkateshan.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ವೆಂಕಟೇಶನ್‌ರವರು (ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ—ನಿಮ್ನ ಪಂಗಡ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳ ಪೈಕಿ ಆಹಾರ, ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳು, ಹರಿಜನರ ಪ್ರಗತಿ, ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ಕ್ರಮ, ಗ್ರಾಮಕೈಗಾರಿಕೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದವು. ಆಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಆಹಾರ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು. ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೂ ಸಹ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಆಹಾರ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಯಾರು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಜಮೀನ್‌ದಾರರೋ ಅವರಿಗೇ ಪದೇ ಪದೇ ಜಮೀನುಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇವೆ. ಜಮೀನಿಲ್ಲದೆ, ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಕೂಲಿ ನಾಲಿಯಿಂದ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕದೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ. ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯದ ಕೂಲಿಗಾರರು ಬಹಳ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಆಹಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಆಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಕೂಲಿಯವರೆಲ್ಲರೂ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಸೋಮಾರಿಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ವಾದ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಸೋಮಾರಿತನಕ್ಕೂ ಅವರೇ ಕಾರಣರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಆಹಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಸರ್ಪ್ಲಸ್ ಹೋಲ್ಡರುಗಳಲ್ಲದೆ ನಾನ್ ಸರ್ಪ್ಲಸ್ ಹೋಲ್ಡರುಗಳಿಂದಲೂ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಸಾಯಗಾರರಿಗೆ 12 ಆಣೆ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ 12 ಆಣೆಯಿಂದ ಹೇಗೆ ಜೀವಿಸುವುದು? ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ರೀತಿ ಆಹಾರ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲೂ ಆಹಾರ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ಡಿಪೋಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೇವಲ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಅಷ್ಟೆ. ಹೀಗೆ ಬಡವರ, ನಿರ್ಗತಿಕರ ಮಟ್ಟ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕೆಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ನಿರ್ಗತಿಕರಿಗೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡಿದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರೋತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ದೇಶದ ಆಹಾರದ ಅಭಾವವನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇನ್ನು ಹರಿಜನರ ಪ್ರಗತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಹಲವು ಯೋಜನೆಗಳು ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಹಣವೇ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು, ಇದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ಇನ್ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದಂಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಒಂದಲ್ಲ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ನೈತಿಕ ವಗೈರೆ ಇತರ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದು ಈಗ ನಾವು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಇಂದು ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ. ಈಗ ಕಳೆದ 7 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನೀವು ಕಟ್ಟಿರುವ ಮನೆಗಳ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಕೇವಲ 17,000. ಒಂದು ಹರಿಜನ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ 5 ಜನರಿದ್ದಾರೆಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ, ಒಟ್ಟು ದೇಶದಲ್ಲಿ 3½ ಲಕ್ಷ ಹರಿ

ಜನ ಸಂಸಾರಗಳಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2 ಲಕ್ಷದವರೆಗೂ ಈಗಲೂ ಹುಲ್ಲಿನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಒಂದು ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಹೆಂಚಿನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ, ನೀವೀಗ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವ ವೇಗವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನು 83 ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆಂದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಶಿಸಿದ್ದೀರೆಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇತರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಇನ್ನು 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇತರರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಯೋಜನೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಇದೆಯೇ ? ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ 82 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಂತುಗಳ ಮೂಲಕ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸಲಹಾಸಮಿತಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ಹಂಚಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದನ್ನು ಆ ಸಮಿತಿಗೆ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೋದಸಾರಿಯೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ, ಈ ಸಾರಿಯೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ; ಈಗ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಶಾಸನದ ಪ್ರಕಾರ ಏನೇನು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನೇನೂ ನಾವೀಗ ಹೊಂದುತ್ತಿಲ್ಲ; ನಮಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯೇನಿದೆ, ನಮ್ಮ ಸಲಹೆಯೇನಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಒಂದು ರಚನಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಮಂಡ್ಯ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವ ಅಂಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಮನಗಂಡಿರಬಹುದು. ಮಂಡ್ಯ, ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಜನ ನಮ್ಮವರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿದ್ದಾರೋ ಅಷ್ಟು ಜನ ಈ ಎರಡು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಅವರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವೂ ಕ್ರಮೇಣ ಏರುತ್ತಿದೆ. ಯಾವಾಗ ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ತಿಳಿವಳಿಕೆ, ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತೋ ಆಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಈಗ ನೀವು ಸಿವಿಲ್ ಡಿಸ್‌ಏಬಿಲಿಟೀಸ್ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಇದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಶಾಸನದ ರೀತ್ಯಾ ಸಹ ಕೆಲವು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದವರು ಈ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವಾಗ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಾರೋ ಆಗ ಇತರೇ ಜನಗಳು ಎಂದಿನಂತೆ ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಕ್ಕಾಟಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಮಂಡ್ಯ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥಾದ್ದು ಜಾಸ್ತಿ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯಾ ರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪೋಲೀಸ್ ಮುಂತಾದವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅವರಿಗಿರುವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. ಇವೆರಡೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರೇನು ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾದೀತೆಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಂಡ್ಯ, ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಉದಾರ ಭಾವನೆಯುಳ್ಳ, ಕೋಮುವಾರು ದೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದರೆ ಇಂಥಾ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ನಾನು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜೀತದ ಪದ್ಧತಿಯೆಂಬುದು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಒಂದೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಜೀತಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮಕ್ಕಳಾದಿಯಾಗಿ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರೂ ಜೀತಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಾನಕಾನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ವೆಂಕಟರಾಯದೊಡ್ಡಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ 22 ಮನೆಗಳ ಪೈಕಿ 21 ಮನೆಯವರು ಈ ರೀತಿ ಜೀತಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—'ಜೀತ' ಅಂದರೆ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್ವರರವರು.—ಅಂದರೆ, ಯಾರಾದರೂ 50 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರ ಬಡ್ಡಿಗಾಗಿ ವರ್ಷವೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಎಂದು. ಮನೆಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಗೈಯದೆ ಹೋದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್ವರರವರು.—ಗೈಯದೆ ಹೋದರೆ ಅವರನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುತ್ತಾರೆಯೇ ? Social boycot ಮಾಡಿ ಊರಿನ ಹೊರಗೆ ಓಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಹೊರಗೆ ಓಡಿಸಿದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲವೆನ್ನಬಹುದು. ಹಾಗೂ ಓಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲೇ ನರಕಯಾತನೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಫ್ರೆಂಚ್‌ರಾಕ್ಸ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಚಿಕ್ಕಡೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವರಗಾನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗಿಯೇ social boycot ಆಗಿ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯೆಂದು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯಿರುವುದು ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ. ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆಂದೂ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಹರಿಜನೋದ್ಧಾರವೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದುದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ಹರಿಜನರ ಪ್ರಗತಿಯಾಗದೆ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್ವರವರು.)

ಇನ್ನು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಕೂಲಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಕಾನೂನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ಇತರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಬತ್ತ, ರಾಗಿಗೆ, ಕೂಲಿಗೆ ಬರುವ ಹರಿಜನರಾದಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಬಿ.ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಬರಬೇಕೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೂಲಿ ಮಾಡಿ ತಾನು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಭತ್ತವನ್ನು ಅವನು ತನ್ನ ಊರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದು, ಯಾವ ಸರ್ವೇ ನಂಬರಿನಿಂದ ಕೊಯ್ದದ್ದು, ಯಾವ ಗೌಡನ ಹೊಲದ್ದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆಮೇಲೆ ಅರ್ಜಿ ಬರೆಸಿಕೊಂಡು ಪಟೇಲ್ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಂದ ಸರ್ಟಿಫೈ ಮಾಡಿಸಿ ತಂದುಕೊಟ್ಟರೇನೇ ಆತನಿಗೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ಸಿಕ್ಕುವುದು. ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಸರ್ಟಿಫೈ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ವೆ ನಂಬರು, ಖಾತೆ ನಂಬರು ಮುಂತಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಜರು ಕ್ರಮ ನಡೆಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಕಾನೂನು ರಚಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಬಹುಶಃ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದವರಿಗೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತರಹ ಕೂಲಿಯಿದೆ ಎಂಬುದಾದರೂ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೂಲಿಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಕಳ್ಳಪರ್ಮಿಟ್ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಕೂಲಿಯವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ನಿರ್ಬಂಧವಾದ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಜನವರಿ 10ನೆಯ ತಾರೀಖಿನೊಳಗೆ ಅವರಿಗೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕೂಲಿ ಪರ್ಮಿಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಬೇಕಾಯಿತು. ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ಜನ ಕೂಲಿಯವರು ಮಂಡ್ಯ, ಫ್ರೆಂಚ್‌ರಾಕ್ಸ್ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ತಿರುಗಿ ಈ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಯಿತು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾನೂನು ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಸರಳವಾಗಿರಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಆಹಾರದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಬಡವರಿಗೆ ಕೆಲವು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವು ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಡವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾನೂನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಶ್ರೀ ದಾಸಪ್ಪನವರು ಮಂಡ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಿರಿ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಗೊಬ್ಬರದ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಆಗಲೇ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ: ಎರಡು ಮೂರು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿರುವವರು ಗೊಬ್ಬರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ, ಗೊಬ್ಬರ ಸಾಲವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬತ್ತವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದುದರಿಂದ non-surplus holders ತನ್ನ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರು ಕಾಳಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಹಣಕ್ಕೆ ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಡುವಂತೆ ಕಾನೂನನ್ನು ಬದಲಾವಣೆಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಆದರೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಸಾಲವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬತ್ತ ಕೊಡಬೇಕು, ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಕೈ ಮೇಲೆ ಹಣಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್ವರವರು.—ಅವರಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಕರೆಗೆ 25 ರೂಪಾಯಿನ ಗೊಬ್ಬರ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದುಪಲ್ಲ ಬತ್ತ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮುಗಿಯಿತು. ಮಂಡ್ಯ, ಮಳವಳ್ಳಿ, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ಮುಂತಾದಕಡೆ ಎಕರೆಗೆ ಎರಡುಪಲ್ಲ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಯಾರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ? ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 8 ಪಲ್ಲ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 20–25 ಪಲ್ಲ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್ವರವರು.—ಎರಡು ಮೂರು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿರುವವನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸಾರವಿದ್ದು ಎರಡುಮೂರು ಪಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕು? ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್ ಹೋಲ್ಡರಲ್ಲದಿದ್ದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ರೇಷ್ಮೆ ಸೀರೆಗಳನ್ನು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳ ಅಪ್ಸರಸ್ತ್ರೀಯರು ಕೂಡ ಆಶೆಯಿಂದ ಉಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮುಂದುವರಿದಿವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊರದೇಶಗಳವರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೀರಿ. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸುವುದನ್ನು ಅಮೆರಿಕಾ ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳವರು ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಗೃಹಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ತರಬೇಕು. ಈಗ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಯೋಜನೆಯೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಯಾವಯಾವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಗೃಹಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆಯೋ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಂದಿ ಚರ್ಮದ ಕೆಲಸ, ಚಾಪೆ ಹೆಣೆಯುವ ಕೆಲಸ ಎಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೇ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೇ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೂ ಒಟ್ಟುಗೂಡಬಾರದು. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹರಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು (ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವಾಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಆಯವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿರುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಚರ್ಚೆ ಸಾಗಿದ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳಿಂದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪದೇಪದೇ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ಅರಿತು ನುರಿತಿರುವ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಾದ ಕೆಲವರು, ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀ ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು

ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಔದಾರ್ಯ ರಹಿತವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರವನ್ನುದ್ದೇಶಿಸಿ 'ನೀವು ಕಾಲಿಟ್ಟಮೇಲೆ ಜನರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲ ಹಿಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಮೈಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಯಾವ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟರೋ, ಅದ್ದರಿಂದ ಹೀಗಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು.—ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಅವರು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದವರು ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಕಾಲು ಕಿತ್ತುಹೋಗುವಾಗ ಈ ದೇಶವನ್ನು ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋದರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಪರಕೀಯರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನೊಂದು ಬೆಂದು ಬೆಂಡಾಗಿದ್ದ ಈ ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಮೊದಲೇ ಆಹಾರಾಭಾವದಲ್ಲಿ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದ ದೇಶ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರಾಭಾವಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮರೆತರು. ಈ ದೇಶದ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಅಮೇರಿಕ ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಿಗೆ ರಫ್ತುಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ದ್ರವ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಪುನರ್ರಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಬಟ್ಟೆ ಅಭಾವ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆಯೇ ವಿನಾ ಇಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಬಟ್ಟೆ ಸಿಕ್ಕದೇಯಿಲ್ಲ, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಟ್ಟೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ರಫ್ತುಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ನಮಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿದರಲ್ಲಾ ಎಂದು ವಿಷಾದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಜನಾಬ್ ಹನೀಫ್‌ರವರು ಮತ್ತು ಜನಾಬ್ ಮಹಮೂದ್ ಷರೀಫ್‌ರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರ ಮೈನಾರಿಟಿ ಪಂಗಡದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಔದಾರ್ಯದ ನೀತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿಲ್ಲವೆಂಬ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಈರೀತಿ ಅವರ ಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಬರದಿದ್ದರೂ 'ನಮಗೆ ಧೈರ್ಯ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ದಯವಿಟ್ಟು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಔದಾರ್ಯದಿಂದ ವರ್ತಿಸಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಅವರು, ಒಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೌದಾರ್ಯದಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೇಳಿದವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವೇತನ ಪಡೆದು, ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಶ್ರಮಪಡೆದು ಬಂದು ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಇಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಕರಾಚಿಯಲ್ಲಿ ಇಳಿದರೆಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮೈನಾರಿಟಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಔದಾರ್ಯದಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಔದಾರ್ಯದಿಂದಲೇ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಮೈನಾರಿಟಿಗಳಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ 1951–52ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವಾಗ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನನುಸರಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಧೈರ್ಯದಿಂದ, ಸಮಾಜ ಸಮತಾವಾದಿಗಳು ಯಾವ ಮೂಲಭೂತ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಆ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬಹುದೂರ ಹೋಗಿ ಜಯಶೀಲರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತಪಡುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ತಾವು ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ, ಒಂದು ದೇಶವು ಪುನರ್ರಚಿತವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿನೀತಿಗಳು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆಯೋ, ಅಂಥಾ ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು, ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದಲೇ ಎದ್ದುಕಾಣುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸದಾ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ, ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಬಗ್ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ಹೊಳೆಗಳಿಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಪೋಲಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಂಥ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಡೆಗಟ್ಟಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತನ್ಮೂಲಕ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೈಗೊಂಡು ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೂರವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇದೇ ರೀತಿ ಜಲಪಾತಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ತಯಾರಿಸಲು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಸಂಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯವಾಗಿರುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೂ ಸಹಾಯನೀಡಿ ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವರಮಾನ ಕೂಡ ಈಗಾಗಲೇ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದಲೂ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ನಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಂಥಾ ಅನುಕೂಲಗಳೊಂದರ ಕಡೆಗೂ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನೇ ಕೊಡದೇ ಏನೋ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೀಗೆ ಟೀಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ.

(ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು, ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.)

Yes. I belong to the party in power. ಹಾಗೆ ಕೇವಲ ವಿನಾಕಾರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ಏನು ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಒಂದೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆಲ್ಲ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತೋ, ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಬಹಳ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು.)

ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶಾಭ್ಯುದಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸಸ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ನಿತ್ಯವೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನುಗಳು ಸರಾಗವಾಗಿ ದೊರೆಯದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಿಂದ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಜನರಿಗೆ ಅಂಥಾ ಯಾವ ತೊಂದರೆಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾನುಗಳು ಸರಾಗವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಸಾಹಸ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದರೂ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಿಂದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಈಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನವಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಳಬಾಗಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೇಗೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ಶ್ರೀ ಶಂಕರಗೌಡರು ಹೇಗೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಮಂಡ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಆಗ ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ, ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯನವರು ಕೊರಟಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿತರಣೆಯಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು.—ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವು ಬಡವರಿಗಿರತಕ್ಕ ಬಡತನವನ್ನು ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಿ ಅವರ ಜೀವನದ ಹೊರೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿ ಶ್ರೀಮಂತರಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೋ ಅಷ್ಟೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಾಪೆ, ಮಂದಲಿಕೆ ಚರ್ಮ ಸುಲಿಯುವುದು, ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಲಹೆಗಳ ಮೇರೆಗೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇದೇರೀತಿ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಉತ್ತೇಜನವೀಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಟಿ. ನರಸೀಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮುಚ್ಚಿಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಈ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂಸಾರಗಳು ನಷ್ಟಹೊಂದಿ ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗಿದ್ದಾಗ ಆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಸಹಾಯ ನೀಡಿ ಆ ಸಂಸಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ದ್ರವ್ಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ನೀಡದಿದ್ದರೆ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದ ಜನರ ಗತಿ ಏನಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಹೀಗೆ ಇಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಸಹಾಯದ ಫಲವಾಗಿ, ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಈ ಕಸುಬಿನಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಸಂಸಾರಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀವನ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ರೀತಿನೀತಿಗಳ ಫಲವಾಗಿ ದೇಶವು ನಾನಾ ಮುಖಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ, ಹಿಂದೇನು ತೊಂದರೆಗಳಿದ್ದವು, ಈಗೇನು ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮೊದಲು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಬೇಕೋ ಅದನ್ನೇ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಔದಾರ್ಯರಹಿತವಾಗಿ ಟೀಕೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ, ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲೆಯನ್ನು ಸಹ ದಾಟಿ ಹೋಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಟೀಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಆಧಾರರಹಿತವಾದವುಗಳೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಮಗೊಂದು ನಿದರ್ಶನ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯು ಮುಂದೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಇದೇ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಇಂದು ಯಾರು ಇಷ್ಟು ಉಗ್ರವಾಗಿ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥಹವರೇ ಆ ದಿವಸ ಏನು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇವರು ಈ ದಿವಸ ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ನಿಜವಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ವೆಂಕಟೇಶನ್‌ರವರು ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆ ತೋರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಂಥಾವರನ್ನು ತೆಗೆದು ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆ ತೋರಿಸತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೇ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಯಾವುದೋ . . .

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೆಂಕಟೇಶನ್‌ರವರು.—ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹೊಡೆದಾಟಗಳು ನಡೆದು ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುತ್ತೆಂದು ನಾನು ಬಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದಾಗ, ನೀವೂ ಮತ್ತು ಆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ಸರಿಮಾಡಿಕೊಂಡುಬಿಡಿ ಎಂದು ತಾವೇ ಆ ದಿವಸ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು.—ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ಗ್ರಾಮದ ವಿಚಾರ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶನ್‌ರವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ನನಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ . . .

(ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ)

Mr. SPEAKER.—Order, Order, please.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು.—ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ, ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಪುನರುಜ್ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೊ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆಧಾರಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಕಾಸೂ ಪೋಲುಮಾಡದಂತೆ, ಎಲ್ಲವೂ ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ನ್ಯೂನಾತಿರಿಕ್ತಗಳಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಂಥಾ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನೇ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲೇ ತಂದು ಸಹಕಾರ ನೀಡಿ ನಡೆದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಅನುಸರಿಸಿರತಕ್ಕ ರೀತಿನೀತಿಗಳು ಸರ್ವರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ದಾಸಪ್ಪನವರು ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ವಂದನಾರ್ಹರೆಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ವರೂ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣಶೆಟ್ಟರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಕರ್ತವ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಸಲ ಕೆಲವು ಹೆಲ್ತ್ ಸೆಂಟರುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹೋದವರ್ಷ 11 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದುದನ್ನು ಈ ಸಲ 22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೇರಿಸಿರುವುದು ಸಂತೋಷಪಡುವ ವಿಚಾರ. ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ, ನಾಲೆ ದುರಸ್ತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಇದೆ. ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ನಾಲೆಗಳ ದುರಸ್ತಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಕೆಲವು ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ. ಶ್ರೀರಾಮದೇವರ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ನಾಲೆಗಳು 40 ಅಡಿ ಇರಬೇಕಾದ್ದು ಹೂಳು ತುಂಬಿ 25 ಅಡಿಗಳಾಗಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಗೃಹಸಚಿವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಹತ್ತಾರು ಮೈಲಿ ಏರಿಯಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಹೂಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ನಾಲೆಯ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಸಲೀಸಾಗಿ ನೀರು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಬಹಳ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ವ್ಯಯವಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೆರೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏಕೋ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ತುಂಬಾ ವಿಷಾದಕರ. ಹೋದಸಲ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧದ ವಿಚಾರ ಬಂದಿತ್ತು. ಆಗ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿರ್ಣಯ ಸಹ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಪಾನನಿರೋಧದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜವಾಬು ದಯಪಾಲಿಸುತ್ತಾ ಮುಂದಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ನೀಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಕಳವಳವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ.

ಆಮೇಲೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಕಲು ಹೋದ ಸಲ ಇದರ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈಗ ಹಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನಾನುಕೂಲವಿದ್ದರೆ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಮೂರು ಕಾಸಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕರಾರು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಸಿಂಗಲ್‌ಪಾಯಿಂಟ್ ನಂತೆ ಹಾಕಿ ಮೂರು ಕಾಸಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಆರು ಕಾಸು ಬೇಕಾದರೂ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈಗ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಲ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸಿಂಗಲ್‌ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಂತೆ ಹಾಕದಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಹೇಳಿದರೂ ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟರೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ, ಜನರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ವಿಚಾರ. ಪ್ರತಿ ಸಲವೂ ಬಸ್ಸುಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಬಹು ಸುಲಭ. ಪೆಟ್ರೋಲನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕ್ಯಾನುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಯಿಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಒಡೆಯದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದು ಸಮಯಬಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ತೊಂದರೆಯು ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಬಸ್ಸುಗಳ ಓಡಾಟ ಸಲೀಸಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳಿದರೂ ಏಕೋ ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸು ಬಂದಾಗ ಜನರಿಗೆ ಬಹು ಉತ್ಸಾಹವಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲೇ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಲು ಕಾತುರರಾಗಿದ್ದರು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಜನರು ಹಿಂದೇಟು ಹಾಕುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನೋ ದೊಡ್ಡ ಲೋಪವಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೋಗುವ ಜಾಗಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಏಜೆಂಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರೆ ಹಣ ಪೋಲಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹಣ ಪೋಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಏಜೆಂಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದರೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಅದು ಜಯಪ್ರದವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನೇಕರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಯೋಜನೆಯೇ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದರೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯೇ ಆಹಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕೆಲವು ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಮಾಡಿ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಎಲ್ಲಾ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳನ್ನೂ ಎಲ್ಲಿ raw materials ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಹಂಚಿದರೆ ಉತ್ತಮ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಬೆಂಗಳೂರು ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರು ಕೂಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವುದರಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗಳಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡುವುದೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೂ ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನೊದಗಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವ ನೀತಿಯು ಸರಿಯಲ್ಲ, ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು. Raw materials ಸಿಕ್ಕುವ ಕಡೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದರೆ ತಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಸಫಲವಾಗುತ್ತವೆ.

ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿನವರು ಎಷ್ಟು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೋಂಗಾರ್ಡುಗಳ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣಶೆಟ್ಟರು).

ವಾಗಿ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳು ಆಯಿತು. ಅದು ಬಂದಾಗ ಬಹಳ ಉಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಒಂದು ಭಾವನೆಯಿತ್ತು. ಏಕ್‌ದಂ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಪೂರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದನಂಜಪ್ಪನವರು ಹೋಂ ಗಾರ್ಡುಗಳ ಪೈಕಿ ಒಬ್ಬರು. ಅವರು ಸೇವಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಗ್ರೂಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರು. ಆದರೆ ಈಚೆಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲ. ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆ ಬಾಬಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಹೋಮ್‌ಗಾರ್ಡುಗಳ ಸಹಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೀತಿಯನ್ನು ಮಟ್ಟ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಸೌಕರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಗಾಂಧೀಜೀಯವರ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು ಹೇಳಿದರು. ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಅವರು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿದ್ದು ಅವರ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಮಹನೀಯರೇ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಾಗಿರುವಾಗ ಖಾದಿ, ಸೇವಾದಳ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಇನ್ಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು ! ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಖಾದಿಗೆ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕು, ಸೇವಾದಳಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೋದಸಲ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಒಪ್ಪಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ಈಗ ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಯಾಗಿ ಪ್ರಗತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸೇವಾದಳದವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಹಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕಾರ್ಯತಃ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹತೋಟಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳದೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಹತೋಟಿ ಹೋಗಬೇಕು, ಅದರಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವರ್ತಕರಲ್ಲಿ ಅನೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅದನ್ನೇಕೆ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರೆಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹತೋಟಿ ಹೇಗಾದರೂ ಇರಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ದಾವಣಗೆರೆ, ಕೋಲಾರ ಇಂಥ ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಬಹಳ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ, ದೇಶಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರೂ ಸಹ ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಹತೋಟಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಗೋವಿಂದದಾಸ್‌ರವರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ—ನಿಮ್ನ ವಂಗಡ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರ ಪೈಕಿ ಮುಕ್ತಾಯ ಭಾಷಣಮಾಡಲು ಕಟ್ಟಕಡೆಯದಾಗಿ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಮ್ನ ವರ್ಗದ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕದೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರೆಂದು ಸಂತೋಷ ಪಡಬೇಕಾದ್ದು ಇಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ವ್ಯಸನಪಡಬೇಕಾದ್ದೂ ಇಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೇ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಕಾರ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಂತೆ ಈ ವರ್ಷ 5-6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಒಟ್ಟು 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೆನು.

ಆದರೆ ಅರೀತಿ ಆಗದೆ ನನ್ನ ಆಶೆ ನಿರಾಶೆಯಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಏನೇ ಆಗಲೀ ಈ ಹಣದ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಬಡವರ ಹಣಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿ ಮುಗ್ಗಟ್ಟು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ಸಂತೋಷ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಜಮೀನಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಆಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಜಮೀನಿದೆಯೆಂದು ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 2 ರಷ್ಟು ಮಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಜಮೀನಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಈಚಲುವನ, ಅಮೃತ ಮಹಲ್ ಕಾವಲು, ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ಈ ಸಮಯ ಬಿಟ್ಟರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಜಮೀನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಆ ಬಡವರಿಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಚಲು ವನಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಕೈಹಾಕಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಿವಂಗತರಾದ ಮಾನ್ಯ ಚಲುವಯ್ಯನವರು ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಈಚಲು ವನಗಳು ನಮಗೆ ಸೇರಿದ್ದು, ಇದರ ಮೇಲೆ ಇತರರ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಆಶಾದಾಯಕವಾದ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಶೇಕಡ 50 ಭಾಗ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನರು ಯಾವಾಗಲೂ ಬಡತನದಲ್ಲಿ ನರಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಮೀನಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಆ ಜಮೀನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಹರಿಜನ ದರಖಾಸ್ತುದಾರರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರುಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಅನೇಕ ಜನ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರುಗಳನ್ನು ಕೊಡದಂತೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಉದಾರ ಭಾವದಿಂದ ಜಮೀನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು ಆಹಾರ ಹತೋಟಿ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಹಿಂದೆ ಡೀ-ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಹಾಸನದ ಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಧಾನ್ಯದ ರಾಶಿಯ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ರಾಶಿಮೇಲೆ ಹೂವಿಟ್ಟು ಮನಸಾರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಬಡಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪಾನನಿರೋಧದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಪಾನನಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಹು ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಡೀ-ಕಂ

ಟ್ರೋಲ್ ಮತ್ತು ಪಾನನಿರೋಧ ಇವೆರಡಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿದಷ್ಟು ಬೆಂಬಲ ಮತ್ಯಾವುದಕ್ಕೂ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂಚೆ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಐದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಾಗ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿ ಎಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡರೋ ಈಗ ಅಷ್ಟೂ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟವಾಗಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಹಿಡಿದ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪಾನನಿರೋಧ ಮಾಡಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಊಟಮಾಡಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಟ್ಟೆ ಹೊದ್ದು ಸುಖವಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡದೇ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವವರು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಶಪಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಮಾಡಿದ ಪಾಪವೇನು, ಅವರು ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯವೇನು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ದೂಷಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧ ಮಾಡಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸದಲ್ಲೂ ಮಾದರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಂದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿ ಒಂದು ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಗೋವಧೆ ನಿರೋಧಮಾಡಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕಳ್ಳತನದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ, ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1949–50ರಲ್ಲಿ 176 ಕೇಸುಗಳಾಗಿ 4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. 76 ಜನ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಪ್ರವೇಶದ ವಿಚಾರ. ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಯ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಹರಿಜನರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅದು ಜೈನ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸಹ ಈಗ ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕೃತವಾಗಿದೆ. ಅದು ಇನ್ನೂ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯ ಬಂದಿದೆ. ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಿಂದ ಹರಿಜನರು ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಹು ದೂರದಿಂದ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕದೆ ಅನೇಕವೇಳೆ ಹಿಂತಿರುಗಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿ ಬಹಳ ಸಂಕಟಪಟ್ಟೆ. 1940ರಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಮಸ್ತಕಾಭಿಷೇಕವಾದಾಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದ ನನಗೇ ದೇವರ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕದೇ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಯಿತು. ಆಗ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಒಂದು ಕವನವನ್ನು ಬರೆದೆನು:

(ನಿರ್ಭಾಗ್ಯ ಎಂಬ ಕವನದಿಂದ ಆರಿಸಿದ್ದು)

ಅಟ್ಟಹಾಸದಿ ಬೆಟ್ಟವೇರುವರ, ದಿಟ್ಟಿಸುತೆ ।
ಬೆಟ್ಟದಡಿನಿಂದು, ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಸೂಸುತ್ತೆ ।
ಕೆಟ್ಟ ವಿಧಿ, ಏಕೆನ್ನ, ಸೃಷ್ಟಿಸಿದೆ, ಎಂದೆನುತೆ ।
ಸಿಟ್ಟಿನಿಂ, ಹಿಂದುಮತ, ಭ್ರಷ್ಟನಾಂ ಪೋಪೆ ॥

ಇದನ್ನು ನಾನು ಆಗಲೇ ಬರೆದದ್ದು. ಈ ಸಾರಿ ಮಹಾಪೂಜೆಯಾಗುವಾಗ ದೇವರ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೂ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ನಮಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಿರಾಸೆ ವಿಚಾರ. ಹೋದ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಮಿರಾಸ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಿರಾಶೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. 26 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ, ತಳವಾರರುಗಳ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ನೋಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರ. ದಿವಂಗತರಾದ ಮಾನ್ಯ ಸಿ. ಆರ್. ರೆಡ್ಡಿಯವರನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಬಹಳವಾಗಿ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಪಟ್ಟರು. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲದಿಂದ ಅನೇಕರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ 2% ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಮ್ಮಿ ಇದೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ 1911ರಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ಹೋಂ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಎಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ಇತ್ತೋ ಈಗಲೂ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಹೈಸ್ಕೂಲು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿರುವ ಕಡೆಗೆ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲಿನಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕದೇ ಅನೇಕ ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಡೆಡ್ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಬೇಗ ಉದಾರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುಗಳು ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ 12 ಜನ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಂಟು ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಮೊನ್ನೆತಾನೇ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾಗರಾಜ್ ಎನ್ನುವವರನ್ನು ಚಿಕಾಗೋಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಎಂ. ಎಸ್ ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ನೆನ್ನೆ ತಾನೆ ಕಾಗದ ಬಂತು. ಅವರು ಮುಂದೆ ಪಿ ಎಚ್. ಡಿ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದಷ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗಿ ಬರಲು ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ನವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವ ವೇತನವು ಈ 6 ಮತಗಳಲ್ಲದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರಿಗೂ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಈ 6 ನಿಮ್ನವರ್ಗದ ತರಗತಿಗಳವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲೂ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಹೈಸ್ಕೂಲು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಗೋವಿಂದದಾಸ್‌ರವರು.)

ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವೇನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುವುದಾದರೆ ಬಹಳವಿದೆ. ಆದರೆ ಅವಕ್ಕೀಗ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವೇ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ನಿಗಾ ಇಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೂ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ. ಈಗ್ಗೇನೋ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಷುರುವಾಗುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಅವರೇ ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ನೌಕರಿಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ.

ಆ ಮೇಲೆ, ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್‌ಕ್ಲಾಸ್ ಅಮಿಲಿಯೊರೇಷನ್ ಫಂಡಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಮಾದಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೋಮಿನವರಿಗೂ ಸೇರುವಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಿವಿಲ್ ಡಿಸ್‌ಎಬಿಲಿಟೀಸ್ ಆಕ್ಟನ್ನೇನೋ ತಾವು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಖಂಡಿತ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೋಟಲುಗಳು, ಕ್ಷೌರದ ಸೆಲೂನ್‌ಗಳು, ಅಗಸರ ಅಂಗಡಿಗಳು ಮುಂತಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವರುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ effective ಆಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು.

ಜೀತದ ಪದ್ಧತಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರನೇಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಲೆನಾಡು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವನಾದ ನನಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ದಯವಿಟ್ಟು ಅತ್ತಕಡೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದೆಷ್ಟು ವಿಷಾದಕರವಾದ ವಿಷಯವೆಂಬುದು ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಹಾಕಿ ಇಂಥ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗಾಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಬಾವಿಗಳ ವಿಚಾರ. ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆಂದು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಣಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಮೂಲಕ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಹಳ್ಳಿಗಳಕಡೆ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಯಿಗೆಂದೇ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಫಂಡನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಭಾಗ ಸದಸ್ಯರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೋಟಲುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಹೊನ್ನಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಇತರರು ಹೋಟಲುಗಳು ನಡೆಯುವ ವಿಧಾನ, ಹೋಟಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಲ್ತ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ, unauthorised ಹೋಟಲುಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಮಸಾಲೆ ದೋಸೆಯ ಆಸೆಗೆ ತುತ್ತಾಗಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೋಟಲುಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಹೋಟಲುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲೆಂಬ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಲ್ತ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಟಲುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

Bangalore City :—

Total number of licenses issued during 1950-51 under the Hotel bye-laws	...	619
The number of applications pending disposal	...	25
Number of notices issued for sanitary improvement	...	550
Number of prosecutions launched under Hotel bye-laws	...	64 cases
Pending cases	...	4

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಹೋಟೆಲುಗಳನ್ನೂ ಆಗಾಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಲೈಸೆನ್ಸಿಲ್ಲದ ಹೋಟೆಲುಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಸದೆ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 43 unauthorised ಹೋಟೆಲುಗಳಿವೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕೊರತೆಯೇನೆಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಡುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಿರುವ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿ unauthorised ಹೋಟಲುಗಳು 54 ಇವೆಯೆಂದು ಪತ್ತೆಮಾಡಿ ಕೇಸುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಸರಿಯಾದ ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಏರ್ಪಾಡುಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು 105 ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಲ್ತ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ತಕ್ಕಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿವೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮಿತಿಮೀರಿ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುತ್ತಿರಬಹುದು, ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು circular ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ ನಿಮ್ನ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಈ 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಗ್ರಾಂಟು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀ ಮಾದಯ್ಯನವರು ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯ

ವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಹಣದ ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯೇನೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಈ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹೋಬಳಿವಾರಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆಯೋ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿಸುವುದು. ಈ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಪಂಗಡದ ಸದಸ್ಯರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಅಮಲ್ದಾರರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಸ್ಪೆಷಲ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರನ್ನೂ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರಿಗಾಗಿ ನೇಮಿತರಾಗಿರುವ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರನ್ನೂ ಕೇಳಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಬೆಂಕಿ ಅನಾಹುತಗಳಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಹರಿಜನ ಕಾಲೋನಿಯೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ, ಇಲ್ಲವೇ ಹರಿಜನರ colonisation ಸ್ಕೀಂ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಲೋನಿ ಮಾಡಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಆಗಲೆಂದು ರಿಸರ್ವ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ವಾಡಿಕೆಯಿದೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಈಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರು ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿಯೇ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಈ ಹಣವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ವಾರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

		ರೂ.ಗಳು
ಬೆಂಗಳೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ—		
ಇಲ್ಲಿನ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ		2,83,050
ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು	...	3,21,000ರೂ.
ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ—		
ಅಲ್ಲಿನ ನಿಮ್ಮವರ್ಗದವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ		1,92,342
ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು	...	2,81,000ರೂ.

ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 2,57,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ; ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು 2,50,480 ರೂಪಾಯಿ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 1,73,948 ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು 2,25,537 ರೂಪಾಯಿ. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 1,67,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ 2,33,500 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 66,800 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ 1,05,000 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 1,11,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ 1,67,000 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 78,500 ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ 1,35,000 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 94,900 ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ 1,58,000 ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರ್ಯಾಂಟು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದಲೂ ಇವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಇವರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಮಾದಯ್ಯನವರಿಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದಲೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವಂತೆ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು, ಎಂದರೆ, ಕೋಲಾರ, ತುಮಕೂರು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಮಲೆನಾಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಡಿಮೆಯಿರಬಹುದು. ಯಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆಯೋ, ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಮನೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗ್ರ್ಯಾಂಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.—ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ; ಹಂಚಿಕೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ, ಅಷ್ಟೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಅದಕ್ಕೇ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು Wood Working Factory ಯಿಂದ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಗಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಅಥವ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿಸುವುದು ನೀತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ, ಇದು ಹಾಗಿರಲಿ. ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವುದು. ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳು ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅವು ನಮಗೆ ಬಂದಕೂಡಲೇ ಇನ್ನೂ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ವಿದ್ಯಾಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಬೆಂಚುಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಟೂಲುಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಇಂಡೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವುಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದೆವು. 1937 ಬೆಂಚುಗಳನ್ನೂ 1,704 ಸ್ಟೂಲುಗಳನ್ನೂ 19 ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಬೆಂಚುಗಳನ್ನೂ 6 ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ಸ್ಟೂಲುಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ 41,811 ರೂಪಾಯಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಖರ್ಚು, ಕೂಲಿ ಖರ್ಚು, ಮರದ ಬೆಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟು 31,200 ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ, ನಿವ್ವಳ ನಫೆ 10,600 ರೂಪಾಯಿ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನೂ machanise ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಚುರುಕಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಯಾರೂ ಭ್ರಾಂತಿಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಯರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—Profit and Loss Statement ಹಾಕಿದ್ದೀರಾ? ಈ ಅಂಕಿಗಳನ್ನು dispute ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಅದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರಬಹುದು. ಇಲಾಖೆಯವರು ರೆಕ್ಕಾರ್ಡುಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೆನ್ನೆಯ ದಿವಸ

(ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.)

ನಾನೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾತ್ರ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಗಂಧದ ಎಣ್ಣೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹಿಂದೆ ಮರದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿರಬಹುದು.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಮರದ ಬೆಲೆ, ಕೂಲಿ, working cost, depreciation charges ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ ಅದರ ಮೇಲೆ 10,600 ರೂಪಾಯಿ ಲಾಭ ಬಂದಿದೆ. ನೀತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಈಗ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾತ್ರ ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಪ್ಪನವರು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸೌದೆ ಇದ್ದಲು ಒದಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸೌದೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಸರಬರಾಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅರಣ್ಯಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ exploit ಆಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಹಣ ಒದಗಿದ ತಕ್ಷಣ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹಿಂದೆಯೇ ಅನೇಕಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು ಒಂದು ಖೋತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಮುವಾರು ಮನೋಭಾವವಿದೆ, ಇದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೆಲವುಕಡೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ನಿಜವಾಗಿರುವ ಅಂಶವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ತೊಂದರೆಗಳು ಕಾನೂನು ಮೂಲಕ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತವೆ, ಸರಿಹೋಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಾಗಲೀ ಖಾಸಗಿಯವರಾಗಲೀ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹು ದಿನಗಳಿಂದ ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಮತಗಳ ಭೇದ ಭಾವನೆ ಇದೆ, ಇದು ಕ್ರಮೇಣ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ಈಗಲೂ ಜೀತದ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆಯಲ್ಲವೆ ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಇದೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಹತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ಜನರು ಜೀತಕ್ಕಿದ್ದರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಜೀತಕ್ಕೆ ಜನರು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೀತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಬಂಧ ಇಲ್ಲ, ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಜೀತಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಕೆಲವುಕಡೆ ಜೀತದ ಪದ್ಧತಿ ಇನ್ನೂ ಇದೆ, ಇದು ಕೆಟ್ಟ ಪದ್ಧತಿ, ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಹೋಗುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಕಾನೂನು ಮೂಲಕ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.—ಜೀತದ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕಚೇರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಏಕೆ ನಿರೋಧಿಸಿಲ್ಲ ? ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ general awakening ಆಗಿದೆ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಇಂತಹ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಹರಿಜನರು ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿಯೂ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರಿದು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ಎಲ್ಲವೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಹರಿಜನರೂ ಇತರರಂತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಇದು ಭಗವಂತನ ಇಚ್ಛೆ. ಆದರೂ ಜನರು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು, ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಖಾಸಗಿ ಜನರೂ ಕೂಡ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಹಾಗೆ ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 70ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಖಾಸಗಿ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿ ಇವರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹರಿಜನರಲ್ಲದೆ ಬಾಕಿ ಸವರ್ಣ ಸಹೋದರರೆಲ್ಲರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಆದುದರಿಂದ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಸಮಾಜಸುಧಾರಣೆಯಿಂದಲೇ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಗಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಗುತ್ತದೋ ಆಗಲೇ ಅವರಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಂದರೆ ಈಗ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರವರು ತಿಳಿಸಿದಂಥ ಕಷ್ಟಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು (ಒಳಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣಮಾಡುತ್ತ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರು ಕೆಲಕೆಲವು ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಈಗ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಈ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳೂ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಭಾಷಣಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕೇವಲ ರಚನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ವಿರೋಧವಾದ ಟೀಕೆಗಳೂ

ಬಂದಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಟೀಕೆಗಳನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಅದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿನ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಬೇಗ ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ. ಆದರೆ ನಾನೀಗ ಟೀಕೆಗಳು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳೊಡನೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡ ಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಆದರೆ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಟೀಕೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಆಹಾರ ಸರಬರಾಯಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೇರಿದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಯಾರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಹರಿ ಹರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಅಸದಳವಾದುದೆಂದು ತಿಳಿಸದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮತ್ತೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೂ ಎಷ್ಟು ರುಚಿಕರವಾಗಿದೆಯೋ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಅಷ್ಟೇ ರುಚಿಕರವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ, ಇದು ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೇ ರುಚಿಕರವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಭಾವನೆ. ಇದು ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಎಷ್ಟು ಅಪ್ರಿಯವೋ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಅಷ್ಟೇ ಅಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಆಹಾರ ಯೋಜನೆಯು ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅಂಥಾ ಭಾರತದ ಆಡಳಿತದ ಒಂದು ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರೂ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ, ಇದು ದೇಶದ ಯಾವ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಇದರ ಪೀಡೆ ದೇಶದ ಜನರ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ಬೀಸುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ, ಹಾಗೆ ಬೀಸುವ ಪೀಡೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಹತೋಟಿ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಮತ್ತೆ ತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಪ್ರಥಮತಃ ಜಾರಿಗೆ ತಂದವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲ. ಇದು ಕೇವಲ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂಪೆಯೇ ಅಂದರೆ 1943ರಲ್ಲೇ ಹಿಂದಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಂಶ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರ ಗಮನದಲ್ಲೂ ಇರಬಹುದೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಈ ಹತೋಟಿ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ರದ್ದುಮಾಡಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಜನರಿಗೆ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ತೊಂದರೆಗಳಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಈ ಹತೋಟಿ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿರುತ್ತೆಂಬ ಅಂಶ ಸರ್ವರಿಗೂ ವೇದ್ಯವಿರತಕ್ಕದ್ದೇ ಅಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಆಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ 666 ಸಹಸ್ರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಂದರೆ 6 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಖರ್ಚಾಗಿರತಕ್ಕ ಅಂಶ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದಲೇ ವ್ಯಕ್ತಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ, ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣ, ಮೈಸೂರು ಈ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಂದ ಅಕ್ಕಿ ಸರಬರಾಯಿ ಅಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನದಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಜನರ ಅರಿವೇ ಇಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆ ಕಮ್ಮಿ ಆದಂತೆಲ್ಲಾ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೇರೆ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ಸೆನ್ಸಸ್ ಲೆಕ್ಕಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

Sri M. N. JOIS.—Question!

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ನಾವು ಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಲಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ ಹೋಗಿ ಹೀಗೆ ಭವಣೆಪಡತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ 41-42 ರಿಂದ 1951-52ಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಕಮ್ಮಿ ಆಗಿರುತ್ತೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲೇ ಇದು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವಾಗ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಒದ್ದಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇರಾದೆ ಖಂಡಿತ ಇಲ್ಲ. ಈ ಹತೋಟಿ ಆಜ್ಞೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಹೋದರೆ ಅಷ್ಟು ಸಂತೋಷಪಡತಕ್ಕ ಜನರ ಪೈಕಿ ನನಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂತೋಷ ಪಡತಕ್ಕವರಾರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಆಹಾರ ಸರಬರಾಯಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸಡಿಲವಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುತ್ತೇವೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಅಂಶವೇ ಆಗಿದೆ.

ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 1944-45 ರಿಂದಲೂ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವಂಥ ಮಹನೀಯರು ಇಂದು ಇಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇದು ಆ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದಾಗಿ ತಕ್ಷಣ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ಆ ವರ್ಷ ಈ ಬಾಬಿಗೆ 176 ಲಕ್ಷ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ಹಣದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಶಿಬ್ಬಂದಿ ಸಾದಿಲ್‌ವಾರು ಇತ್ಯಾದಿ ಖರ್ಚುಗಳು ಸೇರದೆ ಕೇವಲ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಒಂದಕ್ಕೇ ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕ್ಷಾಮ ತಲೆದೋರಿದ್ದುದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಬ್‌ಸಿಡಿಗಾಗಿ ಮೊದಲನೆಯ ವರ್ಷ 160 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಅದರ ಮಾರನೆಯ ವರ್ಷ 125 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಅದರ ಮಾರನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 120 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ, ಹೀಗೆ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದು ಈ ಸಾಲಿಗೆ ಇದನ್ನು 16 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಕೈಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲದ್ದಕ್ಕೆ ತಾನೆ ಹಾಗೆ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಿರುವುದು!

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಹಾಗೆ ಈ ಸಬ್‌ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. 1-8-49ರಲ್ಲಿ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಮತ್ತು 1-8-50 ರಲ್ಲಿ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಈ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಂಚ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಏರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ನೀವು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಮ್ಮಿ ಆಗಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳು. ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಒಟ್ಟು $8\frac{1}{2}$ ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ನಮ್ಮ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾಗಿ ಈಗ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 16 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಸಾಲಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಕಮ್ಮಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತೇವೆ. ಈ ಆಹಾರ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿರುವ ಖರ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು 48 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಆಮದಾಗುತ್ತಿರುವ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಒಂದು ಸಮತೂಕದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೇ ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಾವು 16 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ

(ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.)

ಯಾವ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸಲು ಹರಿಹರ ಬ್ರಹ್ಮರಿಗೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಂದಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯ ಮಾತ್ರದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ನಾವು ನಿರ್ವಂಚನೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳುಂಟಾಗಿರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೇ ತಾವು ಇನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಹೀಗೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು generalise ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಒಬ್ಬರಲ್ಲ, ಇಬ್ಬರಲ್ಲ, ನೂರಾರು ಜನಗಳಿದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಯಾರ್ಯಾರು non-surplus holders ಗಳಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ದವಸವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಕೂಡಲೇ ಆ ದವಸವನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಾಪಸು ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ organization ನ್ನೇ set up ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ತಿರುಮಲರಾಯರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಭಾರತಾದ್ಯಂತವೂ ಇರತಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳೂ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ವರದಿ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂಥಾ ಸಮಿತಿಯವರೂ ಸಹ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿಗೂ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ procurement, distribution ಮತ್ತು preservation ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತೂ ಅದರಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ವರದಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪೈಕಿ ಮೈಸೂರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿನ ಏರ್ಪಾಡು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ, ಬಹಳ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರಿನವರು ಸಬ್ಸಿಡಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದನ್ನು ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅವರು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುವಾಗ service at cost ನೀತಿಯನ್ನನುಸರಿಸುವುದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮ, ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಮೈಸೂರಿನವರು ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿನ ಆಹಾರ ಶೇಖರಣೆಯನ್ನು ಖುದ್ದಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಂಚುವ ಡಿಪೋಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅವು ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಆಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣರಾಯರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಪ್ಪನವರು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಿಜ. ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದವರೇ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು 9 ಔನ್ಸಿಗೆ ಇಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ 'ಬಿ' ಕ್ಲಾಸಿನವರಿಗೆ 10 ಔನ್ಸ್ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ 75 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಇನ್ನೂ ಬಹು ಭಾಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಕೊಡಗಿನಿಂದ ಕೊಂಚ ಬಂದರೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದ್ದೆ, ಇನ್ನು ಸಾಲದು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ; ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲೂ ಸುಮಾರು 12 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಕೋಟಾ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ 4 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇನ್ನೂ ಒಂದೆರಡು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಕೊಡಬಹುದು. ನಾವು ನಿಖರವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಕೋಟಾ ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಈಗ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಏಪ್ರಿಲ್, ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಕೂಡ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರು ಮತ್ತು ಇತರರು ಶೇಖರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಿದೆ, ಅದನ್ನು ನಿಗಾ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮೊದಲು ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಗಲಾಟೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ ನಿಗ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರದ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಶ್ರೀ ನಂಜರಾಜ ಅರಸಿನವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆದು ಅವರ ಸಲಹೆಯು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆದಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಕೂಡ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ನಾನೂ ಅಲ್ಲಿದ್ದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ತಾವು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಭಾರ ಕಡಮೆಯಾಯಿತು. ಅಷ್ಟು ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಮುಂದೆ ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯ ಆಹಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬರಲಾರದು. ಈ ಕಷ್ಟ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಬರುವುದು ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಬಟ್ಟೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ, ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಜನತೆ ರೊಚ್ಚಿಗೇಳುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆದ್ದರಿಂದ ಟೀಕೆ ವಗ್ಗೆರೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ಎಂದು ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಬಟ್ಟೆಯ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆಯ ಅಭಾವವಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳವಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದರು. ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಬಟ್ಟೆ ಅಭಾವವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಅಭಾವ ತಲೆದೋರಿರುವುದು ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ಅಖೈರಿನಿಂದ. ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕೇಳುವವರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಬಟ್ಟೆ ಕೋಟಾ ಕೊಟ್ಟರೂ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಟ್ಟೆ

ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಬೇಡ ಎಂದು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಬಟ್ಟೆವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಅಲಾಟ್ ಆಗಿರುವ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ, ಜನ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೊದಲು ಬಟ್ಟೆ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲಾಟ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಂಚಿಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನವೆಂಬರ್ ಅಕ್ಟೋಬರಿನಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಡಾಲರ್ ಬೆಲೆ ಏರುವಿಕೆಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಇದೇ ರೀತಿ ನೂಲಿನ ಕೋಟಾ ಕೂಡ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ; ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಭಾವ ತಲೆದೋರಿ ಫೆಬ್ರವರಿ, ಮಾರ್ಚಿ—ಈ ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಬಣಾವಸ್ಥೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಕೊರತೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದು ನಿಜ, ಬಟ್ಟೆ ಅಭಾವ, ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ಎಂದು ಟೀಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ; ದಯವಿಟ್ಟು ಮನ್ನಿಸಬೇಕು. ನವೆಂಬರು ಅಕ್ಟೋಬರಿನಿಂದ ಬಟ್ಟೆ ಅಭಾವ ಬಂದಿತು. ಈಗಾಗಲೇ ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತಮಗೊಂಡಿದೆ. ಏಪ್ರಿಲ್‌ನ ಕೋಟಾ ನೋಡಿದರೆ ಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ನೂಲಿನ ಅಭಾವ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇ, ಜೂನಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ಅಭಾವ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಭರವಸೆ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ.

ಆ ಮೇಲೆ, ಕಾಳಸಂತೆ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅನೇಕರನ್ನು ಆಗಲೇ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಮಿಲ್ ಮಾಲೀಕರನ್ನು ಸಹ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಿರಪರಾಧಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹಾಕುವುದು ದೇವರ ಮುಂದೆ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವನು ವೇದನೆಯಿಂದ ಮರುಗುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಯಾರನ್ನೂ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಎಂಥ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯನಾದರೂ, ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅಂಥವರನ್ನು ಅವರು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಸೇವೆಗೆ ಮಾತ್ರ ತಲೆ ಬಾಗಿ ತಪ್ಪಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಲ್ಲೊಬ್ಬರು, ಇಲ್ಲೊಬ್ಬರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಆಪ್ತ ಮಿತ್ರರಲ್ಲೂ ಕೆಲವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಅಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಹೇಳಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಕಷ್ಟ ಬರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಆಹಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ವಿಚಾರ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಉಗಾದಿ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಿಂದ ಬಟ್ಟೆ ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆಯೆ ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಸ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಹೊರಡಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಡಿ ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೆ ಹಂಚಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರುವಾಗ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರೆ ಏನು ಹೇಳುವುದು ? ಮೊದಲು ಮೂರು ಬೇಲುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಬೇಲುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹಂಚಿಕೆಯು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹಂಚಲು ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದೆ. ಬಟ್ಟೆ ಬಡವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಿಗಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಡವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಮಲ್ದಾರರು ನೋಡಿ ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಏಪ್ರಿಲ್, ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಷ್ಟ ನೀಗಬಹುದು.

ಆ ಮೇಲೆ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ವಿಚಾರ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಪ್ರಚಾರವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರೂ, ಪ್ರಚಾರವಾಗಿದ್ದರೂ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರೂ ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಫ್ಯಾಂಪ್ಲೆಟ್ ಹಂಚುವುದು ಹೊರತು ಬೇರೆ ಏನೂ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ಲ್ಯಾನ್ ಇರುವ ಕಡೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶದೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ ಬಹಳ ತಪ್ಪು ಭಾವನೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ತಪ್ಪು ಭಾವನೆ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಯಾರ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ '' ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆ '' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು 'ನೀರಾವರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ' ಅಥವಾ 'ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ತಪ್ಪು ಭಾವನೆಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಜನ ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಲು 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಡಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಈ ಸಂಬಂಧವಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1944–45 ರಲ್ಲಿ 3 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯ ವರೆಗೂ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆಹಾರ ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ನೀರಾವರಿ ಸಹಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ 2–3% ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡೋಣ. ಅನೇಕರು ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ, ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ, ಕಷ್ಟನಿಷ್ಠೂರದಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವಾಗ ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾವ ಯಾವ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಮನನ್ನು ಬಂದಹಾಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆ 1943–44 ರಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೂ ಕೂಡ, ಆಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಹಂಚುವುದು. ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕುವುದು ಮತ್ತು ರೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1949–50 ರಿಂದ ಕೇಂದ್ರದ

(ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು).

ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು, ಯಾವ ಯಾವ ತರಹ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಊಹಾ ಪೋಹದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಂಥವುಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟು, ಮತ್ತು ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1949–50, 1950–51ಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; 1951-52 ಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ 1949-50 ರಿಂದಲೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರ ಖರ್ಚು ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ. ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಟೀಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿರುವವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಣ ಮೋಸ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಬಹು ಭಾಗದವರು ಇದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. 1949–50 ರಲ್ಲಿ 489 ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ; 962 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. 1950–51 ರಲ್ಲಿ 40 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಲೆಕ್ಕ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ 496 ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ; 55 ಹಳೇ ಬಾವಿಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ರಿಪೇರಿ ಆಗಿವೆ. ಒಟ್ಟು 970 ಎಕರೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಬಾವಿಗಳನ್ನೂ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ತೆಗೆಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸಮಾಚಾರ ಬಂದಿದೆ. ನಾವು 500 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ, 500 ರೂಪಾಯಿ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಸಬ್‌ಸಿಡಿಯಲ್ಲಿ 250 ರೂಪಾಯಿ ಕೇಂದ್ರದವರು, 250 ರೂಪಾಯಿ ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳು. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ತುಮಕೂರು, ಕೋಲಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು–ಇಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇವೆ. ಈ ಬಾವಿಯ ನೀರಿನಿಂದ ಎರಡು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವಾಂಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನಿಸಿದರೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾದ ವಿಚಾರ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ. 1949–50 ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಐಟಂ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1949–50 ರಲ್ಲಿ ಮೇಜರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು ಕೇಂದ್ರದೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಅರ್ಧ ಖರ್ಚು ನೀವು ಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳಿ ಅರ್ಧ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ 18 ಮೇಜರ್ ಕೆರೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಬಾಕಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳೆನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಫಂಡಿನಿಂದಲೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ 18 ಮೇಜರ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಸಹ 1951ನೇ ಜೂನ್ ಆಖೈರಿನ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ನಿಯಮ ಹಾಕಿದರು; ಅದನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಅವರು ಸಾಲ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ 18 ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪೈಕಿ 1949–50 ರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ದುರಸ್ತಾಗಿವೆ; ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ; ಜನರು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಹಾರ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಆ ವಿಷಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ; ಅವರು ಹುಟ್ಟು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು; ಖುದ್ದಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಒಂದು ಕೆರೆಯ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 1,000 ಎಕರೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬಂದದ್ದು; ಈ ವರ್ಷ 300 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಹಾಳು ಬಿದ್ದಿದೆ, ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಲ್ಲೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಏನಿದ್ದರೂ ಮಾಯ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೋ ಏನೋ. ಹೀಗೆ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತುಪಡಿಸಿ, ರೈತರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನೀರು ಒದಗಿಸಿ, ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಾಲವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಒರಿಜಿನಲ್ ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಒರಿಜಿನಲ್ ಮೈನರ್ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ, ಮೇಜರ್ ಕೆರೆಗಳಿಗೆ 7 ಲಕ್ಷ 86 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 1–4–1949 ರಿಂದ 31–3–1950 ರ ವರೆಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ; ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಬೇಕಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. 1949–50ರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಪೂರ್ತಿಯಾದ 18 ಕೆರೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ 15 ಲಕ್ಷ 84 ಸಾವಿರದ 276 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿ, ರಂಗರಾಯರು ಮತ್ತು ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸುಂಕೇನಹಳ್ಳಿ, ಪರಶುರಾಮಪುರ, ಗಡಿಮಾಕುಂಟೆ, ತಿಪ್ಪದಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆಗಳು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆರೆಗಳು. ಆ ಮೇಲೆ ಮಾರ್ಕೋನಹಳ್ಳಿ ರೈಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಚಾನಲ್ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದುದಾಗಿದೆ. ಈ 18 ಕೆರೆಗಳ ಪೈಕಿ ಎರಡು ಕೆರೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಉಳಿದ 16 ಕೆರೆಗಳು 1950–51ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಆಖೈರಿನ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆಗಬೇಕು. ಅವಕ್ಕೆ ಈ ವರ್ಷ 10 ಲಕ್ಷ 55 ಸಾವಿರದ 103 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಖರ್ಚಾದ 15 ಲಕ್ಷ 84 ಸಾವಿರದ 276 ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೆರೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಪರಶುರಾಮಪುರದ ಕೆರೆಗೆ ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಸುಂಕೇನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆಗೆ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು, ಗಡಿಮಾಕುಂಟೆಯಲ್ಲೂ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು. ಮೈನರ್ ಕೆರೆ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ 1949–50 ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 690 ಮೈನರ್ ಕೆರೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಆ 690 ಮೈನರ್ ಕೆರೆಗಳ ಹೆಸರಿನ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಓದಬೇಕಾದರೇ ಎಷ್ಟೋ ಹೊತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. Herculon effort ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. 1949–50 ರಲ್ಲಿ 791 ಕೆರೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿತ್ತು; ಅದರಲ್ಲಿ 1—4—49 ರಿಂದ 31—3—50 ರ ವರೆಗೆ 150 ಕೆರೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಖರ್ಚು 8,59,690 ರೂಪಾಯಿ. ಇನ್ನು ಬಾಕಿ ಉಳಿದ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ 641 ಕೆರೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. 1–4–50 ರಿಂದ 31-12–1950 ರ ವರಿಗೆ 100 ಕೆರೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿದೆ; ಅದಕ್ಕೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಖರ್ಚು 5 ಲಕ್ಷದ 12 ಸಾವಿರದ 762 ರೂಪಾಯಿ.

ಅದೇರೀತಿ ಸಣ್ಣಸಣ್ಣ I. C. F. ಕಾಮಗಾರಿಗಳು, ಎಂದರೆ ತೂಬು ರಿಪೇರಿ, ಕೋಡಿ ಉತಾವಣಿ ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹೋದಸಾರಿ 3,000 ದಷ್ಟು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಯಾವ ವರ್ಷದಲ್ಲೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲ, ಎರಡಲ್ಲ 3,000 ಕಾಮ್ಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ 17 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ನದಿ ಕಾಲುವೆಗಳ ದುರಸ್ತಿಯ ವಿಚಾರ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟರು ಮತ್ತು ಇತರ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾವೇರಿ, ಹೇಮಾವತಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಣತೀರ್ಥ ಮುಂತಾಗಿ ಅನೇಕ ನದಿಗಳ ಕೆಳಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಂಗಾರಿ ನಡೆದಿದೆ ಯೆಂಬುದನ್ನು ಆ ಸದಸ್ಯರೇ ನೋಡಿಹೇಳಲಿ. ಹುಣಸೂರು, ಹೆಗ್ಗಡದೇವನ ಕೋಟೆ,ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಈ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ 10-20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳು ರಿಪೇರಿ ಕಾಣದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ಉದ್ದೂರು ನಾಲಾ 10—12 ವರ್ಷದಿಂದ ರಿಪೇರಿಯನ್ನೇ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಮರಗಿಡಗಳು ಏರಿಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆದು ಸಲೀಸಾಗಿ ತಿರುಗಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರು ಹೋಗುವಂತಾಗಿದೆ.

ಮಲೆನಾಡಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಮನಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸೂಳೆಕೆರೆಯ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಮೋಡಿತ್ತು, ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಗೆ ಹಳ್ಳವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದಂಥಾದ್ದನ್ನು ಈಗ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರು ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಸರಿಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಾಗರ ಡಿವಿಜನ್, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿವಿಜನ್ ಕಡೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾಮ್ಗಾರಿಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ವಾರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ತಮಗೆ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ಹಾಗೆಯೇ lard improvement ಸ್ಕೀಮುಗಳು ಮತ್ತು ಪಿಕ್ ಅಪ್ಸ್ ಹಾಕಿಸಿಕೊಡುವುದರಲ್ಲೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾಡಿದೆ. ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಸಾಗರದ ಕೆಳಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು, ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ 1,761 ಪಿಕ್ ಅಪ್ಸ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ತುಂಗಭದ್ರಾ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ವಿಷಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿ.

ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಕಡೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಂಪುಗಳಿಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ 19ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ತುಮಕೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ 16 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಈ ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲೇ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಡಿಮೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿರುವುದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲೇ ಇದೇ ಮೊದಲು. In the briefest time possible we have accorded sanction for so much of expenditure. (ಸಂತೋಷ! ಸಂತೋಷ!) ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಾದರೆ 1949–50 ಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ವರ್ಷವೂ ಇಷ್ಟೊಂದು tempo ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರೇ ಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಯಳಂದೂರು, ಚಾಮರಾಜನಗರದ ಕಡೆ ನೋಡಲಿ, ಒಂದೇ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ 80 ವರ್ಷದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡದಂಥಾದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಆದರೆ ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಅದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಯೋಜನ ಲಭಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ರಾಮಸಮುದ್ರದ ಕೆರೆ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಮೊದಲಿಗಿಂತಲೂ ಅನೇಕ improvement ಗಳಾಗಿವೆ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಕೆರೆಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೀರು ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಈಚೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಆ ಜನರೇ ಎಷ್ಟೋ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Sri H. M. MALLIKARJUNAPPA.—Is the present speed enough to make up the deficit?

The Hon'ble Sri T. MARIAPPA.—I admit that there is a great need to step up food production still more. There is great need to improve the tempo. There is great need to double the speed, to treble the speed. But the difficulty is, the working season of the Public Works Department is only six months. That is the greatest handicap. I promise to do my best, particularly in the field of permanent improvement to irrigation works.

ಇನ್ನು ಬಾಕಿ ಕೆಲವು ಆಹಾರ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕೈಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚಾಯಿತೆಂದು ಯಾರೂ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. ಅವು multiplication of paddy seeds, distribution of paddy seeds, green manure and compost manufacture ಇವುಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇನೋ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮ ಯೋಜನೆ ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ನಮಗೆ ಕೊಡಲಿ. ನಾನದನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. Wisdom is no man's monopoly. ಅನುಭವಸ್ಥರಾಗಿ ಯಾರು ಏನುಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ನಾವು ಅನುಸರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈಗೇನೂ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ multiplication of paddy seeds ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನಮಗೇನೂ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದಲೇ ಅದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಹಣ ನಮಗೆ ವಾಪಸು ಬರುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕಂಪೋಸ್ಟ್ ತಯಾರಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ತಾವು ನೋಡಿ. ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರೂ ಇದನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ನಫೆಕೂಡ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ, ನಿಮಗೆ ನಷ್ಟವಾದರೆ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಮಾತ್ರ ರೈತರಿಗೆ ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶಭಕ್ತರೂ

(THE HON'BLE SRI T. MARIAPPA)

ರೈತಾಭಿಮಾನಿಗಳೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ರೈತರಿಗೇ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವರ್ಷ ಕಂಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅನುಭವವಿಲ್ಲದ ಹಾಸನದ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯವರು ಕೂಡ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಸನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ನೋಡಿದರೆ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ತುಂಬಿದೆಯೆಂದು ಊಹಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಟೀಕೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಹಿಂದಿನವರ್ಷ 1949–50ರಲ್ಲಿ 7,700 ಕಂಪೋಸ್ಟ್ ಗೊಬ್ಬರದ ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿತ್ತು. ಅದೇ ಈ ವರ್ಷ ಈ ಹತ್ತು ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ 7,666 ಗುಂಡಿಗಳಾಗಿವೆಯೆಂದು 42 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ವರದಿಯಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಖಾಸಗಿ ಮಹಾಶಯರು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದುದರ ಫಲವಾಗಿ ಆಗಿರುವಂಥಾದ್ದು. ವಿಲೇಜ್‌ಪಂಚಾಯ್ತಿಯವರು ತೋಡಿಸಿದ ಒಂದೊಂದು ಗುಂಡಿಗೆ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಕೇವಲ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ. ಅದರಲ್ಲೂ ಆದಷ್ಟು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗದಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರೆಷ್ಟು ಗುಂಡಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹಣವನ್ನು ಆಯಾ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೇ ಸೇರಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೂ ನಾವು ಚಾಪೆ ಕೆಳಗೆ ತೂರಿದರೆ ರಂಗೋಲೆ ಕೆಳಗೆ ತೂರುವವರೂ ಕೆಲವರಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ.

ಆಮೇಲೆ ಡೀಸಲ್ ಆಯಿಲ್ ಪಂಪುಗಳನ್ನೂ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪಂಪಿಂಗ್ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿರುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಆಹಾರೋತ್ಪತ್ತಿ ಯೋಜನೆಗಲ್ಲವೆ? ಇಂಥವುಗಳನ್ನಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೇನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ಹೋದ ವರ್ಷ 1949-50ರಲ್ಲಿ 449 ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿಯೂ, ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ 183 ಪಂಪುಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಒಟ್ಟು 2,000 ಪಂಪುಗಳು ಈಗ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಹೈರ್ ಪರ್ಚೇಸ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಮೇರೆಗೂ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 50 ಡೀಸೆಲ್ ಆಯಿಲ್ ಎಂಜಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಹೋದವರ್ಷ 1,60,00 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷವೂ ಆಗಲೇ 30 ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಾಮಾನುಗಳು. ನಿಜ, ಜನರು ಎಷ್ಟು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಷ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸೇರಿದ ವಿಷಯ. ಆದರೂ 1949-50 ಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ವರ್ಷವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ 600 ಟನ್‌ಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿಪರೀತ ಜನರು ಆಗ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರು. ಆದರೆ, ಅದೇ 1949–50ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, 1950-51 ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಸರಬರಾಯಿಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಯುರೇಕಾ ನೇಗಿಲುಗಳನ್ನು	
ಹೋದ ವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ...	252
ಈ ವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ...	351
ಕೆ. ಎಂ. ನೇಗಿಲುಗಳನ್ನು	
ಹೋದ ವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ...	1,459
ಈ ವರ್ಷಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ...	1,200
ಥಾಕೂರು ನೇಗಿಲುಗಳನ್ನು	
ಹೋದ ವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ...	426
ಈ ವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ...	150

ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಾನಾ ತೆರದ ರೈತರಿಗೂ ನೇಗಿಲುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಒಟ್ಟು 3,443 ಟನ್ ಕಬ್ಬಿಣ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ 12,91,000 ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಗಾಡಿ ಪಟ್ಟಿ, ಗುಳ ಮುಂತಾದುವುಗಳು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಈ ಸಾರಿ ಸರಬರಾಯಿಯಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸಿಂಗಾರಿಗೌಡರಿಗೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅವರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರೇ ಬಹುಶಃ ತಮಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಂಕರೇಗೌಡರು ಈಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುದ್ದುರಾಮಯ್ಯನವರೂ, ಇವರು ಮಲ್ಟಿಪರ್‌ಪಸಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಗಾಡಿ ಪಟ್ಟಿ, ಗುಳ ಇವುಗಳಿಗಾಗಿ ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 4,375 ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರಾಯಶಃ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಗುಳ ಮತ್ತು ಗಾಡಿ ಪಟ್ಟಿಯ ಅಭಾವ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಲ್ ನಂಜರಾಜ ಅರಸಿನವರು.—ಇದು ಕಾಳ ಸಂತೆಗೆ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಹಾಗಾಗದೇಯಿರುವಂತೆ ನಾವು ಆಯಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೇ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 80 ಜನರು stockists ಇದ್ದಾರೆ, ಇವರಿಗೆ non-agricultural purposes ಗಾಗಿ ಬೇರೆ ಕೋಟಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬಾಕಿಯದನ್ನು ಇನ್ನಾವ ಖಾಸಗಿ ವರ್ತಕರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಈಗ ಜಿಂಕ್‌ಷೀಟುಗಳು ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಅಸ್ಸಾಮಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಸುಮಾರು 20 ಟನ್‌ನಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಬಂದಿದೆ. ಎಂದರೆ 16,800 ಷೀಟುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆಲ್ಲ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅಸ್ಸಾಮಿನಲ್ಲಿ ನಿರಾಶ್ರಿತರು ಗುಡಿಸಲುಗಳನ್ನಾದರೂ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲೆಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ಈ ಕಡೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಒಂದು confusion ಇತ್ತೋ ಅದು ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಮುಂದುವರಿದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು

ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೆಮಿನಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಸಹಕಾರ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಏರ್ಪಾಡಾದ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ 12 ಸಂಘಗಳು 1,718 ಎಕರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗ, ಕೇವಲ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು. ಇಷ್ಟು ಅಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಷ್ಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವಷ್ಟು ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಾರೂ ಅತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಯೋಗ ; ಇದು ನಿಷ್ಕಾಮ ಕರ್ಮದಿಂದ ಸಾಧಿಸಿದರೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಪ್ರಯೋಗ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ.

ಇನ್ನು ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ವಿಚಾರ ಬಂದಿತು. ಸ್ಪೇರ್ ಪಾರ್ಟುಗಳಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವರ್ಕ್‌ಷಾಪ್ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಖಾಸಗೀ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆವು. ಈಗಾಗಲೇ ಖಾಸಗಿ ಜನರು 11 ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಕೆರೆ ನಾಲೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಹೋದ ವರ್ಷ 150 ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಈ ವರ್ಷ ನೂರು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ಅಣೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟಾಗಿಯೂ ಆಹಾರೋತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಂಬುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಹಾರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಯಾರೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಎಕರೆಗೆ 6·8 ಪಲ್ಲ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದುದು ಈಗ 8·6 ಪಲ್ಲ ಆಗಬಹುದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಕರೆಗೆ ಸರಾಸರಿ 11 ಪಲ್ಲ ಬೆಳೆಯುವವರೆಗೂ ಈಗ ಹೆಚ್ಚಿರುವ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಅದು ಆಗದೇಯಿದ್ದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೊದಗಿರುವ ವಿಪತ್ತನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಖುಷ್ಕಿ ಬೆಳೆಯಂತೂ ದೇವರು ಹಸನ್ಮುಖಿಯಾಗಿ ಅವನ ವರ ಪ್ರಸಾದ ದೊರೆತರೆ ಸರಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ, ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆಯಾದರೆ ಸರಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹಾಕಿದ ಪೈರೆಷ್ಟೂ ಒಣಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆಹಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೇ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದು, ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಬರೆಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ಪ್ರಕೃತಿ ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯ ಇಬ್ಬರೂ ಚಂಚಲ ಸ್ವಭಾವದವರು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕಷ್ಟ.

ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಟೀಕೆ ಬಂದವು. ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಟೀಕೆಗಳೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಹಿಸಿದರೆ ಉತ್ತಮವೆಂದು ತೋರಿತು. ಖಾಸಗಿ ಮನುಷ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಹೀಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ preaudit ನಿರ್ಬಂಧವಿದ್ದುದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಡಿಟರು ಚೆಕ್‌ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಮಾಡಿದೆವು, ಆ ಮೇಲೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರು ಚೆಕ್ ಮಾಡಿ ಸರ್ಟಿಫೈಮಾಡಿದರೆ ಹಣ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಮಾಡಿದೆವು. ಇದೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೇ ವಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಸುಮಾರು 19 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪೈಕಿ 4,002 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿನಾ ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳಿವೆ. ಈ 4,002 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಂದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. 19 ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳೂ 12,598 ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿವೆ. ಕೆಲವು ಬೇಚರಾಕ್ ಹಳ್ಳಿಗಳೂ ಇವೆ. ಇವು ಎಷ್ಟೇ ಇರಲಿ, ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ 17 ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆಯೆಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನು ಕೇವಲ 4,002 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳು ಬೇಕೆಂದು ವರದಿ ನಮಗೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಏನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದಿರಿ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಬಾವಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ. 2,467 ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿಯೇ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಖಾಸಗಿ ಬಾವಿಗಳೂ ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಜೋಯಿಸರು.—ಈ 4,002 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳೇ ಇಲ್ಲವೆಂತಲೋ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾವಿಗಳಿಲ್ಲವೆಂತಲೋ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾವಿಗಳಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಖಾಸಗಿ ಬಾವಿಗಳು, ಕುಂಟೆಗಳು ಮುಂತಾದುವುಗಳ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ 4,002 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಬಾವಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿಯೇ 2,424 ಬಾವಿಗಳಿವೆ, ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ. ಆದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀತಿ ಏನೆಂದರೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಭಾವಿ ಇದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರೂ ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಅನರ್ಹತೆಯೂ ಇರಬಾರದು, ಯಾವ ಅಡಚಣೆಯೂ ಇರಬಾರದೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.—ಹರಿಜನರೂ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ; ಇತರರು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಯೆ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವಿರಬೇಕು, ಸವರ್ಣ ಹಿಂದುಗಳಂತೆಯೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.—ಸರ್ಕಾರಿ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೂ ಅ ವ ಕಾ ಶ ವಿ ರ ಬೇ ಕೆಂಬುದು. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಮೂಲ ಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇತರರೂ ಆ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೊಪ್ಪುತ್ತಾರೆಯೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸವರ್ಣ ಹಿಂದುಗಳೂ ಕೂಡ ತೆರೆದ ಹೃದಯದವರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲರು, ಎಷ್ಟೇ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೂ ಸವರ್ಣ

(ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.)
ಹಿಂದುಗಳು ತಮ್ಮ ಹೃದಯವನ್ನು ತೆರೆಯದೇ ಹೋದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೇ ಈಗ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ನಾನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸವರ್ಣ ಹಿಂದುಗಳನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಜ್ಞಾನದಿಂದ ಇಂತಹ ಪ್ರತಿಬಂಧಕಗಳು ಹರಿಜನರಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಇಂತಹ ಕಷ್ಟಗಳಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪಿಸಲು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಎಷ್ಟು ಗ್ರಾಮುಗಳಿಗೆ ಬಾವಿಗಳಿಲ್ಲ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—4,002 ಗ್ರಾಮುಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ತಿಳಿದುಬಂದಿವೆ. 17 ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪೈಕಿ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಈ ವರ್ಷ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ತಾವು ತಿಳಿಸಿದುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಬಾವಿಗಳೋ ಅಥವ ಹರಿಜನರ ಬಾವಿಗಳೋ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು, ಇವರು ಹರಿಜನರು ಎಂಬ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೇ ಇರಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನು ರಸ್ತೆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಇವು ಬಹಳ ನಾದುರುಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ರಸ್ತೆಗಳು ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತವೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವರ್ಕ್ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಗಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಇಲಾಖಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನವಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಭಾರತದ ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಅಷ್ಟೇನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಗಳಲ್ಲೂ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವುಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಮ್ಮಿ ಮೊಬಲಗು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪಕ್ಕದ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾದ ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಶೇಕಡ 19. ನಮ್ಮದು ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಮ್ಮಿ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಕೇವಲ ಮಿನಿಮಂ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಾಗಲೇ 1949ರಲ್ಲಿ ರಿಟ್ರೆಂಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಂಶ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನದಲ್ಲಿರಬಹುದು.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—May I know the total outlay in the State of the Public Works Department?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಹೀಗೆ ಈ ಬಾಬಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ total outlayಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬಗ್ಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ಖರ್ಚು ಶೇಕಡ 10ರಷ್ಟು ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೂ ಮಾನ್ಯ ಇಮಾಂರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಬೇಗ ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಗ ತರೀ ವ್ಯವಸಾಯ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೀರು ಸಾಗಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಘನೋದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಈಗಾಗಲೇ ವಿಪರೀತ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ನುಗು ಮತ್ತು ತುಂಗಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ತ್ವರಿತದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸಹಾಯ ಒದಗಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟನ್ನು ಕೂಡ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂಬ ಇರಾದೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮದ್ರಾಸಿನ ಒಬ್ಬ ಪ್ರವೀಣರು ಬಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ಕೂಡ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇಕೆ ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಟ್ಟಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ annual grant ಹೆಚ್ಚಾಗದ ವಿನಃ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ರಸ್ತೆಗೆ ಈ annual grant 50 ರೂಪಾಯಿ, 75 ರೂಪಾಯಿ, 100 ರೂಪಾಯಿ ಹೀಗಲ್ಲಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ 150 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಆಗಲೇ ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅವರು ತಿಳಿಸಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆ ಒಂದೇ ಹಾಗೆ peculiar ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದರಂತೆ ಇರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿವೆ. ಹಾಗೆ 1943-44ರ annual grant ನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸದ ವಿನಃ ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ನಾನೂ ಸಹ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 2,269 ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು State Fund Road ಇರುತ್ತೆ. ಈ ಪೈಕಿ 500 ಮೈಲಿಗಳಿಂದ 1,000 ಮೈಲಿಗಳಿಗೇ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರತಕ್ಕಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿವೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಸ್ತೆಗಳ ಪೈಕಿ 1,955 ಮೈಲಿಗಳು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳವರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಇಲಾಖೆಯವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ 1,603 ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ರಸ್ತೆ ಇರುತ್ತೆ. ಇನ್ನೂ 2,908 ಮೈಲಿಗಳು ಐ.ವಿ.ಸಿ. ರಸ್ತೆಗಳಾಗಿರುತ್ತೆ. ಈ ಇಂಟರ್-ವಿಲೇಜ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಯಾವಾಗ ಪ್ರಥಮತಃ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತೋ ಆಗ ಮಾಡಿದ್ದಂಥ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಈ ತಹರ್‌ವರಿವಿಗೂ ರಿಪೇರಿ ವಗೈರೆಗಳೇನೂ ನಡೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹಣದ ಅಭಾವದಿಂದ ಹೋದ ವರ್ಷ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳು ರಿಪೇರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅವು ಸಹ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿ ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಈಗ ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತವೂ ಇರತಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಈಗಾಗಲೇ ಮೂರಾವರ್ತಿ ಕಲೆತು ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ವಿಚಾರ ವಿನಿ

ಮಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳವರು ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಲೇಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ tentative ಆಗಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಉಭಯ ಪಾರ್ಟಿಗಳೂ ಒಂದಾಗಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ರಸ್ತೆ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಪೈಕಿ ವರ್ಷ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮೂರನೇ ಎರಡು ಭಾಗ ಅಥವಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿಸಲೇಬೇಕೆಂಬ ಆಸಕ್ತಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ratification ಆದೊಡನೆಯೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವರೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಜೋಯಿಸರು — ಈ ರಸ್ತೆಗಳ ರಿಪೇರಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರಿಗೇ ತಾವೇಕೆ ಕೊಡಬಾರದು?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಸಲಹೆಯೇನೋ ಬಹಳ ಇಂಪಾಗಿದೆ. Working expenditure ಸಹ ಕಮ್ಮಿ ಆಗುತ್ತೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಕೆಲವು ಮಲೆನಾಡು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರು ಹಾಗೆ ಸರ್ವೀಸು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಈ ರಸ್ತೆಗಳಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಟಾರ್ ಮಾಡುವುದಿರಲಿ, ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಗುಂಡಿ-ಗುದ್ದರಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮುಚ್ಚಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು ಅನಿಮಲ್ ಹಸ್ಬೆಂಡ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಡೂಪ್ಲಿಕೇಟ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಗಲೇ ತಪ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ poultry farm ಗೆ ಇಡಲಾಗಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸಿ ಆಯಾಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರುಗಳೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಬಾಬನ್ನು ಸಹ ಅದೇ ಅನಿಮಲ್ ಹಸ್ಬೆಂಡ್ರಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಏಗಚಿಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕುರಿ ಸಾಕತಕ್ಕ ಫಾರಂನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಟಗರುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮೊದಲು ಎಂದು ಆ ಫಾರಂನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ 200 ಕುರಿಗಳನ್ನಿಡಲಾಗಿತ್ತೋ, ಅಂಥಾ ಕಡೆ ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದೆ, ಈ ದಿವಸ ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಅದೇ 200 ಕುರಿಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಪರ್‌ವಿಷನ್ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಿಬಂತು. ಹೀಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಉದ್ಯಮಗಳು ಫಲದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಗಂಡ ಕೂಡಲೇ ತಪ್ಪಿಸಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಖರ್ಚುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಫಲದಾಯಕವಾದ ಉದ್ಯಮಗಳಿರುತ್ತವೋ ಅಂಥವುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಫಾರಂನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅಂದರೆ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಫಲಪುಷ್ಪಗಳ ಮತ್ತು Vegetable Farm ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಹ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಮಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಏಕಾನಮಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಸಹ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಸುಬ್ಬರಾಯರು ರೇಷ್ಮೆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಬಹಳ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೆರವು ನೀಡಿರುವುದರ ಫಲವಾಗಿ ಈ ದಿವಸ 50 ಸಾವಿರ ಸಂಸಾರಗಳು ಈ ಕಸಬಿನಿಂದ ಅಂದರೆ ಗೃಹಕೈಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 90 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಪ್ಪಲ ನೇರಿಳೆ ವ್ಯವಸಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಉತ್ತಮತರಹೆ ರೇಷ್ಮೆ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಬಿಳಿಗಿರಿರಂಗನಬೆಟ್ಟ ಮತ್ತು ಕೆಮ್ಮಣ್ಣುಗುಂಡಿ, ಇತ್ಯಾದಿ high level area ದಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಳೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುತ್ತೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಸೈನ್ಯದ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಿಳಿಸಲು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಸೈನಿಕರ ಬಗ್ಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಇರುವ ಹಾಗೆ ನಮಗೂ ವಿಶೇಷ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿದೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ಬಾಕಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಲೇ Adviser to state forces ಆದ ಕರ್ನಲ್ ರಾಜ್‌ರವರೂ ಸಹ ಬಂದು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ವಿ. ಪಿ. ಮೆನನ್‌ರವರ ಒಂದ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಂದಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಯಾರ್ಯಾರು ಅರ್ಹರು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಸ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರೂ ಸಹ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ನಮಗೆ ಬರೆದಿದ್ದರು. ಅವರೂ ಅವರ ಮಿತ್ರರೂ ನಮಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಿದರೆ ಇದು ಫಲದಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಭರವಸೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಬಾರದು, ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೊದಗಿರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮಿಕ್ಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಸಚಿವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಆಮೇಲೆ ಪೋಲೀಸ್ ವಿಚಾರ. ಈಗ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಭಾರತದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆಯೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ತೆಲಂಗಾಣ, ಪಶ್ಚಿಮ ಗೋದಾವರಿ, ಹೈದರಾಬಾದು, ಕೃಷ್ಣ, ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ, ಬೀಹಾರ, ಯು. ಪಿ. ನಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಿಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಜೋಯಿಸರು.)

ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. 1948–49ರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತಮಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಉದ್ರೇಕ ಬರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗಿದ್ದುವು. ವಿಮಾನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲೂ ಗಲಭೆಯಾದಾಗ ಸಹ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕೈಲಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತಂದು ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಜನರಲೈಸ್ ಮಾಡಿ ಇತರರಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ನೋಯುವಂತೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪೋಲಿಸಿನವರ ಕರ್ತವ್ಯ ಬಹಳ unpleasant, ಯಾವಾಗಲೂ ನಿಷ್ಠೂರ ಬರುವ ಕಾರ್ಯ; ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಕಠಿಣ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗಲೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾರು ದೇಶಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಬಲ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಎಷ್ಟೋ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಿದ್ದವರೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನರ ಮೇಲೆ ಛಾರ್ಜುಷೀಟು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. 1946–47ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 34·1 ಮತ್ತು 1949—50ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 54·2 ಕನ್ವಿಕ್ಷನ್ ಆಗಿವೆ. 1948–49ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 76 ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಕೇಸುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು 1949—50ರಲ್ಲಿ ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 99·5 ಕೇಸುಗಳಿಗೂ ಛಾರ್ಜುಷೀಟು ಹಾಕಿದೆ. ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಮಾಚಾರ ಗೊತ್ತಾದ ಕೂಡಲೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಆರ್ಡರು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಆದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿಶೇಷ ಪೋಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ ವ್ಯಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲಕ್ಕೆ 24 ಜನರಂತೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕಳುಹಿಸಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಡಿ. ಐ. ಜಿ. ಆಗಿ ನೇಮಕಮಾಡಿದೆ ಬೇರೆ ಒಬ್ಬರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿದೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿದೆ. ಜನರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯಿದೆಯೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ. ಅನೇಕರು ಸಹಕಾರಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿರುವವರು ಬಂದು ಈ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ವರ್ತಮಾನವಿದೆ. ಈಚೆಗೆ ನಡೆದ ಡಕಾಯ್ತಿ ಕೃತ್ಯಗಳ ಪತ್ತೆ ತರದೂದಿನಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಶಾಯಿಯವರಿಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಕೂಡಲೆ ಆರ್ಡರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ನೀಡಬೇಕು, ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ತಪ್ಪುಮಾಡಿರುವವರನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಡರು ಮಾಡಿ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಕಾಗದ ಸಹ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಡಿ. ಐ. ಜಿ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೇರಿ ಮೀಟಿಂಗ್‌ಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರು ಪೊಸಿಷನ್ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಕೋಲಾರದ ಬಂಗಾರದ ಗಣಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2½ ತಿಂಗಳು ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಆದರೂ ಏನೂ ಗಲಾಟೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡಿದೆ. ಡಕಾಯ್ತಿಯು ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆಗಿರಬಹುದು. ಅದು ನಮ್ಮ ದೇಶದವರಿಂದಲೇ ಬಹುತೇಕ ಜರುಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಣ ವೆಚ್ಚವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೆದರುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಭರವಸೆ ಬರಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಂದೂಕದ ಲೈಸೆನ್ಸುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಭೆ ಮುಗಿದವೇಳೆ ನಾನು ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಹೇಳಿದನಂತರ ಅವರ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂಬ ಧೈರ್ಯಬಂದಿದೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಂದಲೇ ರಕ್ಷಣೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಅಮೋಘವಾದ ಆಸೆಯಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿರುವ ರಚನಾತ್ಮಕ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು (ರೆವೆನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಸಚಿವರು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷಮಹಾಶಯರೆ, ವೇಳೆಯಾಗಿದೆ; ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವಿರುವ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಡಳಿತ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಉಪಯುಕ್ತ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಈ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯೊಳಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅವನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಮೂರು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಕೆಲವರು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸರ್ವಿಸ್ಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿರಾಧಾರವಾದುದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ವಿದ್ಯಮಾನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯೊಳಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಕೆಟ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಜರುಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ರುಜುವಾತು ಮಾಡಬಲ್ಲೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸರ್ವೀಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದೆರಡು ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಬಲವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದಂಶವನ್ನು ಪ್ರಥಮದಲ್ಲೇ ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ಕಳೆದ 2½ ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಎಂದರೆ ಕಳೆದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಆಖೈರಿಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿರುವ ಬಂಡವಾಳ 23 ಲಕ್ಷದ 4 ಸಾವಿರದ 86 ರೂಪಾಯಿ. ಆ ಪೈಕಿ ಇದುವರೆಗೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು gross earnings 59 ಲಕ್ಷದ 95 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ. ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯವಿರುವಾಗ ಅದರ ಖರ್ಚು 54½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ನಿವ್ವಳ ಉತ್ಪನ್ನ 2½ ವರ್ಷ

(ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.)

ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆಯೆಂದೇ ನನಗೆ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಬಸ್ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ನಾನಿದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ಅಥವಾ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದಲೂ ನಾನು ಹೇಳಿರಬಹುದೆಂದು ತಾವು ತಿಳಿಯಕೂಡದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಸಂಚಾರ ಸೌಕರ್ಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಸ್ಸುಗಳ ಅಭಾವವನ್ನು ಹೇಳಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ, ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಜನರು ಈ ಬಸ್ಸುಗಳು ಬಂದಮೇಲೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬದನ್ನು ತಾವೇ ನೋಡಬಹುದು. ಆದರೂ, ಹೀಗೆ ಬಸ್ಸುಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಯೋಜನೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೀಗೆಯೇ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅದಕ್ಕೆ (ಗಾಡಿ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ) ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನೂ ನಾವು ಮನಗಂಡು ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು.—ಗಾಡಿ ಖಾಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಜನರನ್ನು ಹತ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ !!

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—The question of making it a corporation is also a point to be considered.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಹೌದು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಇತರ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ, ಮದ್ರಾಸು, ಹೈದರಾಬಾದು, ತಿರುವಾಂಕೂರು ಸರ್ಕಾರಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಇರುವುದು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಓಡಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ಬಸ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಎರಡು-ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಾದರೂ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಅಲ್ಲಿನ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವರ್ಷ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಭಾಷಣಮಾಡುತ್ತಾ ಈಸಾರಿಗೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ತಿರುವಾಂಕೂರು ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡುವುದಾದರೆ—ತಿರುವಾಂಕೂರೆಂಬುದು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ pioneer ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು—ಅಂಥವರ ಗತಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಇವತ್ತಿನ ಡೆಕ್ಕನ್‌ಹೆರಾಲ್ಡ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಸಂಪಾದಕನ ಲೇಖನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಯಬೇಕು. 5 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದರೆ 1,000 ಬಸ್ಸುಗಳು ಮತ್ತು 4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡವಾಳ ಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯ ಇದು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಿಸುವಂತೆ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಬಿಲ್ ಮುಂತಾದುವು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಬರಲಿವೆ. ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಜಾರಿಗೆ ಬರಬಹುದು. ಆದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾವೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೂ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆಯೆಂಬುದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ಸಮಿತಿಯವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಪಾನನಿರೋಧದ ವಿಚಾರ. ಇದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸವೆಂದು ಕೆಲವರು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಅಂಥಾದ್ದೇನೂ ಅಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳ್ಮೆ, ಸಹನೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಇದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಇದನ್ನು ಈಗಲೇ ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಶ್ರೇಯಸ್ಕರವಲ್ಲವೆಂದು ನಿನ್ನೆದಿನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದಂಶವನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯೆಂಬುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಒಂದೇಸಾರಿ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಹೆಚ್ಚಿ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಯೋಗ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ಇದುವರೆಗೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು consolidate ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ವಿಹಿತವಾದ್ದೆಂದು ಅನೇಕರು ಈಗ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆಯೆನ್ನಬಹುದು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲೇ ನಾವದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗುಂಟಾಗುವ ಆದಾಯದ ಖೋತಾವನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೂ ಅದರ ಮೇಲೆಯೇ ನಾನು emphasise ಮಾಡುವವನಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಮೊದಲೇ ಒಂದೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಎಂದು ಕ್ರಮೇಣ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಹೊರಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ತೋರುತ್ತೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಏಕದಂ ಒಂದುಸಾರಿ ಮೂರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟು, ಇನ್ನೊಂದುಸಾರಿ ಎರಡು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಎಂದು ಎರಡೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 5 ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಈಗ ಮುಂದುವರಿಯದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಜನರು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡುವುದಾದರೆ, "some coffee planters of Chikmagalur District have represented that prohibition of toddy has seriously affected the health and availability of plantation labour" ಎಂದು ಅವರುಗಳು ಒಂದು ಅರಿಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೂ ಸರಿಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ "an appreciable number of labour working in the estates of Chikmagalur District have migrated to other parts." ಎಂದು. ನಾನೇನೂ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇ ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಆದರೂ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯೋಣವೆಂದು ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು "toddy

ದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಈ 27-28 ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಆಖೈರಿಗೆ 5½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಡಿಪ್ರೀಸಿಯೇಷನ್ ಫಂಡನ್ನು ತೆಗೆದಿಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ 9 ಲಕ್ಷದ 64 ಸಾವಿರದ 485 ರೂಪಾಯಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವರೆಗೆ ಜಮಾ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಮೊಬಲಗು 15 ಲಕ್ಷದ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ. ಅಂತೂ ಒಟ್ಟು 7¾ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಇನ್ನು ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಹೋದವರ್ಷ ಎಂದರೆ ಪ್ರಸಕ್ತಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 58ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ 9 ಸಾವಿರ ಎಂದು ತಪ್ಪಿ ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ, 29 ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ಉತ್ಪನ್ನ ಇನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಬರುವುದರಿಂದ 32–33 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕಳೆದ ಸಾಲಿಗಿಂತಲೂ ಈ ಸಾರಿ ಕಮ್ಮಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಬಲವಾದ ಕಾರಣ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ದಸರಾ ಉತ್ಸವ ಕಳೆದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆಗದೆ, ಅದರಿಂದ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೇ ಹೋಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಹಿಂದಿನ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು ನಡೆದಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಬಸ್ಸುಗಳ ಓಡಾಟವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಾವುವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿದ್ದರಲ್ಲಿ 2½ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆದರೂ ಕೂಡ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. There is scope for improvement ಎಂಬುದಾಗಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅನುಭವದಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ವರ್ಕ್‌ಷಾಪ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದದ್ದು ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆ ಆಯಿತು. ಈಗ ಒಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜನಿಯರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ವರ್ಕ್‌ಷಾಪ್ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಈಗ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಇರತಕ್ಕ ನಿಜಾಂಶ. ಏಕೆಂದರೆ ದಿನವಹಿ 2-3 ಬಸ್ಸುಗಳು ಅಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ವಾಸ್ತವಾಂಶ, ನಿಜವಾದ ಮಾತು. ಆದರೆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು practical man ಆಗಿ ಲೋಕಾನುಭವವಿರತಕ್ಕವರು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬಸ್ ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರು 30 ದಿನದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುವಾಗ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನವಾದರೂ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಆ ರೀತಿ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ದಿನವಹಿ ಓಡಾಡತಕ್ಕ 120 ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ದಿನ ಒಂದೊಂದು ಬಸ್ಸಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ತೊಂದರೆ ಆಗಬಹುದು ಎಂಬುದು ಅನುಭವಪೂರ್ವಕವಾದ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಹೆಚ್ಚಿನದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ, (ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ). ಆ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಈ ವರ್ಷ ಉತ್ಪನ್ನ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಇದ್ದ ಬಹಳ ಬಲವಾದ ಕಾರಣಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಸ್ ಡ್ರೈವರುಗಳು ಮತ್ತು ಕಂಡಕ್ಟರುಗಳು ಅನೇಕರು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದೂ ಸೇರಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿದವರಾಗಿ ಕೆಲವು ಸೂಪರ್‌ವೈಜರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಅವರ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಚೆಕ್ಕಿಂಗ್‌ಮಾಡಿಸಿದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ದಿನವಹಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹಣ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಡ್ರೈವರ್ ಮತ್ತು ಕಂಡಕ್ಟರುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕರಿಯಪ್ಪನವರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ, ಆ ರೀತಿ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದವರಲ್ಲಿ ಡ್ರೈವರುಗಳ ಪೈಕಿ 20 ಜನರನ್ನು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, 22 ಜನರನ್ನು ಸಸ್‌ಪೆನ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಕಂಡಕ್ಟರುಗಳ ಪೈಕಿ 177 ಜನರನ್ನು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, 60 ಜನರನ್ನು ಸಸ್‌ಪೆನ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿಡಲಾಗಿದೆ. ಚೆಕ್ಕಿಂಗ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಂತಾಗಿದೆ ಎಂದ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಾದರೆ, ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿರುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಮುಂದೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ, ಅದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಆಭಾರಿ ಆಗಿರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಇಷ್ಟು ಬಸ್ಸುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಕೃಪಾದೃಷ್ಟಿ ದಿನವಹಿ ಬೀಳುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ವಂದನಾರ್ಹರು. ಈ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಮಹನೀಯರುಗಳಿಗೆ ನಾನು ವಂದಿಸಲೇಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಬಸ್ ಪರ್ಮಿಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಎತ್ತಿನಗಾಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದ್ದಂಥಾ ರೈತರಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಫಾಯಿದೆ ಹೋಯಿತು. ಈ ನೀತಿ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಮಾರ್ಗ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಎತ್ತಿನ ಬೆಲೆ, ಎತ್ತಿನಗಾಡಿಯ ಈಗಿನ ಬೆಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮೇಲಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಎತ್ತಿನಗಾಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಷ್ಟೋ ಬೇಗ ಹೋಗುವ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಏರೋಪ್ಲೇನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಂಥ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರು ತಾನೆ ಅದನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ ? ಮತ್ತು ಎತ್ತು ದುಬಾರಿಯಾಗಿರುವಾಗ, ಎತ್ತಿನಗಾಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾಡಿಗೆ ಗಿಟ್ಟದಿರತಕ್ಕ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಜನ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೇಳತಕ್ಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮುಖಂಡರ ಸಂಖ್ಯೆ

has a considerable food value and is also rich in vitamins " ಎಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಿ ಅನುಭವಸ್ಥರಾದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಹೊದಸಾರಿ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ " toddy may be re-introduced urgently " ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಜನಾಬ್ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ್ರವರು.............. ....

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಸರ್ಕಾರದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಅದನ್ನು ಕೊನೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 25ನೆಯ ನಂಬರಿನ ನಿರ್ಣಯ ಕೂಡ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ go slow policy ಅನುಸರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೂ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದೇನೇ ಇರಲಿ, ನಾನು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಂಡು, ನಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮೊದಲನೆಯ ಸಾರಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಾಗ ಬಹಳ ಮೆಹನತ್ತಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದುದರ ಮೇಲೆ 1948–49 ರಲ್ಲಿ 1,668 ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದೆವು ಹೋದ ವರ್ಷ 1949–50 ರಲ್ಲಿ 981 ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದೆವು. ಇದರಿಂದ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ಇಳಿಸುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವರ್ಷ 11 ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವ ಕೇಸುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ 7,986 ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೇಸುಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ವಸೂಲಾಗಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ದೇಶಕ್ಕೆ ಆದಾಯ ಬಂದಂತಾಯಿತು.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ನೋಡುವುದಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ ನಿಂತು ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿತೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. 20,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ಇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಡೆಸಿಹಾಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಮೊದಲು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಯುಕ್ತ.

ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದುದರ ಉದ್ದೇಶ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದರು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ, ಈ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಾವೀಗ ಪಾನನಿರೋಧದಿಂದ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಣಕ್ಕೂ ಈ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಿಂದ ಬರುವ ಹಣಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸೂಚನೆ ಬಂದದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಮದ್ರಾಸಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾದರೋ ಅಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು 1938–39ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರು. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಿಂದ 17–18 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ 17 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ಬರುವ ವರಮಾನಕ್ಕೂ ಆಗುವ ನಷ್ಟಕ್ಕೂ ಸರಿಹೋಯಿತು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮಗಾಗುವ ಖೋತಾವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗೂ ಒದಗಿಸದೆ ಇದ್ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಜನರ ನೈತಿಕಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧಕವಾದ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ್ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಖೋತಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಹಣವನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ನಾವು ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಕೈಬಿಡುತ್ತೇವೆಂದೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನ ವರ್ಗದವರೂ ಇತರರೂ ಜಮೀನು ದರಖಾಸ್ತು ಹಾಕಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಟೀಕೆ ಬಂದಿತು. ಇದು ಸಾಧುವಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1943–44ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಡುವಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಜಮೀನಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 81 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಅಥವ 80 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಕರೆ. ಈ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಲಾಗಾಯ್ತು ಆಗಸ್ಟ್ 1950ರವರೆಗೆ 3 ಲಕ್ಷ 15 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು 60 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯನ್ನು ವಜಾಮಾಡಿದೆ. ಉಳಿದದ್ದರಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಎರಡು ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ವರದಿಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. 1942–43ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ 1948–49ನೆಯ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನು 40 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಯಾವ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. 1949–50ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 51 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹೋದವರ್ಷ 60 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ನಿಮ್ನ ಪಂಗಡದವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉದಾರವಾದ ನೀತಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ 1942–43ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಒಟ್ಟು 45 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು 13 ಸಾವಿರ ಜನ ದರಖಾಸ್ತುದಾರರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. 1949–50ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 12 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಹರಿಜನರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಮತ್ತು ಔದಾರ್ಯವಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ಮೀರಿರಲಿಲ್ಲ.

1949–50ರಲ್ಲಿ 11,942 ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಆರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಸಾಲದೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.—ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಲಾಯಕ್ಕಾದ ಜಮೀನುಗಳೆಷ್ಟಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಇನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಈಚಲು ವನದಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಐದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ 1¾ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಈಚಲು ವನದ ಪ್ರದೇಶವಿದೆ. ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ತಿಂಗಳು ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು 40 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯವರೆಗೆ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ, ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಜಮೀನಿಲ್ಲದ ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. "Preference shall be shown to landless people belonging to the depress d classes" ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದೆ.

ಅಮೃತಮಹಲ್ ಕಾವಲಿನಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಜಮೀನು 93 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಇದೆ. ಈ ವರ್ಷ 4,600 ಎಕರೆಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು assessed cultivable lands 6 ಲಕ್ಷದ 95 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 32 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದಾಸಪ್ಪನವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಹೋದ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಿಂದ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ 18 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಗೋಮಾಳದ ಜಮೀನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಉದಾರವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಗೋಮಾಳವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಕೊಡುವುದು ಕಷ್ಟವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅನ್ಯಥಾ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 1942ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದೀಚೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 78,823 ಎಕರೆ. ಒಂದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಕಾಲ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು, ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಹಾಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಕೇಸುಗಳನ್ನೇ ಬೇರ ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂಬುದು ಅರ್ಥಸಚಿವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. Accidental fire ಆದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಕರ್ತವ್ಯ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಇದಕ್ಕಾಗಿ 32 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಇಂತಹ ಅನರ್ಥಗಳಾದರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ರಿಲೀಫ್ ಫಂಡಿನಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour).—Sir, I do not propose to take much of the time of the Hon'ble Members for the very good reason namely that Hon'ble Members have been kind enough to spare me much of their criticism. The few portfolios in my charge have received general commendation at the hands of Hon'ble Members and I am very grateful to them for it. Law, Labour, Electricity, Prisons and two minor items, House Rent and Beggar Colony are in my charge. In respect of these, I heard only one or two criticisms about electricity and I shall deal straight away with them.

The Hon'ble Leader of the Opposition was glad that we were making very good progress in electrical advancement in this State and said that we had better go a bit slow consolidating what we have done so far. Sir, while expressing my gratitude for that commendation, I wish also to point out that this is not the time for us to rest on our oars because facts are compeling. There is the book entitled Electrical Development in Mysore, which I have distributed among the Hon'ble Mebmers -I do not know if all of them have got it--and I just refer to the figures there. You will find that at Sivasamudram and Shimsha and Jog together we now generate 142,000 kilowatts. Already the peakload is 96,000 k.w. and we are immediately faced with having to supply 30,000 k.w. to Bhadravati for the electric pig iron furnaces which are now coming into operation. And then we have entered into agreements with the Governments of Bombay and of Madras to give 11,500 k.w. to Bombay and 10,000 k.w. to Madras, both of which, I may assure Hon'ble Members, will bring us good revenue. Hon'ble Members will see therefore that these three items alone will together make up all the 142,000 k.w. 90,000 k. w. which is the peakload, 39,000 k.w. to Bhadravati, 11.000 and odd k.w. to Bombay and 10,000 k.w. to Madras together will make up more than 142,000 k.w. That over-loading will be

reached very soon after we step into 1952-53 and we have scarcely a couple of years before us. Unless we start from to-day to generate more power we will be faced with a greater demand for electricity than we can supply ; and that will mean the holding up of industrial progress in the State apart from the cultural progress and agricultural advancement which is incidental to the development of electricity. I therefore make bold to say that no time has to be lost by us and we will not be a day sooner in starting generation of power at other places and for that we have got three schemes in view. One is at Shimsha. There we have a fall of 600 feet, whereas at Siva we have a fall of 400 feet. If we divert the Kaveri water to Shimsha we get 150 per cent more than at Siva. We are diverting 300 cusecs down to Shimsha; and we propose to divert more water from Siva to Shimsha so that we can develop more power there. So we are surveying the Valley for that purpose and we propose to do so at a cost of Rs. 90,000. And there is the Mekedatu project of which the Hon'ble Members are aware. We have been negotiating with the Government of Madras for years and years and I expect, God willing, that we shall finalise the agreement within a very short time—as I already said—in about a month or so; and we shall have to begin generation of power at Mekedatu. We propose to generate about 30,000 k.w. It is not much, but it is a good beginning. More than even Mekedatu, we can get plenty of power at Honnemaradu at cheaper cost, but at Mekedatu we want to generate power for many reasons. One is, the southern and south-east portion of Mysore will require power immediately from that quarter and it will be very helpful because from Jog it is a long way down to the southern districts, *viz.*, Mysore, Mandya and other places; and secondly, there is a sentiment attaching to Mekedatu because His Highness the late Sri Krishnaraja Wadiar Bahadur had taken a great deal of trouble to see that we got the right to generate power there and it is our anxious desire that we should establish a station there and generate power as was his desire to do so. The Madras Government have also agreed to allow us to generate power there and we are on the eve of finalising the agreement; and therefore, all told we propose to take up Mekedatu also.

Then, there is the Honnemaradu project which, Hon'ble Members are aware, will cost a great deal no doubt but which it is very essential for us to start from now on because it is a veritable gold mine. A gold mine will get exhausted, but this will never get exhausted. We will be able to generate 400,000 k.w. in addition to what we are now doing. I expect 4~0,000 k.w, in addition to 120,000 k.w. and the cost of it will be somewhere in the neighbourhood of Rs. 500-600 a killowatt whereas in other places it will go up to Rs. 900 and 1,000. God-given opportunity is before us and we propose to tackle that also. So when in 1952-53 we are faced with the additional demand on our electric supply, we will readily be able to supply the need as and when the demand arises. Therefore, in answer to the Hon'ble Leader of the Opposition who thought we were having more power than we could employ, I must say that we will not be able to meet the demand unless we start from now on. Therefore it is of the utmost importance that we go forward with all speed regarding the generation of electricity.

Then there was another criticism levelled that we have not advanced as far as we should have done and more places want electricity, more people want agricultural pumps. My personal experience is that there is a very insistent and very wide-felt demand for agricultural pumps all over the State. If we are not able to meet the demand it is because we have not sufficient funds. Luckily this year the Government of India had given us Rs. 50 lakhs already by way of loan and they have promised another Rs. 50 lakhs which I have already brought to the notice of the Hon'ble Members and together they make Rs. 1 crore. We propose to give agricultural pumps to

(THE HON'BLE SRI K. T. BHASHYAM.)

various places in the State, particularly in the River Valley areas and I may submit that Chitaldrug gets a very good share of this amount (*The Hon'ble Sri K. Chengalaraya Reddy*).—A lion's share) a lion's share of this amount (A Voice: What about Kolar District?) In the Kolar District we have already given a large number of available pumps; and Bagepalli and Gudibanda also, as soon as they are electrified, will be able to get agricultural pumps. I suggest that at the end of this year Hon'ble Members will feel really glad that we have been able to extend power supply for agricultural pumps to all parts of the State.

Regarding the criticism that we are slow I have merely to invite the attention of the Hon'ble Members to the figures which I have given in this book, which will show that in the last three and a half years we have given lighting installations fifty per cent more than what they were in the last twenty years. At the end of 1946-47 it was 67,000 and odd. They are now in the neighbourhood of 100,000. It is more than fifty per cent. Heating installations and power installations we had 6,350 at the end of 1946-47 and to-day we are able to provide 11 or 12 thousand, nearly cent per cent increase within the last 3½ years. Irrigation pumps we had 1,021 at the end of 1946-47; now 2,200, more than double, more than cent per cent. We had 29 taluks left to be electrified when we took charge of the administration. Now there are only six left and we propose to electrify them also during 1951-52. At the end of this year all the taluks in the State, God willing, will be electrified. I said 'God willing' because we want money. We have got schemes for Rs. 4 crores, schemes ready on hand, but we are not able to spend more than 50 lakhs during this year because we have got to depend upon the little money that we have got for the various nation building departments of which this is one and we have equitably distributed the money, as fairly as we could, and for electricity we have been able to get Rs. 50 lakhs only.

But let Hon'ble Members remember that within the last 3½ years we have spent nearly six crores of rupees on Electricity and I am thankful to the Hon'ble Finance Minister for having given me so much money. I cannot say he is tight-fisted.

Sri G. A. ACHARYA.—Are you not getting a return also?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—We have spent about 17 crores of rupees up-to-date and we are getting, as the Budget will show, about Rs. 80 and odd lakhs by way of net income. It will be in the neighbourhood of five per cent and Sir, this five per cent income is realised after meeting all the working expenses and after providing for depreciation fund so that it is a net profit of 5 per cent that we are getting. I submit that the Government have been doing their very best in the matter of extending electricity both for rural electrification and for agricultural pumps and for industrial purposes.

Then, the Hon'ble Member for Kolar spoke about electrification of Railways. We intended to electrify Bangalore—Mysore line. We had surveys made, estimates prepared and everything was ready; by that time the Railways were taken over by the Central Government and even then we told them that we will give power if they electrify this line. They do not intend electrifying this line without completing the Chamarajanagar—Satyamangalam railway link. It is very likely that after the link is established, the Government of India will view with favour the electrification of Bangalore—Mysore line and probably they may take up other lines also because we will be able to supply them power and they will be able to get more money out of these railways. Therefore to-day it is not in our hands to electrify this railway line although we are bringing persuasion and pressure to bear on the Government of India.

With regard to tram lines which had been referred to by the same Hon'ble Member, we had a trolley-bus scheme ready for Bangalore City in the first instance. We have got estimates and plans ready. It will cost us Rs. 50 lakhs

and owing to financial stringency, we are not able to provide that money. We have addressed the Government of India in the matter so that they may treat this as an auxiliary to the Railway service in the State and we have requested them to give us the finance for putting up this trolley-bus system in Bangalore.

Sri G. A. ACHARYA.—What about voltage improvement?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—The voltage condition is no doubt rather unsatisfactory because as I said the peak load is 90,000 and we are unable to meet the demand. We have a grid combining Jog, Siva and Shimsha. Now for Bangalore, we have got to get power from Jog through Bhadravati and Mysore, but if we have to get power from Mysore, it is a long way off and so we are linking Bangalore *via* Bhadravati from Jog. The new receiving station is getting almost completed and probably about the middle of April, we will be able to put the receiving station into operation and that will help us in more than one way. We can maintain the voltage and we expect to get 15,000 kilowatts direct from Jog right down to Bangalore and the voltage difficulty will disappear.

Another thing is, we will be able to spare water at Krishnarajasagara because we are now drawing most of the power from Siva and Shimsha stations. Since we can get more power from Jog, we can release so much power at Siva and so generate less power there and therefore we will not require 11,000 cusecs of water which we are now using. 900 cusecs will then do and the saving of 200 cusecs of water will help irrigation in the Krishnarajasagara valley.

Sri G. A. ACHARYA.—Until you improve the voltage, is it not good to refuse connections to fresh consumers?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—There are two ways of looking at it. We may refuse to give any connections until the voltage is improved; and another way is to give them connections indiscriminately and ask them to get what they can. But between the two we are following the golden mean. For instance, hundreds of persons are asking us for giving power to flour mills, rice mills and so on. We consider that flour mills and rice mills rather secondary. The main thing is agricultural production and industrial advancement and therefore we have refused. There are many rice mills available in the State and we will not give until voltage position improves. We will not give everybody. But somebody will be in immediate need of power and it will not be fair for us to refuse them and therefore we will give them discriminatingly as much as we can within our limits and thus we are trying to help the people by following the golden mean. I hope the Hon'ble Members will approve of it.

With regard to telephones, it is the same story. We took a lot of trouble to get more telephones and by the time we could supply them to the people of the City and adjoining parts, we could not have the telephones in our hands and the Central Government took them over. But we have been pressing on the Government of India the need to give telephone conveniences not only in the City but also all over the districts.

Sri G. A. ACHARYA.—Why are our voices not being heard?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—Our voices are being heard. But the Government of India is not in a position to give us all the help that we need.

I have addressed a letter only last week to the Hon'ble Minister for Communications of the Government of India requesting him to see how soon he could give us telephones all over the State. I have had a talk with the Managing Director of the Telephone Industry who has promised to help us and we expect soon to have a better and more efficient and a wider system of telephone communications not merely in the City but also in the rural parts of the State, particularly in district and taluk headquarters. But things are moving rather slow.

One Hon'ble Member.—Can we have it within six months?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—I cannot say, because things would not go in the way we want them. We shall never rest content and we shall try to get all that we want. We will make attempts after attempts and I am sure that the Government of India will help us to get the telephone system in district headquarters as early as they can. Pressure also will be brought to bear on them to give us a wider telephone system. I have taken much time about electricity. I generally feel that Hon'ble Members are fairly satisfied with the system as it works and I shall try my very best to meet the demands for the agricultural pumps particularly, as fast and as wide as possible. Rural electrification also will be attended to during the year and all the taluks will be electrified.

The next item which I wish to speak about is Prisons. I find that just one or two questions require clarification. I might say that the prisons which we had seen in those days, have now become very much transformed...

Sri M. V. KRISHNAPPA.—Why don't you show them to us?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—I shall be very glad if Hon'ble Members will be able to spare the time to come and see our prisons both in Bangalore and Mysore.

Sri M. GOVINDA REDDY.—And stay there also!

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—I do not wish them to stay there. But they could kindly come and inspect them. We have kept them at a much better level and we have got the parole system in full operation. Formerly it was not so. The prisoner now goes home for 15 days and comes back; it is humanising and it makes him a fit member of society. It is a very good system. Industry is also taught there. There are the printing section, the book-binding section and the weaving section. This year we have allotted one lakh of rupees for improving the industries and we propose to expand the industries in the Jail. The more important thing which I want the Hon'ble Members to appreciate is not merely that we are expanding the industries there, but we propose to allot certain wages for the prisoner for the work that he does and out of it, 50 per cent will be deducted for the maintenance and out of the remaining, half will be set apart for being given to him on his release and another half, *i.e.* 25 per cent will be given over to him for his daily luxuries. What they generally appreciate is beedi. This is the luxury which they could have and we give them; and that makes one quite happy with himself and with the rest of the people, and such other luxuries like pansupari, toilet soap and other things. The other half is kept apart for being used for his family needs.

These are humanising factors which, I dare say, Hon'ble Members will appreciate. We have introduced the flush system instead of the daily conservancy and dry earth systems. We have introduced the Radio and they are getting some relaxation in the evenings and mornings. We have introduced sports like Badminton, Volley-Ball, which we were privileged to have (A voice: People will rush to the Jail) If you go to America and see the Singsing Jail, you will find that every man has got a Radio and hears music. Every prisoner is given a separate room, library, chair, table, hot water bath, etc., but still people do not rush to the jails there. I doubt whether people will rush to jails here either.

Sri M. L. NANJARAJA URS.—Our conditions are quite different.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—You will have to increase jails here.

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—That is a criticism which is levelled from time immemorial. In the year 1926 or 1927, when I was in the Assembly, I said that the prison life was wretched and it ought to be changed, and a member of the Government said: "You want to make it attractive"? I said: "We will give you all the facilities; will you go and stay a couple of days". There was no answer. Hon'ble Members may know that we have abolished ragi

grinding. We have now introduced electric cooking, saving a lot of fuel. Our gardens are blooming. We are growing vegetables on a large scale. We do not inflict punishments as before. In the year 1937 I was a witness to the flogging of a prisoner. We have abolished it. In spite of all these attractions, the number of people in the prison is going down. It is now in the neighbourhood of 800. Formerly we had 1,000.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Is the credit due to the Police?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—I think it is a credit not merely to the Police but to the people at large. They are becoming less crime-minded and more social-minded. Less number of people commit crimes. There is no detenu at all now in the Central Jail. I think there are one or two detenus in the lock-ups, I am not quite sure. We have another thing to our credit. We have constructed interview rooms. Instead of people standing outside the door of the gate and the prisoner crouching on the other side of the gate, we have built two rooms and a third room is being built. We want to give them a decent and dignified way of interviewing the members of their family. There are many such improvements effected in the Central Jail and similar improvements have also been effected in the Mysore Jail. We are giving hot water baths once a week. We would have given them hot water baths every day but our tropical climate permits cold water baths during the week and once a week hot water bath is good enough to begin with.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA.—What have you done for borstal schools?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—Just the other day we had gone and seen an estate nearby and we are likely to get it and propose to start a borstal school during the year 1951-52. We have seen the site which is eminently fitted for it. We had formerly thought of having it at the Todhunter's estate but we had to give up the idea because of its costliness. We have another estate which is likely to come to us cheaper and we would like to start the borstal school there. Arrangements are being made and I have no doubt whatsoever, God willing, we will be able to start the borstal school from the year 1951-52.

Then about labour. The situation as may be observed by the Hon'ble Members, is fairly good The labourers are doing their best to co-operate with the management in the matter of production and in the matter of national services also. We have passed a number of statutes as Hon'ble Members are aware and one after a another we are implementing these statutes. It is easy to pass them but difficult to implement them. For instance the Minimum Wages Act. It is very difficult to implement it. We are trying our best to do it. Labour is also appreciative of our efforts. One index of it is that more and more labourers are coming from other parts into Mysore, It is rather embarrassing for us and at the same time it is an indication that labour conditions in the State are much better than they are elsewhere and that is why there is the influx into the State.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—And not to create any trouble.

The Hon'ble Sri K T. BHASHYAM.—I hope they will not give any trouble. So far they have done so and I expect they will not be able to create trouble because they come to earn and live. Even if they begin to give trouble we know how to deal with them nicely so that they will remain to stay as good citizens. There is the employment agency which is maintaining a list of jobs available and of the applicants. We are putting the jobless on the jobs. We are issuing monthly bulletins regarding the number of people placed on jobs. The Government of India are bearing sixty per cent of the expenditure of the Employment Exchange; and there are vocational training classes as an attache to the Employment Bureau. We have got one in Jalhally, one in the Institute of Science and another in the Occupational Institute. We propose to have one vocational training class in Mysore and another in Bangalore. Both of them will be

(THE HON'BLE SRI K. T. BHASHYAM.)

run by the Government of Mysore bearing only forty per cent of the expenses, the other sixty per cent being met by the Government of India. That will enable the unskilled labourers to become more skilled and able to earn more. While they are on the list seeking jobs, they will get training also. The cost of living has risen by more than three hundred per cent and the wages have not gone up correspondingly. We can appreciate the undercurrent discontent among the labourers. We must confess that labourers are not able to make both ends meet. A man who was earning one and a half rupees as a mason then tells us that he was happier then than when he is earning Rs. 3½ to-day, because the cost of living has gone up by more than three hundred per cent. We must sympathise with the labourers. We have spent Rs. 5 lakhs on building houses for labourers in the industrial colony and under the supervision of the Hon'ble Finance Minister we are able to build model houses for labourers at the cost of Rs. 1,500 or Rs. 1,600 for each house. We have now completed 200 or 300 houses and we propose to build more during the year because the Hon'ble Minister for Finance was good enough to give us Rs. 4 or 5 lakhs. The more and more houses we provide for labourers the more and more co-operation there will be with the management in the increase of national production and the maintenance of national services. The labour situation is fairly good and I have no doubt whatever that Hon'ble Members will be glad to notice it. Now the rest is a very simple matter.

House Rent cases were being disposed as quickly as we could. But a complaint came on principle. They said that these cases will have to be decided judicially and therefore that it was better they were sent over to Civil Courts. We have consequently brought forward a Bill and this House has referred it to a Select Committee; and it is going to come up for discussion on the 4th or the 5th of April. The Munsiff will decide the matter, the District Judge will decide it in appeal and then the High Court will have revisional powers.

Regarding the beggars, I have already stated that we have done as much as possible to treat them with utmost humanity. We give them food and clothing, we house them, we give them entertainment. Such of those who are able to work are given work like mat-weaving, gardening and the like. But beggars do not learn these things in spite of all this. I have asked them: "You get food, you get so many facilities here and if you beg, you may or may not get anything." They do not reply; but I can understand them. Sir, freedom is a valuable thing. Starvation, misery, everything can be borne, but freedom lost is as good as life being lost. That is why they want to get away. But, in the interest of the public life of the country we are rounding them up and doing our best to make their life happy. Still there are large numbers of beggars in the State. We are trying to round them up. It is a very difficult job. It is only he who goes and sees the position that can understand it. When a man is rounded up, some relative or other comes and says, "please do not take him". But the position here is not so bad as it is in Madras and other places. Much has been done, as I said and much more has yet to be done. It has to be tackled on an all-India basis. People will come from other parts of the country. Therefore we are finding it rather difficult, but we are doing our very best. We are addressing the Government of India in the matter. We are spending two lakhs of rupees on this every year. If the Government of India takes it up and sets apart a crore of rupees, it can better handle this problem, than each of us can do in isolation. So far as our efforts are concerned, we are doing and we shall continue to do all that we can. I do not think that there is anything more for me to say. It only remains for me to thank Hon'ble Members for their kindly references to the portfolios which I hold.

Sri W. H. HANUMANTHAPPA.—What about the separation of the judiciary?

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—I am glad the Hon'ble Member has referred to it. We are as enthusiastic as the Hon'ble Members in the matter. We had gone as far as we could and there was only one thing to be done and that is, depriving the Deputy Commissioners of their judicial powers. It is not as if others are making progress and we are keeping quiet. Now the High Court has appointed a committee presided over by the Hon'ble Justice T. N. Mallappa and we are awaiting the recommendations of that committee. As soon as we get that, we will be able to place that recommendation before the Hon'ble House and I have no doubt we shall be able to do something.

I find also some Hon'ble Members feeling that the Legislature ought to be free. It is quite right. We want the Legislature to be perfectly free. We are trying our best and I hope I am not revealing a secret when I say that the Hon'ble Speaker has given us some ideas about that and we are trying to implement them and very soon we shall have a Legislature such as we want it to be.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Such as at Delhi.

The Hon'ble Sri K. T. BHASHYAM.—Better than that, if possible, Always we aim at the highest. If we do not reach it to-day, we will reach it in a year. It is with that robust aim we proceed. I hope things will shape themselves well. My own impression is that we are on the eve of great changes which will conduce to the welfare and prosperity of the State. So far as my portfolios are concerned I have placed all the matters before the Hon'ble Members and I hope Hon'ble Members will continue to evince the same sympathy and favour towards them.

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—Mr. Speaker, Sir, I am indeed very much beholden to the Hon'ble Members of this House for having given such fine reception to the Budget Estimates that I had the privilege to present before them for the fourth time. I must say, that all these previous years the Budget Estimates used to receive a fairly good reception and I am grateful to the Members for the kind treatment they have accorded to the Estimates for the budget year also. Not that I am oblivious to the fact that there have been criticisms here and there but I must say that these criticisms, few and far between, have only gone to show by contrast the merits of the Budget that I was privileged to present to the House.

An Hon'ble Member, a good friend of mine, said that there is something of Chanikya business in the presentation of the budget. When I got up, he assured me that that expression was well-meant. Chanikya said that the foundation of every progress depends upon finances and I am sure it is that aspect of his philosophy that my friend Sri Hanumaiah placed before the House. I must also say that some others have been fairly critical, friends like Sri T. Subramanya and Sri A. G. Ramachandra Rao. When I listened to those speeches, it gave a plausible remembrance of the speeches we were making before the Responsible Government was set up and when we were conducting our struggle for freedom. (Interruption) I do not attribute any such disparagement to the speech which is sought to be indicated from behind my back, but it reminds me of those speeches. It gladdens me also that some of the fresh men, younger elements particularly, have taken part in the debate this time. From what those maiden speeches would prove, I think, there is going to be a fine foundation laid for parliamentary work in Mysore. Mysore, Sir, had a very high reputation for the way in which the Legislature work is going on for ever so many years. I have heard here and there some criticisms when the level had not been kept up, but the discussions I have seen these three or four days prove that not only the tradition has been kept up but there has also been considerable

(THE HON'BLE SRI H. C. DASAPPA.)
improvements on the Parliamentary ways that we have been following all these years.

I am also glad, Sir, that many of the Hon'ble Members referred to the exceedingly good work that has been done by the Finance Department, the Financial Secretary and his Assistants, a matter which very often gets ignored even as the foundations of a lovely structure are hidden from the view of the people. And speaking generally about the Budget, they have been pleased to say that the financial position of the Mysore State is intrinsically sound. This is a matter on which there was almost unanimity of opinion even from those who were inclined to be critical. My Hon'ble friend to the right, Hon'ble Sri K. T. Bhashyam was saying that we have gone about our business in a robust and optimistic manner. I think he has characterised the view that Government have prepared in three months the estimates very well indeed. That does not mean that the Government were unmindful of the fact that they have got to be extremely careful in future I am glad that some Hon'ble Members who took part in the debate emphasised this. Nobody is more conscious than myself about this and I have been repeatedly referring to that aspect in almost every speech of mine and this time I believe more than ever before.

Sir, I would like now to proceed to dwell on some of the topics which the Hon'ble Members have referred to during the course of the debate. The first thing is the position of our men in the integrated departments which have gone over to the Centre. I do not want to say anything about the position of the I. S. F. and officers and men because this is a matter which has been referred to by the Hon'ble Home Minister and possibly my Hon'ble friend the Chief Minister may also be referring. But I can assure the House that though we have not been interfering in any officious manner with regard to the future of these men who have been taken over to the Centre, we are carefully watching the way in which their future is going to be looked upon by the Centre. The men who have been lifted in the Railways, Excise, Income-tax and Audit Departments, Telephones and so on, have not yet been given the same scales and grades of pay as those prevailing in the Centre in these departments. But I think Sir, that when the question of dovetailing them into the present establishments in those departments and finding them proper ranks and status comes up, the scales of salaries will be the same to them as to all else. Already some relief has been given to some of them by giving them the rates of Dearness Allowance prevailing in the Centre. That would I am sure go to some extent at least in giving them the much-needed relief.

One of the objections was that during this year in the Explanatory Memorandum, we have not been able to show the progressive actuals over a series of years as we used to for instance for 20 or 25 years. I think Sir, I have already indicated in my speech in a way how it has not been possible for us to do so because even to present the revised figures under the major heads it was a very difficult and stupendous task. That by the way is one of the reasons why we could not present the Budget earlier and we could not also summon the Budget Session earlier. I quite well sympathise with the statement which some of the Hon'ble Members have made that there must be more time for the consideration of the Estimates. Not that I disagree with them that they should have more days for general discussion. I think the number of days allotted even at the Centre where you have got over 400 members is only three. In Madras where you have got over 200 members in the Legislative Assembly, it is not more than four days. And we have I think Sir, given full four days. In fact 37 Hon'ble Members have taken part and they have spoken for a period of $13\frac{1}{2}$ hours. It is not an easy task for any one of us to reply to all the points raised by so many Hon'ble Members over such a long period. So it will be

my task merely to have a kind of touch and go and proceed to the next point.

One of the points seriously made out was that the deficit was not exactly what has been put in the budget estimates but is something more because we have drawn from the funds to the tune of over Rs. 18 lakhs, so that if that amount is to be taken out of the budget, it would show very much more deficit. There is considerable fallacy in this case. Sir, we have presented it in this manner only to show exactly the gross amount of expenditure we have been incurring under these heads. In previous years these were being shown as reduction of expenditure. For instance what we have been showing all these years with regard to the utilisation of the industrial development fund was exactly what we were able to contribute to that fund and not exactly what we were drawing out from that fund. Last year, it was about three lakhs; but the other extra expenditure was merged in a kind of drawing from the Industrial Development Fund. Now this time we have shown an expenditure of 12 lakhs under Industries and Supplies and we draw from the fund a sum of nine lakhs of rupees. That is the way in which the whole thing is crystal clear now before the House. Likewise, Sir, with regard to the Sugarcane Cess Fund, the Silk Development Fund and so on. The question has been asked, if these funds get exhausted—a very natural question to ask—what are you going to do? For instance, when the Industrial Development Fund which stands somewhere at about Rs. 35 lakhs is exhausted, will you be able to spend a like amount in future? That, as I said, is a very natural question to ask. My answer is that these funds are intended for such purposes and they are intended mostly for two things; one for training, experiment and research and secondly for production. So, if after a series of years we do not have sufficient funds, we will not have much left even to put into these items of expenditure, then we would have to slow down and feel perfectly satisfied that the fund has served its purpose in the State. And there is also this fact, when I say that it is going to produce something, the production from these Centres and small scale industrial undertakings may also be ploughed back for similar purposes.

Sri S. RANGA RAO.—Sir, have you got these funds invested? Are the funds in the form of cash or investments?

The Hon'ble Sri H C. DASAPPA.—I cannot tell you how much of it is invested. But it is not necessary to invest these funds separately. The expenditure met from the funds have been provided for in the ways and means.

Sri S. RANGA RAO.—The book figures are all right. I do not dispute. But they are not in the form of cash or investment.

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—It is not necessary. The fund is there to the credit and you generally do not take it out entirely and put it separately.

Sri S. RANGA RAO.—I only mean that as they are not in the form of cash or investment it would not be possible to draw from the fund whenever we want. It is not immediately possible.

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—Not that it is not possible. We have got our ways and means. So there is no question that they will not be readily available at all. So much fund is available and there is no difficulty about that. And likewise about the Silk Development Fund. The amount that has been drawn was being shown as reduction in expenditure in the past, but now the gross expenditure is shown and as you will see, out of Rs. 10·36 lakhs, Rs. 4·22 lakhs is drawn from the Fund. Likewise the Sugarcane Cess Fund also. This is not by any means peculiar. Even in other States not merely several lakhs but I suppose even running to some crores, the amounts are drawn from the funds and that is a perfectly valid correct principle which can stand the test of any financial canons.

I refer to another amount, *viz.*, the Government of India grant of Rs. 50 lakhs for 'Grow More Food' Campaign. Some criticisim was launched to the

(THE HON'BLE SRI H. C. DASAPPA.)

effect that it is all right that you have taken this to revenue expenditure, but what will happen to it if for instance thi grant ceases to be made by the Centre. The Hon'ble Members will see that we are not providing for only the expenditure of Rs. 50 lakhs for the Grow More Food schemes. These grants are made by the Centre only if we are able to show them schemes into which we are prepared to put a fairly good amount. Now we have provided for Rs. 100 lakhs expenditure under this and it is only Rs. 50 lakhs grant that we have got from the Centre and if perchance the grant ceases, then it only means that we have got to get on with the rest of Rs. 50 lakhs which we have ourselves found. It may be a little slowing down of the various items of work that we have taken up. So that again I must say is a perfectly legitimate way of spending the money.

My Hon'ble friend Janab Imam—I am sorry he is not here—was saying that in these days there used to be large revenue surpluses and so on, that we are now putting our fingers into the surpluses and that we are spending them for various purposes. All that I can say is this: in 1941-42 for instance, I am just giving an illustration or two when my friend Janab Imam took up office, they were spending a mighty sum of about Rs. 20 lakhs on Primary Education and to-day on Primary Education it is Rs. 130 lakhs. Now I ask what difference it makes between Rs. 20 and Rs. 130 lakhs. He referred also to the fact that we are not making much of progress in primary education. I think my Hon'ble friend has got figures to show how much progress we have made in the matter of primary education during these few years. Literacy certainly would not have gone up from about 13 per cent to 20 and odd per cent but for the fact that we have had a widespread net work of primary schools, and in spite of the increase in population.

I would now come to the question of taxation. Now taxation is a thing which depends upon what purpose it has to serve. Have we got to run on a mere Police State or have we to do something by way of converting this into a real Welfare State after we have won our freedom? I think there are sufficient indications, to show that we are proceeding on the basis that this is going to be a Welfare State. Let any of the Hon'ble Members show that that policy is an incorrect policy for us to pursue. I do not want to dwell very much on that aspect of the case.

Then another extraordinary suggestion that was made by the Hon'ble Leader of the Opposition was that he would any day prefer direct taxation to indirect taxation. That surprised me very much. The whole tendency in the world is to have recourse more and more to indirect taxation and I cannot bring myself to agree with the principle that he enunciated. I only quote one instance. Take the United Kingdom for instance. Tobacco revenue and all items of revenues by way of customs, import and export duties are indirect items of taxation.

One item of taxation came in for some amount of criticism—on the others I do not think there was very much of criticism—and that was the question of health cess. I think it was my Hon'ble friend Sri H. B. Gundappa Gowda who was most vehement in criticising this health cess. I take it that the Economy Officer's Report has found a great deal of support at the hands of the Hon'ble Members. In fact, almost every member was referring to the excellence of the Economy Officer's Report. I would only beseech them to turn over the pages and see the recommendations which the Economy Officer has made. This health cess which I have proposed is no other than the recommendation of the Economy Officer. And let me also tell the House that the Economy Officer has recommended a surcharge of 33 1/3 per cent on the land revenue. Now what does this health cess come to after all on land revenue? It comes to nothing more than possibly about three per cent. (A Voice: What is the recommendation of the Land Revenue Committee?) I am not referring to the recommendation of

the Land Revenue Committee now. (A Voice: What about retrenchment?) I will come to it in good time. I have not forgotten retrenchment. What I am saying now is, why should the Hon'ble Member Sri Gundappa Gowda have made so much of this paltry rise in levying a small cess of six pies in the rupee so far as land revenue is concerned? So far as the urban levy is concerned, I do not know exactly what the shape of it will be, but so far as land revenue is concerned, I assure the House that it is not going to be more than six pies for the present. I would also ask the Hon'ble Members whether, in view of the fine prices which the food-grains and other things are bringing now, this would at all weigh heavily. I must say that where I expected the Hon'ble Membe s to be very thankful that this has been so low, I was surprised that Sri Gundappa Gowda should have been of that view. Sometimes I suppose one has got to speak in that strain. But I would only say this. The task of a Finance Minister is by no means easy and I doubt very much if hitherto the world has produced a Finance Minister who is at all very popular. I visited the United Kingdom in the winter of 1948. If our Hon'ble friends had seen the way in which they were biting their lips putting their shoulders to the wheel and how they were withstanding the austerity measures launched by Sir Stafford Cripps, they would have blessed themselves that things are so easy in our own country, whether it is a matter of food, whether it is a matter of clothing or things like that. In Savoy Hotel I was getting small cubes for my tea or coffee, a slice of butter which was as big as a three pie coin there and as thin as that, and not more than an egg for a person once a week. I do not want to say very much about it. While I do not mind Hon'ble Members ventilating their feelings, I want to beseech them, appeal to them that things really are not so bad as in so many other parts of the globe.

Sir, I now proceed to the other question referred to by the Hon'ble Member Sri Gundappa Gowda and also by some other Hon'ble friend with regard to gold duty. I do not want at this rather late hour to go to the merits of having done away with the gold duty in preference to the new agreement that we have entered into. That was done after a very lengthy discussion and after this House accorded its support to the abolition of gold duty. That was a thing which was levied on the realisation of gold unrelated to the working costs and when the working cost mounted up, there was necessity in 1945 to enact the Gold Duty Relief Act. Even so, it became very difficult to work the Gold Duty Relief Act and there was a cry from the Mining Companies that we have to change over to a more rational system. It was then, Sir, that we had to change to the present simple system of sharing the net profits after paying income-tax in the ratio of 75 to 25 and where the dividend was less than 6 per cent it was sharing the net profits in the ratio of 50 : 5 ·. It was made to appear that we had lost a huge amount of revenue because of the abolition of gold duty and having entered into this new agreement. I have got here a few figures which I feel I should present to the House. In 1940-41 our earnings were Rs. 71·62 lakhs; in 1941-42, Rs. 93·53 lakhs as the prices of gold went up; in 1942-43 it was Rs. 162·82 lakhs; in 1943-44 Rs. 231·27 lakhs. That was the peak figure. In 1944-45 it was Rs. 151·14 lakhs. This was crippling the resources of Mining companies. They could not spend for development footage and the old ores reefs were getting exhausted They did not find new ones. After the relief scheme came into force we got about Rs. 89 lakhs in 1945-46; Rs. 161 lakhs in 1946-47, Rs. 130 lakhs in 1947-48; Rs. 124 lakhs in 1948-49; for revised figures for 1950-51 we had Rs. 115 lakhs, i.e., about Rs. 9 lakhs just less than what it was when the gold duty was existing. In 1951-52, it is exactly the same figure, i.e., Rs. 115·47 akhs. I want my Hon'ble friends to appreciate the fact that there has been no doubt some reduction. There is bound to be some reduction because we have to leave enough.

(THE HON'BLE SRI H. C. DASAPPA.)

money with them to keep up the longevity of the mine. Therefore we may take it that we have lost nearly Rs. 30 lakhs to Rs. 35 lakhs every year. This figure is not very bad and it is not after all so alarming as was made out by some Hon'ble Members. Let us also remember that with the continuance of gold mines at least we get electrical revenue to the tune of Rs. 35 to Rs. 37 lakhs. That is so far as gold duty is concerned.

Sir, there has been a suggestion by some of the Hon'ble Members that this basic royalty was fixed years ago and it is time that we revised this figure. This is a matter on which I cannot give any definite opinion. I can only say that I will give it my earnest thought and see what best could be done in the near future.

The other important question is with regard to the sharing of public debt between the Centre and ourselves. Rightly, it has attracted some amount of attention at the hands of the House. I did not definitely say anything about it in my Budget speech. But Janab Mahomed Imam, Sri M. Govinda Reddy and Sri H, K. Veeranna Gowda have said that in view of the fact that elastic sources of revenue like income-tax and excise having gone over to the Centre and productive source like Railways having gone to the Centre, it would not be inappropriate for us to ask these equitable principles to be taken note of by the Centre and to request them to share a large proportion of public debt than what the financial agreement which we have entered into might result. I may also say that the Public Debt is not exactly Rs. 16 crores, for the obvious reason that we are already having on this side sinking fund to the extent of Rs. 4 crores and odd. So, really the amount of public debt is 12 crores, and as the Hon'ble Members have suggested, as rockbottom agreement, we may at least ask them to take over 50 per cent of the public debt. It is true that Mysore should not be classed along with other States. We have had a very fine tradition of administration as well as a lot of industries which we have developed and our needs any day are more than those of most other States and what is more, we have banded over to the Centre a great deal more than perhaps any other B. State has done.

The next question is about Communications. There was a criticism that our roads are in a most disgraceful state of affairs. The Hon'ble Sri Mariappa might have answered it. This time we have provided Rs. 13 lakhs extra over and above Rs. 25 lakhs which is the normal allotment for road repairs and we have provided Rs 7 lakhs for purchasing steam road rollers and I assure this House that if more is required, we will be able to find some money. It is not that I am reluctant to provide more money for roads. I know many of them are really in a bad condition. The Government will be prepared to do their best for reconditioning these roads.

Reference was made again to the old question of replacing the multi-point sales tax by single-point sales tax. This is a matter which is actively engaging the consideration of the Government. In fact we have sent some men to Bombay to study the single-point system there. But as Hon'ble Members are aware, even in Bombay they are reconsidering the whole scheme of things. Personally speaking, I do not think that having different systems, multi-point in some States and single-point in other States, would conduce to successful working of sales-tax in the whole of India. I would very much prefer to have a certain amount of uniformity in this system of sales tax and I hope it will be possible for us during the course of this year to come to an understanding like that between all the States.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Are they departmental men or non-officials that were sent to Bombay?

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—Departmental men, of course.

Reference was made to the imposition of sales tax on mutton. I have already taken steps. I am just now thinking how to replace the question of sales tax-recovery of three pies on every rupee. It is possible perhaps to commute the

whole thing to a levy which can be recovered every quarter or so. But it will not be certainly anywhere what they might have to pay by way of sales tax; it will be very much less.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—In Madras do they levy sales tax on agricultural machinery ?

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—Do not take Madras. It will be dangerous. In Madras, sales tax is levied on food grains and many other articles. If Hon'ble Members want me to follow the Madras system I have no objection. I would readily fall in line with them.

I would refer to another matter which has been referred to by the Hon'ble Member Sri D. H. Chandrasekharaiya. He said that we have provided only Rs. 7 lakhs for buildings under Education. In fact we have provided Rs. 14 lakhs; apart from this for the University buildings we have provided Rs. 4 lakhs which is exclusive of the donations which the University have received at the hands of the donors.

Srimathi Ratnamma Isaac referred to the fact that the Abalaasharam has not got its usual grant. Page 320 shows that the provision has been kept up.

One of the criticisms was that this Congress Government having as their Finance Minister a Gandhite is neglecting khadi, prohibition and so on. As regards prohibition, my friend the Hon'ble Minister for Excise has already spoken to you and I do not think it would be right for me to take the time of the House on that point. About khadi, certainly I just like to say a word or two. On the basis of about 20 yards for each individual, on an average we want 600 crores of yards of cloth for India. With the best of efforts so far as khadi is concerned, I doubt very much if it can reach a crore out of these 600 crores required by the country, and it is linked up with a variety of matters like what to do with the existing textile mills and so on. So it is not as though Mysore can chalk out its own path different from the rest of India if we have got to develop khadi really in the manner that Gandhiji wanted us to do. I would however like to say this, that the Mysore Government have always been quite favourable to any proposal for the development and progress of khadi industry. Undoubtedly, we were the first in Mysore to start the Badanval Khadi Centre in 1927. Subsequent to that I know something of Gandhiji's technique in these matters. The whole basic principle on which he wanted khadi to develop was one of self-sufficiency. It is not that he wanted the Government to protect this industry for all time with crutches of subsidies and subventions. He wanted the whole industry to proceed on the basis of self-sufficiency. That means it should not be a Government concern. If it is a question of Government concern, I would beg of the Hon'ble Members to go through the report of the Khadi Development Enquiry Committee which I placed in the hands of the Hon'ble Members and I hope they have gone through it. It is a very valuable report and they have indicated exactly the principles that should guide; but at the same time they suggest that we must have a hierarchy of officials who should have all the leave and pensionary privileges and practically convert all these khadi officials into a regular department. This view of all the members has been very strongly countered by my friend Sri H. M. Channabasappa who was a member of this Committee. There are six divided views on the question of khadi development, Sri H. M. Channabasappa saying that the principle that the committee should be an autonomous one, that all the funds required for the industry be given to them and that all the men should have the pensionary rights and so on would not be a correct thing, but that it should be on a non-official basis, if necessary, the Government taking shares as in a joint-stock company. I do not want to go into more details of this Committee's report; but I can say this much that wherever there has been an appeal to Government for assistance they have never denied that assistance. The Hon'ble Member Sri T. Subramanya who was most vehement in this affair is the President of the Mysore Charaka Sangha and I see

(THE HON'BLE SRI H. C. DASAPPA.)

here the present Secretary of the Charaka Sangha. When they came with forward schemes we have given a very liberal sum. When they came forward for complete grant we have given fifty per cent and when they again came forward for a working advance of Rs. 10,000, I said: "Yes, please take Rs. 2,000 first; you make the necessary use of it and you will get Rs. 8,000 later." When the Government of Mysore today are fully sympathetic to the question of khadi, I hold out the assurance that anybody who seeks assistance will get it in the same liberal manner as has been given to the Charaka Sangha. I am anxious that there should not be a multiplicity of organisations. All that I say is: "strengthen the one organisation that there is and we shall do our best for it". When that has been the attitude of the Mysore Government, to talk in the strain that some Hon'ble Members have done is a thing which, I am sorry to say, does not augur well for the future of the State. I would say that there is no sales tax on khadi and there are a number of privileges granted. The Hon'ble Sri K. T. Bhashyam has introduced charaka in the jails and I suppose quite a number of them are found elsewhere and we are prepared to do anything for the introduction of khadi industry. In fact I am anxious that this Mysore Charaka Prachara Sangha should take over that portion of the development of khadi industry in the Rural Industrial Scheme, in Bangalore, Mysore and Kolar. All that I plead now is, let us not regard this khadi industry as the programme of Government. This is a thing which must obtain assistance from the native soil. This is a thing where there should be voluntary effort and if only those who are interested in the khadi industry are themselves prepared to take up the development of the industry, there will be no dearth of finance for the industry. I do not want to give all the figures. After all, the Committee have asked for a sum of Rs. 5 lakhs to be allotted annually for the purpose of expanding khadi work and organising for khadi self-sufficiency and other village industries throughout the State in selected pockets. Can we ever feel that this is a great demand on the Mysore State finances when we are actually spending Rs. 12 lakhs on cottage industries?

Sri S. RANGA RAO.—Are the Government taking some time for passing orders on the Committee's recommendations?

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—This Report came to us on the 4th January 1951 and I had to meet all these people concerned and unfortunately the opinion is divided.

Sri S. RANGA RAO.—You could have provided for it in the Budget at least!

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—Good Heavens! Do not worry about the Budget. I will find money only if people are prepared to come forward. That is made clear in the speech of Sri Veeranna Gowda. There would not be any dearth of money for this, but it must not be a spoon-feeding affair; it must be a voluntary effort on the part of the people.

Sir, there is also the question of Seva Dal. I would only request Hon'ble Members to turn to page 136. They will find there that provision has been made. Why there was no special mention of Seva Dal was because there has been some talk about what nomenclature should be given to that Organisation. But, it does not mean that the money required to Seva Dal will not be provided.

Then, Sir, I will rapidly go on to the other questions relating to industries because that pertains to my portfolio. Some Hon'ble Members here asked me to go slow so far as the fertilizer scheme is concerned. If an agreement that was entered into somewhere in April 1949 has not yet matured in a manner so as to entail lot of actual expenditure, I do not think anybody can blame us for having gone fast. It must be understood that there has been an agreement entered into between the Chemical Construction Company of New York and the Mysore Government with regard

to this industry. You may also be pleased to know that we have placed orders for electrolitic cells which may cost us about 30 lakhs of rupees and yet they have been good enough not to insist upon the pound of flesh and asking us to open letters of credit. They have taken cognisance of the fact that there has been devaluation since we entered into the agreement and they are not insisting upon the payment as per the agreement and that is a matter which we must appreciate. But if any Hon'ble Member here thinks that the scheme for the fertiliser project is not a desirable and profitable one I think I must accept the challenge. All that I can say is that it is one of the finest projects that we can ever have in our State.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—How many years it will take for you?

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—Two yearsand we require about 3 crores.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Will you be able to make up the 3 crores?

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—That is the thing. Any man who is on that job ought to know his job. He will not push through the scheme unless he makes sure that there is money available for this project.

Sri V. S. NARAYANA RAO.—What about raw-material?

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—If you had kindly gone through my budget speech, you would have found there that the difficulty of obtaining Sulphur from abroad is a bottle-neck. So faras ammonium nitrate is concerned, there is no difficulty because we have got enough pyrites. Samples have been taken to America and if however we succeed, it would be a splendid thing as the parties are available in our State at Ingaldal which is not more than 5 miles from Chitaldrug. It is a very fine grade ore and if you go deeper you will get a better quality of sulphur. So, Sir, I can assure this House that unless I am sure that there is money forth-coming for this project and that these raw materials are also available, I would not push it through.

Then sir, I would only say a few words about the high tension insulator. This is a scheme which has been approved by the Centre. It is going to pay us very well. There is no other concern in the whole of India which is so well equipped or which can switch over from low tension to high tension as in Mysore. It would be criminal for us, I can say, if we do not push through this. I hope we would be able to get the necessary funds for that and that we would be able to push it through as early as possible. It may not require at the outset more than 100 lakhs of rupees.

I must also say, Sir, that I do not agree with Sri V. S. Narayana Rao that our clay is totally unfit for crockery. It is true that it is not China clay in that sense or Japanese clay. But it is good enough for all our practical use. Why should we require only China clay, for my life I cannot understand. We must be satisfied with such clay. It is altogether wrong, therefore, to say either have a first class China crockery or none. That is altogether a wrong attitude.

Sri S. RANGA RAO.—You have to compete with the market.

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—There is no difficulty in competing in the market. We have done it and we are going to do it.

There was a statement of the Hon'ble Chief Minister made the other day in the Chamber of Commerce about transferring certain of the State owned industries to private agencies. Of all the critics, the most vehement was the Hon'ble leader of the opposition, Janab Mohamed Imam. Janab Imam was the Chairman of the Lac and Paint Works which was transferred to a private company. He is not here. It is welcome for Lac and Paint Works. But it is not so in the case of other industries! I do not think I should dwell very much on that. As I said, we have not decided about any particular industry. We have just considered a suggestion made and I have said it is also recommended by Shri Kasturbhai Lalbhai and as I have promised already, when we consider this matter may we refer it to the Industrial Advisory Committee also and take their views.

(THE HON'BLE SRI H. C. DASAPPA.)

Then, Sir, there is the question of borrowing. On this, I do not think I should say very much. I have said in the Budget speech that we have no revenue surplus and all capital works must be built from out of borrowed funds. What is there wrong, I ask, in that principle of developing these productive capital works with borrowed funds? I do not think there is anything wrong and I would only refer to the numerous statements made by Sri M. Viswesvaraiya. I would just read one or two sentences because that might possibly allay the fears of many of my Hon'ble friends. This is what he says to the Legislative Council.

"I was gratified to see several members advocate borrowing for productive public works Borrowing has an unsavoury significance for us, because private persons in this country resort to it on the smallest pretext. But a national debt stands in a different category. It is universal in advanced countries that it has been described as the first stage of a nation towards civilisation. Five years ago, I recorded 'these words in a minute: 'In a State like Mysore, I should never advocate a debt for unproductive purposes which stands on a different footing, but it is permissible to carry out productive works which bring revenues to the State and occupation and food to the population, by means of loans, if we cannot do so from surplus revenues."

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA.—The difficulty is getting money in the market.

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—Then Sir, I may refer to another statement made by Sri T. C. Honnappa that there should not be so much difference between high paid officers and low paid officials in the State; and that may be coupled also with the criticism levelled by my Hon'ble friend Sri D. H. Chandrasekharaiya about the condition of these low paid officials. It was also pleaded that the D. A. must be enhanced because the last time it was enhanced was in 1946. The Hon'ble Members will have seen on page 73 of the Explanatory Memorandum that as much as 618 lakhs of rupees go towards the salaries of our gazetted and non-gazetted officers and officials. Out of that, high price and D. A. alone will be as much as 157 lakhs. Salary to gazetted officers will come to 52 lakhs and high price and D. A. to gazetted officers would not amount in any case to anything beyond ten lakhs of rupees. So, even out of the 157 lakhs you take away ten lakhs, you have yet a balance of 147 odd lakhs, *i.e.* as much as 150 lakhs. And the suggestion was Sir, that we must enhance the D. A. by 50 per cent. I want to know whether Hon'ble Members have realised what it means to raise it by 50 per cent. It would come up to 75 lakhs. The very figure is enough for us to decide that you cannot venture upon such a thing now. But, sir, I beg to state that that does not represent the correct state of affairs. Undoubtedly the last time we raised the D. A. was in 1946. But why should we forget the fact that we revised the salaries in 1947 having regard to the rise in the cost of living index of non-gazetted officers? That was done with reference to the high cost of living. So when we have permanently raised the basic salaries having regard to the increased cost of living, I do not think there is much justification on the part of anybody to say that we have not taken note of the rise in the cost of living. Possibly Sir, the better procedure would have been to keep the basic salaries where they were and to pay D. A. at the rates at which the Centre may be paying. Possibly that would have been better.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA.—Is that what the Centre is doing?

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—But we cannot think of upsetting the practice at this stage. All that I am saying is that the Mysore Government has not been neglectful of their duty towards these low-paid officials.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—So you will not be doing anything?

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—The other subject to which I should refer is, Sri T. Ramachar was saying about it, retrenchment.

Voices: Most important!

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—I have said already what difficulties there are in effecting retrenchment. I have quoted from the speech of the Hon'ble Sri Chintmani Desmukh. It is not easy for you to simply take away hands from the places which they are occupying now. But I have said that this retrenchment affair is a matter

of paramount concern to the Estimates Committee, and I am prepared to place all facilities to the Estimates Committee to suggest whatever they may choose.

Then Sir, I would like to go to the next item.........

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Do the Government agree that there should be substantial retrenchment?

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—Sir I should speak very much more about this retrenchment affair. But, as I said, consistently with efficiency, the Government are for pursuing a policy of retrenchment. There is no doubt about that I have no difference with the Hon'ble Member.

Sir, the next question is, it is an important question, it is all right so far as present finances are concerned because we are getting grant from the Centre to the tune of Rs 345 lakhs; it will go on for another four years but then, what is to happen to us at the end of it? What is the good of our worrying ourselves now about these things? There is a fine motto, Sir, which we have and that is, 'do not worry for it, for it may never happen.' Let us not worry ourselves that after a certain time the situation will get out of control and that we will be at our wits end to find funds for running our administration. You must understand that human ingenuity is always there to adapt itself to any circumstances. I am reminded of a person who was getting 50 rupees and he thought that if he got 100 rupees he may be happy. He got 100 but he felt that if he got 150 it would make him happy and so on from 150 to 200; 200 to 500 and even when he got 1,200 he was not altogether satisfied. So all that I say, we shall not worry ourselves. But even so I am here charged with the task of giving satisfactory explanations to the Hon'ble Members.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—But you have not satisfied with regard to retrenchment.

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—We will see, because retrenchment will be as much your job as it will be mine.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.— Do you stop further recruitment to the services?

A Voice:—Do you make use of this opportunity to effect retrenchment?

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—I am sorry I cannot find enough time. Take for instance these productive things. Retrenchment in that case has to be in a guarded manner. It is far better to sink in some money and earn more and see that these resources are increased a little more. So there are varied circumstances which we have got to take into consideration when effecting retrenchment. Not that I say there are no possibilities.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—We are now speaking of administrative services, that is all.

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—I would say this that if the Constitution Act is studied we will find that there are a number of subjects still left open to the States to tax and increase their revenues. There are still good many sources of revenue open for us. I would only ask Hon'ble Members to see article 269 of the Constitution Act which refers to taxes levied and collected by the Union but assigned to the States—estate duties, duties in respect of succession to property, terminal taxes and so many other sources of revenue are provided,—so that on the one side we have got a large number of fresh sources of taxation and on the other hand we have this divisible pool which is everyday growing bigger and bigger, so that about the sixth year when there is fiscal commission to re-examine the whole position or at the end of 10 years, it may be that our share of this divisible pool will be so large as to even go beyond 345 lakhs. We cannot therefore say anything just now. So it would be quite enough for us to think of the present and not worry ourselves unnecessarily about the future, for the trouble may not after all come.

I would like to say one other matter also before I sit down. I was sorry to see that some of the Hon'ble Members said that we had not provided enough for some of these Nation-Building Departments. The vast majority, I am glad to say and I am thankful for it, have made very favourable references to the way in which we have been

(THE HON'BLE SRI H. C. DASAPPA)

spending for these Nation-Building Departments. I had taken some pains in collecting some figures. In the case of Bihar, Madhyapradesh, Assam and Bombay, the percentage of total expenditure on nation building departments to total revenues is as follows : 43 in Bihar, 45·5 in Bombay, 48 in Madhyapradesh, 61 in Assam but 67 in Mysore. If that is not a figure which will please the Hon'ble Members I despair of what might please these critics.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—We feel greatly concerned about it from the utility point of view.

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—I entirely agree with my Hon'ble friend Sri Channabasappa.

Sri M. L. NANJARAJ URS (Mysore District—General).—Most of the allotment goes towards pay and establishment charges.

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—Please see page 73. You find there what has been spent, but take Education alone. You find the pay of establishment is Rs. 125·25 lakhs and dearness allowance for them Rs. 51 lakhs. Do you want Education to go on without paying them? If that is a trick which Sri Channabasappa and Sri Nanjaraj Urs can play, I have nothing to say.

One point that is referred to by Sri Channabasappa is how we are going to spend the money. That was also referred to by a number of other members. But I found the Hon'ble Member Sri T. Subramanya and Sri A. G. Ramachandra Rao talking about efficiency. It looked as though efficiency in the Mysore State had suddenly vanished from the State. I do not want to answer them in my words. I wish they were here. I would like to answer them in their own words and that is not very far from to-day. I will just read out their statements during the last budget session. Here are a few sentences from the speech made by Sri Ramachandra Rao in March 1950. This is what be says :

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು.—"ಈ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ವಾತಾವರಣ ಎಷ್ಟೊಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ ಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಒಂದು ಹೊಸ ಲವಲವಿಕೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ, ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಾಗಲೀ ಯಾವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ............

ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಹೊಸ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಇಂಥಾ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಾಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಾಹಸದ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಕೆಲಸವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಹೇಳುವುದೇ ಅಲ್ಲಾ. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇದಾವುದಕ್ಕೂ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ನಾವು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ತಾವೇಯೇ ಜನರು ತಪ್ಪುದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋದಾರು ಎಂಬ ಆಶಯದಿಂದ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಮೇಲೆಯೂ ನಾವುಗಳು ತಪ್ಪು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಘನತೆಗಾಗಲೀ, ತಿಳುವಳಿಕೆಗಾಗಲೀ ಗೌರವತಂದಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ."

Shall I proceed to my Hon'ble friend Sri T. Subramanya's speech? Sri Subramanya having referred to Janab Imam's speech and criticism says :

"ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುವಾಗ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಇದು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಜನಾಬ್ ಜಿ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು ನಿನ್ನೆ ಹೇಳಿದ ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಅವರು ಹಿಂದೆಯೇನು ಮಾಡಿದರು, ಈಗ ಏನುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ— ಆಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ, ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ, ಆಗ ಸಾಧ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಮಾಡಿದರು ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸಾಕೇ, ಸಾಲದೆ ಎಂದು ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು, ನಾವು ಅಷ್ಟು ಮಾಡಿದ್ದೆವು, ನೀವು ಇಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಾಧುವಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಟೀಕೆಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇಷ್ಟ ನನಗಿಲ್ಲ. ಆಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿತ್ತು ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಮತ್ತು ಆಗ ಜನರಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ, ಈಗಿರುವುದನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದರೆ ಅರ್ಥಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಆಗಲೀ ದೇಶದಲ್ಲಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಜನರಿಗೆ ಸುಖವನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾದರೆ,

ಜನರಿಗೆ ದುಡಿಮೆಯನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ್ದೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರುಗಳೂ ಹಾಗೇ ಹೋಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಬಹುದು. ಎಲ್ಲಿ ತಾವು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಮಾಡಿದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬರಬೇಕು. ಎಲ್ಲರೂ ಈಗ ನಾವು, ಇದು ನಮ್ಮದು, ಎಂಬ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಉತ್ಸಾಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಭಾವನೆ, ಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಚಟುವಟಿಕೆಯೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂಬುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಬಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಅನೇಕವಾಗಿ ದುಡ್ಡುಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿರಬಹುದು. ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿರುವುದು ಲೋಭಿಯ ಕೆಲಸಕ್ಕಲ್ಲ, ಕೃಪಣನ ಜೀವಮಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕಲ್ಲ, ದೇಶದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ದುಡಿಮೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಜನರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಪಡಿಸಿ, ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಬಿತ್ತಿ, ಬೆಳೆ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ. ಬಡ್ಜೆಟ್ ಹೀಗಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾದದ್ದು. ಇಷ್ಟುಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಯೇ ಹೊರತು, ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನೂ ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಿತ್ರರು ಯಾರು ಬೇಕಾದವರೂ ಹೋಗಿ ನೋಡಬಹುದು. ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ, ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನವರನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮಾರ್ಗ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಕೆಲಸ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಅನೇಕರಿಗೆ ಕಣ್ಣಿದ್ದರೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ಕುರುಡುತನವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರೂ ಸಹ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಮೆಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಷ್ಟೇ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ದುಡ್ಡಿನ ಪರಿಣಾಮದ ಪ್ರಭಾವ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಾಲ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಬಿತ್ತನೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ'' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Now I ask this House to judge the reasons why there has been such a difference of view between the statements made not more than twelve months ago and now. I do not want to attribute any reasons or anything like that. I leave the matter entirely in the hands of the Hon'ble House and I suppose that many of them who are in the know of things can easily discern what lies in these statements which are self-contradictory. I agree to this fact that the money that we are providing for these must be well spent. Who can deny a statement like that? When my friend Sri H. K. Veeranna Gowda quoted Mahatma Gandhi and said that he wants every pie to be spent as though it were a rupee, that went into my heart and I am sure that that is an ideal which we must not only merely place before ourselves but strive to achieve it.

If here and there as I said the amounts provided in the Budget have not been put to the best use, I say that is only somewhat incidental to the structure of the administrative machinery. Not that the machinery suddenly became the poorer in the course of a year or two. But the machinery is there and it is rather indicative of the fact that people are now awake and they want more and more of the good things of life. And so, Sir, all that I can plead for at this rather late hour is, let us not dwell on these small matters. There is a great and sacred task for all of us to strive for in our lives. It is a rare opportunity that Providence has given us. Let all of us put together our talents, our energies and our time and see if by that unity we can uphold the temple of our national unity and remould the task nearer to our heart's desire.

*The Hon'ble Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I have not risen to make my speech in reply to the general discussion on the Budget. I have requested the Hon'ble Chair to allow me to speak for a short while tomorrow when the session commences and the Chair has been kind enough to agree. In view of the two sittings we had to-day, it is already very late and we had no time to consider the various cut motions that have been tabled in connection with the Budget. It is necessary for us to consider the various cut

(THE HON'BLE SRI K. CHENGALARAYA REDDY.)

motions and select which of the cut motions should be taken up in connection with the demands coming up tomorrow. It has been suggested to me by several members of the House that we may have the sittings tomorrow commencing at about 12 NOON and go on till 5 o'clock. No doubt this causes dislocation of work for several members and also for the Secretariat. But there seems to be no alternative under the circumstances in which we are placed. Otherwise, we may not be able to discharge the work before us tomorrow in a satisfactory manner. I have informally consulted several Hon'ble Members with regard to the holding of the sitting in the morning tomorrow (Hon'ble Members: Why not at One o'clock ?) One o'clock would have been all right. Unfortunately I find some other Hon'ble Members have fixed up some engagements in view of the previous understanding that we may have the sittings in the mornings. That is why I am suggesting that the House may meet from 12 o'clock. But if the House feels that they could sit at One o'clock and go on till 6 o'clock, I have no objection.

Mr. SPEAKER.—Is the House agreeable to have the session in the afternoon tomorrow between 1 and 6 P.M. ?

Hon'ble MEMBERS.—Yes.

Mr. SPEAKER.—The House will now adjourn and meet tomorrow at One of the Clock.

The Assembly adjourned at Fifty-five Minutes past Nine of the Clock to meet again at One of the Clock on Tuesday, 27th March 1951.

WD 3189—GPB—500—5-5-51